

ಮೊಲೆಯಂ ಮುದ್ದು ಮೊಗಂ ಬೆಡಂಗೆಸೆಯ ಪಣ್ಣಂತಿರ್ದಳಂತಿರ್ದಳೆಂ-
 ದೊಲವಿಂ ಭಾವಿಸಿ ಕಾಣ್ಪುದೇ ನರಕಮಬ್ಬಿ ಪ್ರಾಂತಮಗ್ನಾದ್ರಿಯೊಳ್ ||
 ಸಲಿಂ ತನ್ನಡೆ ಮುಟ್ಟಿ ತೋರ್ಪನದೆ ಪಲ್ಯಂಕಾಸನಂ ಸ್ವಾಟಿಕೋ-
 ಜ್ಜ್ವಲನಂದಾಗಳೆ ನಿಮ್ಮ ಕಂಡೊಡೆ ಸುಖಂ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೬೬||
 ಪೆರರಂ ಪೇಳೊಡೆ ನೋವರಾನೆನೆಗೆ ಪೇಳ್ವೆಂ ಕಾಮಿನೀಮೂತ್ರದೊ-
 ಜ್ಜ್ವರಮೆಯ್ಯಂ ಲತೆಯೆಂದು ಮಾಂಸಕುಚಮಂ ಹೇಮಾಬ್ಜಮೆಂದೆಂದು ನೆ-||
 ತ್ತರನುಂಡಾ ತುಟಿಯಂ ಸುಧಾರುಚಿಯೆನುತ್ತಾಂ ಬಿಳ್ಳುದುಂ ಸಾಲದ-
 ನ್ಯರನೊಯ್ದಂ ಕವಿಯೋ? ವಲಂ ಕಪಿಯೊ ನಾನು? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||
 ಗುರುಮಾತಾಪಿತರಂ ಪತಿವ್ರತೆಯರಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಸಂಪನ್ನರಂ |
 ಪಿರಿದುಂ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇಳ್ಗೆ ತೀರ್ಥಕಕಥಾಶೃಂಗಾರಮಂ ಪೇಳ್ಗೆ ಮೇಣ್ ||
 ದುರಿತಸ್ತ್ರೀಯರನಾತ್ಮಬಾಹ್ಯರನದೇಂ ಪೇಳ್ವರ್ದಿನಂ ಸಗ್ಗದಂ-
 ತಿರೆಯಂಧಂಗೆ ತಮಿಸ್ರೆಯಂ ನುಡಿವರೇ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೬೮||

ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಸಮುದ್ರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿದ್ದು
 ತನ್ನ ಸೊಂಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ
 ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇ ಸುಖವು ||೬೬|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರೆ ಖೇದಪಡುತ್ತಾರೆ; ನಾನು ನನಗೆ
 ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವೆನು; ಕಾಮುಕಸ್ತ್ರೀಯ ಮೂತ್ರದ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕೂಡಿ
 ರುವ ಶರೀರವನ್ನು ಲತೆಯೆಂದೂ ಮಾಂಸವು ತಂಬಿರುವ ಮೊಲೆಯನ್ನು
 ಬಂಗಾರದ ಕಮಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿ, ರಕ್ತವು ತುಂಬಿರುವ ಆ ತುಟಿಯನ್ನು
 ಆಮೃತದ ಸಮಿಯುಳ್ಳದೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತ ನಾನು ಬಿದ್ದುದು ಸಾಕಾಗದೆ
 ಬೇರೆಯವರನ್ನೂ ಒಯ್ಯೆನು; ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಾನು ಕವಿಯೋ?
 ಕಪಿಯೋ? ||೬೭|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಗುರುಗಳನ್ನೂ ತಾಯಿತಂದೆ
 ಗಳನ್ನೂ ಪತಿವ್ರತೆಯರನ್ನೂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವುಳ್ಳವರನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ
 ಹೇಳಲಿ; ತೀರ್ಥಂಕರರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸೃಂಗಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಲಿ;
 ದುಷ್ಟಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೂ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯದವರನ್ನೂ ಅದೇನು

ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪವಲ್ಲಿಯದನಾ ಸದ್ಧರ್ಮಮೆಂಬ ಮೇ-
 ರುವಿನೋಳ್ಬತ್ತಿ ಮನೋವಿಶುದ್ಧಿ ಬಲವೀರ್ಯಂ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಫಲ್ಯಮಾ ||
 ಕವಿಯುಂ ಸರ್ವರುಮುಣ್ಣಿರಾ ಫಲಮನಿತ್ತಲ್ಪಾಣ್ಣ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮಾ-
 ರವದೊಳ್ಬತ್ತಿ ಬಳಲ್ಪರೇಕೆಯಕಟಾ! ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೬೯||
 ಒಡಲಂ ರಕ್ತಿ ಸಲನ್ಯರಂ ನುತಿಸಿದಾ ಕೊಂಡಾಟಮಂ ಪೆಣ್ಣೊಳ್ |
 ಕಿಡಬಿಳ್ಳಾಡಿದ ಲಂಪಟಭ್ರಮಣದಾ ಬಂಡಾಟಮಂ ಸರ್ವರೊಳ್ ||
 ನುಡಿದೇಕುರ್ಬುವರಯ್ಯ ಪುಣ್ಯಕಥೆಯೋ? ಅಧ್ಯಾತ್ಮಮೋ? ಕೊಳ್ಳೆ ಸ-
 ರ್ವಮಡುವಂ ಪಾಲ್ಗಡಲೆಂದು ಕಂಡರಕಟಾ! ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೭೦||

ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಸ್ವರ್ಗದಂತೆ ಹಗಲಿರುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಕುರುಡನಿಗೆ
 ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಆಚ್ಚಾನಿಗಳಿಗೆ ಪುಣ್ಯಪುರುಷರ
 ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಪಾಪಿಷ್ಠರ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದುಚಿತ
 ವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು ||೬೮|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಕವಿತೆಯನ್ನು
 ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಕಲ್ಪಲತೆಯು; ಅದನ್ನು ಆ ಸದ್ಧರ್ಮವೆಂಬ ಮೇರು
 ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ ಮನೋನಿರ್ಮಲತೆ, ಶರೀರಶಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ,
 ಬುದ್ಧಿ ಸಾಫಲ್ಯಗಳೆಂಬ ಆ ಫಲವನ್ನು ಆ ನೆಟ್ಟ ಕವಿಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅನು
 ಭವಿಸುವರು; ಆ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಪಲತೆಯನ್ನು ಸದ್ಧರ್ಮವೆಂಬ
 ಮೇರುವಿನಲ್ಲಿ ನೆಡದೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವೆಂಬ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಅಯ್ಯೋ!
 ಏತಕ್ಕೆ ದುಃಖಪಡುತ್ತಾರೆ? ||೬೯|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಶರೀರವನ್ನು
 ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹೊಗಳಿದ ಆ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನೂ ಸ್ತ್ರೀಯ
 ರಲ್ಲಿ ಮೋಹದಿಂದ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಆಡಿದ ಆಸಕ್ತಿಭ್ರಾಂತಿಯ ಆ ನಾಚಿಕೆ
 ಗೇಡುತನವನ್ನೂ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿ ಏತಕ್ಕಯ್ಯೆ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾರೆ? ಅದು
 ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯೋ? ಆತ್ಮತತ್ತ್ವವಿಚಾರವೋ? ಮಂದವಾದ
 ಕೆಸರುಳ್ಳ ಮಡುವನ್ನು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರವೆಂದೂ ಕಂಡರು, ಅಯ್ಯೋ! ದುಷ್ಟ
 ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಹಿಗ್ಗುವವರೂ ಕೆಸರುಳ್ಳ ಮಡುವನ್ನು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ

ವೀಣಾಕಿನ್ನ ರಿವೇಣುತಾಳಮುರಜಾಳಾಪಾದಿಸಂಭ್ರದ್ಧಿ ಗೀ-
 ವಾಣಪ್ರಾಕೃತವಾಕ್ಯಸಿದ್ಧಿಸುಕವಿತ್ವಂ ಸುಸ್ವರಂ ಸತ್ಕುಲಂ ||
 ತ್ರಾಣಂ ತ್ರೀಚೆಲುವಕ್ಕಿ ಯಾದೊಡಮದೇನಾ ಲೀಲೆಗಂ ನಿಮ್ಮ ಕ-
 ಲ್ಯಾಣಾರಾಧನೆಯಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರವಿಸದಂ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !

ಏತಕ್ಕಾಡುವರಯ್ಯ ಹಮ್ಮನಕಟಾ ! ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಕಳಾ-
 ವ್ರಾತಂ ತಳ್ತುದನಾ ಕವಿತ್ವಮುಸಿಗುಂ ಸುಜ್ಞಾನಮಂ ತತ್ಪರಂ-||
 ಜ್ಯೋತಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯುಕ್ತಿಯೇ ನುಡಿಗುಮಿನ್ನಂ ತಲ್ಲದಲ್ಲಲ್ಲಿ ಯ-
 ದ್ವಾತದ್ವಾಬಹುಭಾಷೆಯಿಂ ಫಲವದೇಂ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !

ತರ್ಕಂ ಬಂದೊಡೆ ದೃಷ್ಟದಿಂ ಶ್ರುತದಿನಿಟಗುಹಾನುಮಾನಂಗಳೆಂ |
 ಬೇರೈಯ್ಯಾತ್ಮನನಲ್ಲರಂ ನೆರೆಯೆ ಕಂಡಂತಾಗೆಯಾಸ್ಥಾನಪಾ-||
 ಲಕೊಂಡಾಡೆ ಕುವಾದಿಯುಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಳಲ್ಪಲ್ಲನೇ ಬೋಧಮಾ-
 ಲಾರ್ಕಂ ಶುಷ್ಯವಿವಾದಿ ತಾನಧಿಕನೇ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !

	೨೧	
	೨೨	
	೨೩	
	೨೪	

ವೆಂದು ತಿಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ಭಾವವು ||೨೦|| ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ವೀಣೆ, ಕಿನ್ನರಿಯೆಂಬ ವಾದ್ಯ, ಕೊಳಲು, ತಾಳ, ಮದ್ದಳೆ, ಹಾಡುಗಾ-
 ರಿಕೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ
 ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕವಿತೆಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ವರವೂ ಉತ್ತಮ
 ವಾದ ಕುಲವೂ ಬಲವೂ ಐಶ್ವರ್ಯವೂ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಉಂಟಾಗಲಿ; ಆದರೂ
 ಅದೇನು ಫಲವು? ಆ ವೀಣೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ
 ಮಂಗಲಕರವಾದ ಅಥವಾ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗಳ ಸೇವೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತ
 ವಾಗಲಿ; ಆದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊ. ವೀಣೆ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳು
 ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಭಗವತ್ತೇವೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸದಿದ್ದರೆ
 ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು ||೨೧|| ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಆಯ್ಯೋ!
 ಅಹಂಕಾರದ ಮಾತನ್ನೇತಕ್ಕಾಡುತ್ತಾರಯ್ಯಾ! ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಶಿಲ್ಪಗಳ
 ಸಮೂಹವು ಸೇರಿರುವುದನ್ನು ಆ ಕವಿತೆಯು ಹೇಳುವುದು; ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ
 ತೇಜಸ್ವರೂಪನಾದ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯಕವಾದ ಚಮತ್ಕಾರವೇ ಹೇಳು

ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಬಂದೊಡೆ ರಾಂತಿ ಸೈರಣೆ ನಿಗರ್ವಂ ನೀತಿ ಮೆಲ್ವಾತು ಮು-
 ಕ್ತಿಸ್ತ್ರೀಚಿಂತೆ ನಿಜಾತ್ಮಚಿಂತೆ ನಿಲವೇಳ್ಕೆಂತಲ್ಲದಾ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂ |
 ದುಸ್ತ್ರೀಚಿಂತನೆ ದುರ್ಮುಖಂ ಕಲಹಮುಂ ಗರ್ವಂ ಮನಂಗೊಂಪೊಡಾ |
 ಶಾಸ್ತ್ರಂ ರಸ್ತಮೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಶಸ್ತ್ರಕನಲಾ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ! ||೨೪||
 ಭೂನಾಥರ್ಕಳ ಬಾಳ್ಕೆ ಚಿತ್ತಕೆ ಸದಾ ತಳ್ಕಂಕವೆಷ್ಟು ಧಾ-
 ತ್ರೀನಾರೀಧನಸೇನೆ ಸಾರೋಡಮದುಂ ಸಾಲ್ವಪ್ಪುದೇ? ಮತ್ತೆ ದು-||
 ಧ್ಯಾನನಾಪೇಕ್ಷಿಯೆ ಪರ್ಚುಗುಂ ಬಗೆಯಲಂತಾ ಚಿಂತೆಯೇ ವ್ಯಾಧಿ ಸು-
 ಜ್ಞಾನೈಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಟಿ ಸೌಖ್ಯವೊಳವೇ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ! ||೨೫||

ವುದು; ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹರಟೆಮಾತು
 ಗಳನ್ನಾಡುವುದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವು? ||೨೨|| ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರವು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪ್ರಮಾಣದಿಂದಲೂ ತರ್ಕಪ್ರಮಾಣ
 ದಿಂದಲೂ ಅನುಮಾನಪ್ರಮಾಣದಿಂದಲೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ
 ಸೇರಿಸಲು ಅವರು ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ, ರಾಜರು ಹೊಗಳುವ ಹಾಗೆ, ದುಷ್ಟವಾ-
 ದಿಯೂ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದವನೇ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ
 ಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವನು; ಹಾಗಲ್ಲದೆ ನಿಸ್ಸಾರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು
 ಕುರಿತು ವಾದಮಾಡುವವನು ತಾನು ಹೆಚ್ಚಿ? ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ
 ಆತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಥಮಕ್ಕಿರಿಸಿ ಸಭ್ಯರು ಮೊದಲಾದವರು ಮೆಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ
 ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದವನೇ ಜ್ಞಾನಸೂರ್ಯನು. ಮಿಥ್ಯಾವಾದಿಯು ಶ್ರೇಷ್ಠ
 ನಲ್ಲವು ||೨೩|| ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಶಾಸ್ತ್ರವು ತಿಳಿದರೆ ಸಮಾಧಾನವೂ
 ಸಹನಶೀಲತೆಯೂ ಅಹಂಕಾರವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯೂ ಧರ್ಮವೂ ಮದುವಾದ
 ಮಾತೂ ಮೋಕ್ಷಚಿಂತನೆಯೂ ಸ್ವಾತ್ಮಚಿಂತನೆಯೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
 ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ದುಷ್ಟಸ್ತ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆಯೂ ಕ್ರೋಧ
 ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮುಖವೂ ಜಗಳವೂ
 ಅಹಂಕಾರವೂ ಮನಸ್ಸನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಆಯುಧವೇ ಸರಿ;

ಪಡೆಯೊಳ್ಳಿದನಾದೊಡಾ ಪಡೆಯಿನೇಂ ಪಾಪಾರಿಯಂ ಗೆಲ್ವನೇ? |
 ಕಡುಪಿಂದಂ ಜವನಂ ತೆರಳ್ಳುವನೇ? ಬಲ್ವಿಂ ಮೋಕ್ಷಮಂ ಕೊಂಬನೇ? ||
 ಕಡೆಗಾ ಭೂಪನ ಶಕ್ತಿ ನಾಲ್ಕಿಗೆ ಸಲ್ಗುಂ ಮರ್ಮಕೀಟಂಗಳೊಳ್ |
 ಬಿಡು ಯೋಗೀಂದ್ರನ ಶಕ್ತಿಗಾವುದು ಸಮಂ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ! ||೨೬||
 ತಮ್ಮಂ ಕೀರ್ತಿಸೆ ನಲ್ವೆಯೊಲೈ ಕಡುಚಾಗಂ ಕೂಡೆ ಸಂಭಾಷಣಂ |
 ನಿಮ್ಮಂ ಕೀರ್ತಿಸಲಡ್ಡವೋರೆ ಬಡಚಾಗಂ ಮೌನವೊ ಭೂಮಿಪರ್ |
 ತಮ್ಮಂ ಕೊಲ್ವ ನರೇಂದ್ರನಂ ಪೊಗಳಲಕ್ಕಂ ಮನ್ನಿ ಪರ್ ನಿಮ್ಮೊಳೆಂ-
 ಪಮ್ಮಂ ತೋರ್ಪರೊ ಕಾವನೊಳ್ಳಲಹವೇ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ! ||೨೭||

ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದವನು ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿಯಲ್ಲವೇ? ||೨೪|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ರಾಜರ ಬಾಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಭಯಂಕರವು; ಭೂಮಿ, ಸ್ತ್ರೀ, ದ್ರವ್ಯ, ಸೈನ್ಯ ಇವುಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ತವಗೆ ಸೇರಿದರೂ ಅದೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತವೆಯೇ? ಪುನಃ ದುರಾಲೋಚನೆಯ ಆಶೆಯೇ ಹೆಚ್ಚುವುದು; ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಾಗೆ ಆ ಚಿಂತನೆಯೇ ರೋಗವು; ಸುಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಖವಿದೆಯೇ? ||೨೫|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ಹೆಚ್ಚಾದ ಸೈನ್ಯವುಳ್ಳವನಾದರೆ ಆ ಸೈನ್ಯದಿಂದೇನು ಪಾಪವೆಂಬ ಶತ್ರುವನ್ನು ಜಯಿಸುವನೇ? ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಯಮನನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುವನೇ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನೇ? ಕೊನೆಗೆ ಆ ರಾಜನ ಶಕ್ತಿಯು ಮನುಷ್ಯರಂಬ ಹುಳುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಗಳಿಗೆ ಫಲಿಸುತ್ತದೆ. ಬಿಡು: ಯೋಗೀಶ್ವರನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದು ಸಮಾನವು? ||೨೬|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೆ ರಾಜರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾದೆಯೋ ಬಹಳದಾನವೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಿಕೆಯೂ ಉಂಟಾಗುವುದು; ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೆ ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವುದೂ ಸ್ವಲ್ಪದಾನವೂ ಮೌನವೂ ಉಂಟಾಗುವುದು; ರಾಜರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ರಾಜರನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೆ ಭಯದಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆ; ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇನು

ಆರಿದಾದುದೊ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯದು ನಿಮ್ಮಿಂದಾದುದೆಂದೊಡಾ-
 ಚಾರಂ ಮುನ್ನಣುಮಾತ್ರಮಿದಂ ಫಲದಿಂದಾ ಜೀವಕೀ ಜನ್ಮದೊಳ್ ||
 ಸೇರಿತ್ತಾಚರಣಕ್ಕೆ ನೀನೆ ಪತಿ ನಿನ್ನಂ ಮಾಣ್ಡುವಂ ಕಪ್ಪಸಂ-
 ಸಾರಾಂಭೋಧಿಯ ದಾಂಟಲೇನರಿವನೇ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೨೮||
 ಅಣುಮಾತ್ರಂ ವ್ರತಮಲ್ಪಕಾಲಮಿರೆ ಮುನ್ನಂ ತತ್ಪಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ |
 ಪುಣ್ಯತತ್ತ್ವಾಪತಿಯಾದೆನ್ನಿ ನುಡಿಸಂ ಸಮ್ಯಗ್ವ್ಯತಾಚಾರಲ- |
 ಕ್ಷಣಮಂ ಶಾಶ್ವತವಾಂತು ದೇವಪದಮಂ ಕೈವಲ್ಯಮಂ ಕೊಂಬೆನೆಂ-
 ದೆನಿಸುತ್ತಜ್ಜು ಗಿಪಾತನೇ ಸುಖಿಯಲಾ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ! ||೨೯||

ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೋ! ರಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ಜಗಳವೇ? ||೨೭|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ರಾಜ್ಯಸಂಪತ್ತು ಯಾರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೋ? ಆ ರಾಜ್ಯಸಂಪತ್ತು ನಿಮ್ಮಿಂದಾಯಿತು; ಹೇಗೆಂದರೆ-ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವ್ರತಾಚರಣೆಯು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರವಿದ್ದ ಫಲದಿಂದ ಆ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ರಾಜಸಂಪತ್ತು ಸೇರಿತು; ಆ ವ್ರತಾಚರಣೆಗೆ ನೀನೇ ಪ್ರಭುವು; ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟವನು ದುಃಖಿಕರವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಂಟುವುದಕ್ಕೇನು ತಿಳಿಯುವನೇ? ||೨೮|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 "ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಲ್ಪವಾದ ವ್ರತಾಚರಣೆಯು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ವಿರುತ್ತಿರಲು ಆ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಫಲದ ಲಾಭದಿಂದ ಹೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಜನಾದನು; ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವ್ರತಾಚಾರಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆನು" ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವವನೇ ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದುವನಲ್ಲವೇ? ||೨೯|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ಆ ಸೇವಕನು ತನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಣುವನೋ ಹಾಗೆ ರಾಜನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ದರ್ಶನ, ಕೈಗಳನ್ನು ಮುಗಿಯುವಿಕೆ, ಅಷ್ಟಾಂಗನಮಸ್ಕಾರ, ಸಮ್ಯಖದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ, ಸೇವೆಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ

ಭೃತ್ಯಂ ತನ್ನ ನದೊತು ಕಾಣ್ವನವನಂತುವಿಶ್ವರಂ ನಿಮ್ಮ ಕು-
 ಡತ್ಯಾನಂದದ ಕಾಣ್ಕೆ ಕೆಯ್ಯುಗಿತಮಾಷ್ಟಾಂಗಾನಂತಂ ಸಮುಖಿ-||
 ಸೌತ್ಯಂ ಸೇವೆಗಳೆಂಬಿವಂ ನೆಗಳುತಂ ನಂದಿದೋಡಾತಂಗೆ ತ-
 ತ್ತ್ರತ್ಯರ್ಥಕ್ಷಿತಿಪಾಲರೇನರರೇ ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !
 ಸುರಪಂ ತನ್ನ ಭವಿತ್ತು ಮಾವತಿಗನಪ್ಪಂ ಕಾಂತೆಯಂ ಪಾಡಿವಂ |
 ಸುರಸೈನ್ಯಂ ಸಹವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಭಿಷವಕ್ಕೊಲ್ಲೊಳಿಗಂ ಮಾಳ್ವನಾ-||
 ದರದಿಂ ಭತ್ತವನೆತ್ತವಂ ನಟಿಸುವಂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಂ ತಾಳ್ವನೀ |
 ನರಕೇಟಾದಿಗಳೇಕೆ ಗರ್ವಿಸುವರೋ ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !
 ದೊರೆಯೇನಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪನಂತದನೆ ಲೋಕಂ ಮೆಚ್ಚುಗುಂ ತದ್ವರಾ-
 ವರನಾ ದುರ್ಮತದತ್ತ ತಾನೆಳೆಸಿದಂತಾ ಸಾರ್ದರಂ ತನ್ನವಂ ||
 ನರಕಕ್ಕಿಕ್ಕಿದನೊಲ್ಲೊ ನಿಮ್ಮ ಮತದತ್ತಿಚ್ಚೈಸಿದಂದಾತನು-
 ದ್ಧರಿಸಲ್ತಾನೆ ಸಮರ್ಥನಾದನರೇ ! ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !

||೮೦||

||೮೧||

||೮೨||

ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಅವನ ಶತ್ರುರಾಜರೇನು ನಮಸ್ಕರಿಸುವ
 ದಿಲ್ಲವೇ ? ||೮೦|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ ! ದೇವೇಂದ್ರನು ನಿನಗೆ ತನ್ನ
 ಐರಾವತವೆಂಬ ಗಜವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾವಟಿಗನಾಗುತ್ತಾನೆ; ತನ್ನ ಪತ್ನಿ
 ಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯಿಂದ ಹಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ; ದೇವತೆಗಳ ಸೈನ್ಯಸಹಿತವಾಗಿ
 ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನು; ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ
 ಕೊಡೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವನು; ನರ್ತನವನ್ನು ಮಾಡುವನು; ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ
 ಯನ್ನು ಹೊರುವನು; ಹುಳುಗಳಂತಿರುವ ಈ ಮನುಷ್ಯರೇಕೆ ಅಹಂಕಾರ
 ಪಡುತ್ತಾರೋ ? ||೮೦|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ ! ರಾಜನು ಯಾವುದನ್ನಂಗೀ
 ಕರಿಸಿರುವನೋ ಅದನ್ನೇ ಹಾಗೆ ಲೋಕವು ಒಡಂಬಡುವುದು; ಆ
 ರಾಜನು ತಾನು ಆ ದುಷ್ಟ ಮತದ ಕಡೆಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಪಟ್ಟಾಗ ತನ್ನನ್ನು
 ಹೊಂದಿದವರನ್ನೂ ತನ್ನನ್ನೂ ನರಕಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸುವನು; ಪ್ರೀತಿಸಿ ನಿಮ್ಮ
 ಮತದ ಕಡೆಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಪಟ್ಟಾಗ ಅರರೇ ಆ ರಾಜನು ತಾನೇ ಪ್ರಜೆ
 ಗಳನ್ನೂ ತನ್ನನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾದನು ||೮೨|| ರತ್ನಾ

ನರರೊಳ್ಳುಟ್ಟಿ ನರೇಂದ್ರನಾದ ದಿನದೊಳ್ಸದ್ಧರ್ಮಮಂ ಸನ್ಮನೀ-
 ಶ್ವರರಂ ಭವ್ಯರನೊಲ್ಲೊ ಮನ್ನಿಸಿಯನಾರ್ಥಗಾಪ್ರತಿರ್ಗೀವೃತಂ ||
 ಪರಿವಾರಪ್ರಜೆಗಳ್ಗೆ ತಾಯ ತೆರದಿಂದೋವೃತ್ತಮಿರ್ಪಂ ಧರಾ-
 ವರನಿಂದಾ ಬರ್ದಿಲಕ್ಕೆ ನಾಳಿನವನೈ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !
 ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೆ ಸಿರಿ ಪೋರ್ಗುಂ ತನಗೆ ತಾನಪ್ಪಷ್ಟು ಸದ್ಧರ್ಮಕು-
 ತ್ತ್ಯಪ್ಪಂ ಮಾಡಲೆವೇಳ್ಳು ನೋಂಟಿಗಳನಾ ನಿಗ್ರಂಥರಾ ನಿಚ್ಚ ಸಂ-||
 ತುಪ್ಪಂ ಮಾಡಲೆವೇಳ್ಳು ಧಾರ್ಮಿಕಜನಕ್ಕಾಧಾರವಾಗಲೈ ವೇ-
 ಳ್ಯಪ್ಪಂ ತಾಂ ಸುಕೃತಾನುಬಂಧಿಸುಕೃತಂ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !
 ವ್ರತಮಂ ಮಾಡೊಡೆ ಸೇವೆ ಮಾಡ್ವುದರಿದೇ ? ಶಿಲೋಪಮಾಸಕ್ಕೆ ಭಿ-
 ಚ್ಚುತಿರಲ್ಲಿತ್ತೆಮಲಿಕ್ಕಿ ಜಾರ್ವುದರಿದೇ ? ಸತ್ಪಾತ್ರದಾನಂ ವಿವ-||
 ಜಿತಮಾಗಲ್ಲಿರಿಕುಂದಿವರ್ಪುದರಿದೇ ? ನಿಮ್ಮರ್ಜನಾಸಂಭ್ರಮಂ |
 ಚ್ಯುತಮಾಗಲ್ಲಪ್ರವೈಭವಂ ಸಡಿಲದೇ ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ !

||೮೩||

||೮೪||

||೮೫||

ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ ! ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ರಾಜನಾದ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ
 ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಮುನಿಗಳನ್ನೂ ಭವ್ಯರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಉಪ
 ಚರಿಸಿ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವರಿಗೂ ತನ್ನನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದವರಿಗೂ ದಾನವನ್ನೂ
 ಮಾಡುತ್ತ ಸೇವಕರಿಗೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ತಾಯಿಯಂತೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವ
 ವನು ಈ ಹೊತ್ತು ಭೂಮಿಗಧಿಪತಿಯು, ಆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ನಾಳೆಯ
 ವನು ||೮೩|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ ! ತನಗೆ ಸಂಪತ್ತು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು
 ವುದೋ ಅಷ್ಟೆಷ್ಟು ತಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧರ್ಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು
 ಮಾಡಬೇಕು; ಪೂಜೆಗಳನ್ನೂ ಆ ಪರಿಗ್ರಹರಹಿತರಾದ ಮುನಿಗಳನ್ನೂ
 ಪ್ರತಿವಿವಸವೂ ಸಂತೋಷವುಳ್ಳವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು; ಧರ್ಮಾತ್ಮರಿಗೆ
 ಆಶ್ರಯದಾತನಾಗಿರಬೇಕು; ಈ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಸುಕೃತಾನುಬಂಧಿಸುಕೃ
 ತವೆನಿಸುವುದು ||೮೪|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ ! ತಾನು ಅಹಿಂಸಾ ಮೊದ
 ಲಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತನಗೆ ಭೃತ್ಯರು ಮಾಡುವ ಸೇವೆಯು ತಪ್ಪಿ
 ಹೋಗುವುದಸಾಧ್ಯವೇ ? ಆಚರಣೆಗೂ ಉಪವಾಸಕ್ಕೂ ಭಯಪಟ್ಟರೆ

ಭೂಕಂಪಂ ಗ್ರಹಣಂ ಬರಂ ಗ್ರಹದನಿಷ್ಠಂ ವ್ಯಂತರೋಗ್ರಂ ರುಜಾ-
 ಶೋಕಂ ದುಃಖಿ ತಿಗವ್ಯಮರ್ತ್ಯಗಜವಾಹೋನ್ಮಾದಿಸ್ವಪ್ನನಾ-||
 ನಾಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಪಾಭಿಷೇಕ ಕಲಿಕುಂಡಾದ್ಯರ್ಚನಂ ಸಂಘಪೂ-
 ಜಾಕಾರ್ಯಂ ದೊರೆ ಮಾಳ್ ಶಾಂತಿಕವಲಾ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೮೬||
 ದೀಕ್ಷಾ ಗ್ರಾಹಿಗಳಂ ದಯಾಶ್ರುತಮನಾ ಯಕ್ಷರ್ಕಳಂ ನಿಮ್ಮ ಸ-
 ಲ್ಲಕ್ಷದ್ವಿಂಬಮನಾನೆಯಂದಣಗಳೊಳ್ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೊಳ್ತೀರೊಳಿ-||
 ಟ್ಲಕ್ಷಣೋತ್ಸವದಿಂ ಪ್ರಭಾವನೆಗಳಂ ಮಾಳ್ವಂ ನಿರಾಯಾಸದಿಂ |
 ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರೀತಿಗಧಿನಾಥನಪ್ಪೆ ದರಿದೇ ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೮೭||

ಪರಾಕ್ರಮಸಂಪತ್ತು ತೋಲಿಹೋಗುವುದಸಾಧ್ಯವೇ ? ಸತ್ಯಾತ್ಮದಾನವು
 ಬಿಡಲ್ಪಡುತ್ತಿರಲು ಐಶ್ವರ್ಯವು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತ ಬರುವುದಸಾಧ್ಯವೇ ?
 ನಿಮ್ಮ ಪೂಜೆಯ ಉತ್ಸಾಹವು ಲೋಪವಾಗುತ್ತಿರಲು ರಾಜಸಂಪತ್ತು ಶಿಥಿಲ
 ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ||೮೫|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಭೂಕಂಪ. ಸೂರ್ಯ
 ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ, ಕ್ಷಾಮ, ಗ್ರಹಗಳ ಪೀಡೆ, ವ್ಯಂತರದೇವತೆಗಳ ಭೀತಿ,
 ರೋಗದ ದುಃಖ, ದುಷ್ಟಾಲಸ್ಥಿತಿ, ಗೋವುಗಳ ಸಮೂಹದ, ಮನುಷ್ಯರ,
 ಆನೆಗಳ ಮತ್ತು ಕುದುರೆಗಳ ಕ್ರೂರವಾದ ರೋಗವು, ದುಃಸ್ವಪ್ನವು,
 ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ದುಃಖವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಹಾಭಿಷೇಕವೂ, ಕಲಿಕುಂಡ
 ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರಗಳ ಆರಾಧನೆಯೂ ಸಂಘಪೂಜಾಕಾರ್ಯವೂ ರಾಜನು
 ಮಾಡುವ ಶಾಂತಿಕವಲ್ಲವೇ ? ||೮೬|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು
 ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದವರನ್ನೂ, ದಯಾಮಯವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ, ಆ ಯಕ್ಷದೇ
 ವತೆಗಳನ್ನೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವೂ ಆದ ನಿಮ್ಮ ಬಿಂಬವನ್ನೂ,
 ಆನೆಯ ಅಂಬಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ರಥದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಿಸಿ
 ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಉತ್ಸವದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನು ಶ್ರವಂ
 ವಿಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತಿಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಪತಿಯಾಗುವುದಸಾಧ್ಯವೇ ? ||೮೭|| ರತ್ನಾಕರಾ
 ಧೀಶ್ವರನೆ! ರಾಜರು ಹೊರಗಿನ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಚಂಡಾಲಸ್ತ್ರೀಗೆ ವಶವಾ

ಹೊರ ಮಿಂಚಿ ಹೊಲೆವೆನ್ನೆ ಸೋಲ್ವ ತೆರದಿಂ ಶೃಂಗಾರವೀರಕ್ಕೆ ಬಾ-
 ಯೊರೆದೀ ತಸ್ಕರಜಾರವೀರವಿಟವೇಶ್ಯಾಕಾವ್ಯಮಂ ಕೇಳು ಮೆ-||
 ಯ್ಮರವಪುಣ್ಯಪುರಾಣದತ್ತೆಳಸರೆಯ್ಯೋ! ಭೂಪರೊಲ್ಲಾ ಮ್ಲಮಂ |
 ಸುವಿವರ್ಪಾಲ್ಕು ಡಿಯೆಂದರಂ ಜಡಿವರೆ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೮೮ ||
 ಶೃಂಗಾರಂ ಕಲಿನೀತಿಗೆಂದವನಿಪರ್ದಾಪ್ಯಾವ್ಯಕೇಕೊಲ್ವರಾ |
 ಶೃಂಗಾರಂ ಕಲಿನೀತಿಗಳ್ಳಡಮೆಯೇ ಸತ್ಯಾವ್ಯದೋಳಿ? ಲೌಕಿಕಂ |
 ಪೂಗಿದರ್ಗ್ಗಳನೇಮಿರತ್ನ ಕುಮುದೇಂದುಶ್ರೀಜನಾಚಾರ್ಯಕಾ-
 ವ್ಯಂಗಳ್ಳಾಡವೆ ಮೋಹಮಂ ಮುಕುತಿಯಂ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ! ||೮೯||

ಗುವ ರೀತಿಯಿಂದ, ಶೃಂಗಾರರಸಕ್ಕೂ ವೀರರಸಕ್ಕೂ ಬಾಯಿ ನೀರೊರೆದು
 ಈ ಕಳ್ಳರು, ಹಾದರಗಾರರು, ಶೂರರು, ವಿಟಪುರಂಪರು, ಸೂಳೆಯರು,
 ಇವರಂಗಳ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಶರೀರವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುವರು; ಪುಣ್ಯ
 ಕರವಾದ ಮಹಾಪುರಂಪರ ಕಥೆಯ ಕಡೆಗೆ ಅವೇಕ್ಷಿಪಡುವುದಿಲ್ಲವು,
 ಆಕಟಾ! ಹುಣಿಸೆ ಹುಳಿಯ ರಸವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ; ಹಾಲನ್ನು
 ಕುಡಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದವರನ್ನು ಬೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ ||೮೮|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವ
 ರನೆ! ರಾಜರು “ವೀರರ ನೀತಿಗೆ ಶೃಂಗಾರರಸವಿರಬೇಕು” ಎಂದು ದುಷ್ಯಾ
 ವ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೀ ಪ್ರೀತಿಸುವರು? ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರರಸವೂ ವೀರರ
 ನೀತಿಗಳೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿರುವುವೇ? ಐಹಿಕ ವಿಷಯವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ
 ರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ನೇಮಿಚಂದ್ರ, ರನ್ನ, ಕುಮುದೇಂದು, ಶ್ರೀ ಜಿನ
 ಸೇನಾಚಾರ್ಯ ಇವರಂಗಳ ಕಾವ್ಯಗಳು ಅನುರಾಗವನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ
 ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ||೮೯|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ನಿಮ್ಮ ಪಾದ
 ಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸೆಂಬ ರಂಗಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಬಂದು ಹಿಲಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿ
 ದ್ದರೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ರಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ
 ವೀಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತರಾದ ತೀರ್ಥಂಕರರ! ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ
 ಮಾಡಿಸುತ್ತ ತಾನೂ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತ ಅನಂದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ

ಚೇತೋರಂಗದೊಳಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಂ ಬಂದೋಲಗಂಗೊಟ್ಟೊಡಂ |
 ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ರಾಗದೊಳ್ಳದದೊಳಂ ಪದ್ಯಂಗಳೊಳ್ವೇಣೆಯೋಳ್ ||
 ಶ್ರೀತೀರ್ಥಂಕರ ನಿಮ್ಮ ಪಾಡಿಸುತೆ ಪಾಡುತ್ತಲ್ವೆಯಂ ಮಾಡುತಿ-
 ರ್ವಾತಂ ಭೂಪನೆ? ಪಾಪಲೋಪಕನಲಾ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ||೯೦||
 ಭರತಂಗಂ ಸಭೆಗೆಯ್ದೆ ಚಿತ್ತಕಲುಷಂ ನಿಮ್ಮಾಲ್ಪಯಕ್ಕಿಯ್ದೆ ಸ-
 ತ್ಪರಿಣಾಮಂ ಪರಿದೆಯ್ದುತಂ ಪರೆಯುತಂ ಬೆಂಕೊಂಡಿರಲ್ವುಂಡು ತ-||
 ದ್ಭರತಂ ನಿಮ್ಮನೆ ಪೊರ್ದಿ ಸಾರ್ಧವಮೃತ ಶ್ರೀಸೌಖ್ಯಮಂ ನಿಮ್ಮನೀ-
 ಸರನಾರ್ಥಮರದೇಕೆ ನೋವರಕಟಾ! ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ! ||೯೧||
 ರಾಜಶ್ರೀಯೋಳನೇಕಕಾಮಿನಿಯುರುಂಟಾಳಾಪಸ್ವತ್ಯಂಗಳಂ -
 ಟಾ ಜಿಹ್ವಾರುಚಿಯುಂಟು ಕಾಮಿಸಿದವೆಲ್ಲಾ ಉಂಟುವುಂಟಾದೊಡಂ ||
 ರಾಜೀವಂ ಕೆಸರಲ್ಪಿಯಲ್ಲದವೊಲಿದರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟೊಡಾ-
 ರಾಜಂ ರಾಜನೆ? ತಾನೆ ರಾಜಬುಷಿಯ್ಯೆ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೯೨ ||

ವನು ರಾಜನೇ? ಪಾಪವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನಲ್ಲವೇ? ||೯೦|| ರತ್ನಾಕರಾ
 ಧೀಶ್ವರನೇ ! ಸಭೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಭರತಚಕ್ರವರ್ತಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
 ಕ್ಲೇಶವೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವೂ
 ಹರಿದುಬರುತ್ತ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತ ಸೇರಿರಲು ಆ ಭರತನು ನೋಡಿ
 ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು; ಈ
 ರಾಜರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟು ಆಯೋ! ಏತಕ್ಕೆ ದುಃಖಪಡುವರು?
 ||೯೧|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ರಾಜ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯ
 ರಿಂತಾರೆ; ಸಂಗೀತಗಳೂ ನರ್ತನಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ; ಆ ನಾಲಿಗೆಗೆ
 ರುಚಿಕರವಾದ ವಸ್ತುಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ; ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತು
 ಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ; ಇವೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಕಮಲವು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿ
 ಸಿಯೂ ಸಂಬಂಧಿಸದಿರುವ ಹಾಗಿದ್ದು, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ
 ಅಂತಹ ರಾಜನು ರಾಜನೇ? ತಾನು ರಾಜರ್ಷಿಯಲ್ಲವೇ? ||೯೨||
 ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ರಾಜನು ಬೇರೆಯವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ

ಅಂದೇ ತಂದನೆ ಗರ್ಭದಿಂದ ಪರರ ದೇಶಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸ್ತೈಸ್ಕಂಗಳಂ |
 ಮುಂದೇನೊಯ್ದನೆ ತನ್ನ ಮೊದದ ಮಕ್ಕಳೊತ್ತ ದೇಹಂಗಳಂ ||
 ಬಂದಿತ್ತೊಂದು ವಿನೋದಗೋಷ್ಠಿಯದು ನಿಮ್ಮಂ ಮುನ್ನ ಕಂಡಿದ ಸೈ-
 ಪಿಂದಂ ಮತ್ತಮದೇಕೆ ತಾಂ ಮರೆವನೋ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೯೩||
 ಭಂಡಾರಂ ಬರುವನ್ನ ಮಿರ್ಪನೆ? ವಧೂಸಂಭೋಗದೊಳ್ಳಾಕೆನಲ್ |
 ಕಂಡೇಂ ಪೋಪನೆ? ಯಕ್ಕರಿಂ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯನೇನಂತ್ಯದೋಳ್ ||
 ಕೊಂಡೊಯ್ದಪ್ಪನೆ? ನಾಸ್ತಿ ನಾಸ್ತಿ ಗುರುದೈವಕ್ಕೊಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿಸು ತಾ-
 ನುಂಡುಟ್ಟಿಸು ತನತ್ತು ಮತ್ತೆ ಬರಿದೈ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೯೪||

ದಂಡುಗಳನ್ನೂ ಗರ್ಭದಿಂದ ಬರುವಾಗ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನೇ?
 ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ತನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿರುವ
 ಶರೀರಗಳನ್ನೂ ಸಾಯುವಾಗ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವನೇ?
 ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಅದೊಂದು
 ವಿಲಾಸಕರವಾದ ಸೇರುವಿಕೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದಿತು; ಪುನಃ ಅದೇಕೆ
 ತಾನು ಮರೆತುಬಿಡುವನೋ! ||೯೩|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ರಾಜನು
 ತನ್ನ ಕೋಶವು ತುಂಬುವವರೆಗೂ ಜೀವಿಸಿರುವನೇ? ಸ್ತ್ರೀಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿ
 ಸಾಕೆಂಬುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಏನು ಹೋಗುವನೇ? ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಪಾ
 ದಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನೇನು ಕೊನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
 ಹೋಗುವನೇ? ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ; ಗುರುಗಳಿಗೂ ದೇವರಿಗೂ ಪ್ರೀತಿಸಿ
 ಕೊಟ್ಟಿಷ್ಟೂ ತಾನು ತಿಂದಷ್ಟೂ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡಷ್ಟೂ ತನ್ನದು. ಉಳಿದುದು
 ವ್ಯರ್ಥವೇ ||೯೪|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಜೀಪನು ಯಾವ ಯಾವ
 ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಸಂಭೋಗಿಸಿದರೂ ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲದೆ ಏನು ಬೇರೊಂದು
 ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದನೇ? ಯಾವ ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದರೂ
 ರುಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ರುಚಿಯನ್ನೇನು ಅನುಭವಿಸಿದನೇ? ಯಾವ
 ಯಾವ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದರೂ ಚರ್ಮವು ಬಂಗಾರವಾಯಿತೇ? ಇದ

ಆವಾವಂಗನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೊಡಮಾ ಪಾಡಲ್ಲದೇಂ ಕಂಡನೇ ?
 ಆವಾವ್ಯಾಟಮನುಂಡೊಡಂ ಸವಿಗಲೊಳ್ಳೇರೊಂದನೇನುಂಡನೇ ? ||
 ಆವಾವಾಭರಣಂಗಳಂ ತೊಡೆ ತೊವಲೊನ್ನಾದುದೇ ! ಕಂಡುಮೀ-
 ಜೀವಂ ಕಾಣದು ಉಂಡುಮೇಂ ದಣಿಯದೋ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೯೫||
 ಭರತಂದೊಲ್ಲಗರಂದೊಲಾ ದಶರಥಂದೊಲ್ ಶ್ರೇಣಿಕಂಬೊಲ್ಮಹೇ-
 ಶ್ವರನೊದ್ದಾಯನನಂತೆ ದಾನರುಚಿಯೊಳ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಿಯೊಳ್ಳತ್ಯದೊಳ್ ||
 ವಿರತಿಕ್ಷಾಂತಿಯೊಳರ್ಚನಾಭವದೊಳ್ಸಂದೊಪ್ಪ ಭಾಗ್ಯಂ ಸುಖಾ-
 ಕರಮಂತಲ್ಲದೊಡೇನೊ ದುಷ್ಕರವಲಾ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೯೬||

ನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಯೂ ಈ ಜೀವಾತ್ಮನು ನೋಡದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ; ತಿಂದೂ
 ಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೇನು ? ||೯೫|| ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ದಾನದ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭರತರಾಜನಂತೆಯೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಗರರಾಜ
 ನಂತೆಯೂ, ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ದಶರಥರಾಜನಂತೆಯೂ, ವ್ರತದಲ್ಲಿಯೂ ಸೈರ
 ಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಣಿಕರಾಜನಂತೆಯೂ, ಪೂಜಾವೈಭವದಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಯನ
 ಮಹಾರಾಜನಂತೆಯೂ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು ಅಂತಹವನ
 ಸಂಪತ್ತು ಸುಖಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನವು; ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದ ರೇನೋ ದುಃಖ
 ವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದಲ್ಲವೇ ? || ೯೬ || ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ ! ಈ ಋಷಿ
 ಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉಳಿಯಿಂದ ಮಾಡದಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ತಾರದಿ
 ರುವ ಆ ನೀರಿನಿಂದಲೂ, ತೇಯದಿರುವ ಗಂಧದಿಂದಲೂ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ
 ತೊಳೆಯದೆ ನೆನೆಸಿರುವ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದಲೂ, ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾರದಿರುವ
 ಆ ಚಿಗುರಾ ಮತ್ತು ಹೂವುಗಳಿಂದಲೂ, ಬೇಯಿಸದಿರುವ ಅನ್ನದಿಂದಲೂ,
 ಸಂಡದಿರುವ ದೀಪಧೂಪಗಳಿಂದಲೂ, ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಾರದಿರುವ
 ಆ ಫಲದಿಂದಲೂ, ಅರ್ಘ್ಯದಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ;
 ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು ! ||೯೭|| ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಯಾವ
 ಯೋಗಿಯು ನಡೆಯಿಸಿದ ಭಾವಪೂಜೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೊಬ್ಬನಿಗೆ ಶ್ರೇಯ

ಉಳಿಯಿಂ ಗೆಯ್ಯದೆ ಚೈತ್ಯಮಂದಿರದೊಳಿಟ್ಟೇ ಯೋಗಿಗಳ್ಳಾದಾ-
 ಜಳದಿಂ ತೇಯದೆ ಗಂಧದಿಂ ತೊಳೆಯದೆ ನಾಂದಕ್ಕಿಯಿಂದೆತ್ತದಾ||
 ತಫರ್ಷವಿಂದಡನ್ನದಿಂ ಸುಡದೆ ದೀಪೋದೊ ಪದಿಂ ಕೊಯ್ಯದಾ-
 ಫಳದಿಂದರ್ಘ್ಯದೆ ನಿಮ್ಮ ನರ್ಚಿಪರಹೋ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೯೭ ||
 ಅವಂ ಮಾಡಿದ ಭಾವಪೂಜೆಯನವಂಗೋರ್ವಂಗೆ ಲೇಸಲ್ಲಿಗಾ |
 ಸಾವದ್ಯಂ ರಹಿತಂ ಸಮಂತು ಸುಜನರ್ಷದ್ವಸ್ತುವಿಂ ಪೂಜಿಸಲ್ ||
 ಸಾವದ್ಯಂ ಕಳೆಯಲ್ಕೆ ತೀರದೊಡಮೇಂ ತತ್ಪೂಜೆಯಂ ಕಂಡು ಕೇ-
 ಲ್ವೇವೇಳ್ವೆಂ ಪಲರುಂ ಸುಖಿಂಬಡೆಯರೇ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೯೮ ||
 ಮುನಿಗಳ್ಳಾಡುವ ಭಾವಪೂಜೆ ರುಚಿಯೋ ? ಸದ್ಭವ್ಯಸಂತಾನವ-
 ಚರ್ಸೆಗಿಯುತ್ತಮವಸ್ತುಪೂಜೆ ರುಚಿಯೋ ? ಪೇಳಯ್ಯ ನೀನೇಕೆ ಸು-
 ಮ್ನನೆಯಿರ್ಪೆಯಿದರಂದಮಂತಿಳಿದೆನ್ನೆ ನಿಷ್ಕಾಂಕ್ಷಕಂ ನೀನವರ್ |
 ಮನಮಂ ನಿಮ್ಮೊಳಡಲ್ಕೆ ಸಾಧಿಪರಲಾ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೯೯||

ಸ್ವಂಟಾಗುವುದು; ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ಪುರುಷರು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ
 ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಲು ಆ ಪೂಜೆಗುಂಟಾದ ಸ್ವಲ್ಪದೋಷವು ತೊಲಗುವುದು;
 ಪೂಜೆಗುಂಟಾಗುವ ಸ್ವಲ್ಪದೋಷವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ
 ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಸತ್ಪುರುಷರು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೇಳಿ,
 ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೇನು ? || ೯೮ || ರತ್ನಾ
 ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ನಿನಗೆ ಋಷಿಗಳು ಮಾಡುವ ಭಾವಪೂಜೆಯಿಷ್ಟವೋ?
 ಒಳ್ಳೆಯ ಭವ್ಯರ ಸಮೂಹವು ಪೂಜಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ
 ಪೂಜೆಯಿಷ್ಟವೋ? ಆರೈನೆ! ಹೇಳು; ಏತಕ್ಕೆ ನೀನು ಮಾತನಾಡದಿ
 ರುವೆ? ಇದರ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದೆನು; ನೀನು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದವನು;
 ಭವ್ಯರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ ? || ೯೯ ||
 ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯ
 ವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳ
 ಸ್ಪೃಟವಾದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು

ಪೂಜಾತಂತ್ರದ ವಸ್ತುವಂ ನೆನೆಯತಂ ಮತ್ತಂ ಸುಮಂತ್ರಾಕ್ಷರ-
ಭ್ರಾಜದ್ಧ್ವಾನಮನಾಲಿಸುತ್ತೆ ತವ ಬಿಂಬಸ್ಥಾನಮಂ ನೋಡಿ ನಾ-
ನಾಜೀವಂ ಸುಖಿಯಕ್ಕುವಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗಾಳೋಚನಂ ಮೋಚನಂ |
ಪೂಜಾರ್ಥಂ ಪುರುಷಾರ್ಥಮಾದುದರಿಂ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೦ ||
ಉಪಹಾರಂ ಸ್ತವನಂ ಸುವಾದ್ಯನಿನದಂ ಸೃತ್ಯಂ ಸುಗೀತಂಗಳಂ-
ತುಪಚಾರಂಗಳವೈಸೆ ನಿಮ್ಮ ರುಚಿಯೇ ಆಲ್ಪಲ್ಪ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮು-
ಕ್ತಪದಂ ಸ್ವಲ್ಪಮೆ ವೃದ್ಧಿವೃದ್ಧಿ ಧನಿಕಂಗೊಂದಿತ್ತೆರಳೊಂಬುದ-
ಕುಪಮಾನಮಿಗೇ ಕಾಣೆಯೆಂದು ಕುಡರೇ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೧ ||
ಮೋಕ್ಷಶ್ರೀಸುಖವಿಶ್ವನಾಥನಿವನೆಂದಾರೋಪಿಸಲ್ಪಡೆಯೊಳ್ |
ಯಕ್ಷರ್ದಿಕ್ಪಭುಗಳ್ ಗ್ರಹರ್ತುಫರನಾಗಸುರವ್ಯೂತಂಕರಂ ||
ನಕ್ಷತ್ರಮೂರ್ತಿಗಳು ಮಂತ್ರವಿಧಿಯಿಂ ಸನ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೀ-
ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಂ ಭಜಕಂದೇನ ಕುಡರೇ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೨ ||

ಕಂಡು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು; ಆ ಪೂಜಾಸ್ಥಳ-
ದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಯೋಚನೆಯು ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುವುದು
ಆದುದರಿಂದ ಪೂಜೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವು ಧರ್ಮ ಅರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷ
ಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥವಾಯಿತು || ೧೦೦ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೇ! ಕೈಗ-
ನಿಕೆಯೂ, ಸ್ತೋತ್ರವೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯೂ, ನರ್ತನವೂ
ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಹಾಡುಗಳೂ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈ ಉಪಚಾರಗಳೆಲ್ಲ
ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುವೇ? ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಪದವಿಯು
ಆಲ್ಪವಾದುದೇ? ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು; ಹಣವಂತನಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
ಎರಡನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನರಾದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು
ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? || ೧೦೧ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೇ! “ಇವನಂ ಮೋಕ್ಷ-
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯು” ಎಂಬುದಾಗಿ ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಆರೋಪಿಸಿದರೆ ಯಕ್ಷದೇವತೆಗಳೂ, ದಿಕ್ಪಾಲಕರೂ, ನವಗ್ರಹರೂ
ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೂ, ನಾಗದೇವತೆಗಳೂ, ಕಲ್ಪವಾಸಿದೇವತೆಗಳೂ, ವ್ಯಂಕರ

ಉಪಚಾರಕ್ಕೂ ಡಲೀವವಂಗೂವಿಡಲ್ಪತ್ತೇನನೊಲ್ಲಿಯನೋ!
ಉಪಮಾತೀತನೆ ನಿಮ್ಮ ಬಿಂಬವನಲಂಪಿಂದರ್ಚಿಸಲ್ಪಂಪದಂ ||
ವಿಪ್ರಳಾನಂದದೇ ನಿಮ್ಮ ರೂಪಿನ ಮುನೀಂದ್ರಗರ್ವನಮಂ ನೀಡುವಂ-
ಗಪವರ್ಗಂ ನಿಜದರ್ಗಮಪ್ಪುದರಿಡೇ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೩ ||
ವಿಜ್ಞಾನಂ ಕ್ಷಮೆ ಶಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿ ದಯೆ ನಿರೋಧಂ ದೃಢಗೂಡಿಯಾ-
ತ್ವಜ್ಞಾನಾನ್ವಿತಯೋಗಿಗನ್ನ ಮನಲಂಪಿಂದಿತ್ತವಂ ಕೂಡೆ ತಾಂ ||
ಸುಜ್ಞಾನಂಬಡೆದಂ ಸುಖಿಂಬಡೆದನೊಳ್ಳಂ ಪೆತ್ತನೇ ಮಾತೊ ಸ-
ರ್ವಜ್ಞಾ ನಿಮ್ಮನೆ ಕಂಡನಿನ್ನು ಕಿದುವೇಂ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೪ ||

ದೇವತೆಗಳೂ, ನಕ್ಷತ್ರರೆಂಬ ಜ್ಯೋತಿರ್ದೇವತೆಗಳೂ, ಮುನಿಗಳೂ,
ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಂತ್ರದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಭಜಕನಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಈ
ಸತ್ಕಾರಮಾಡಿದ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವು ಭಜಕನಿಗೆ ಅದೇನನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ?
|| ೧೦೨ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೇ! ಉಪಚರಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಉಡಲು ಕೊಡು
ವವನಿಗೆ ಊಟಕ್ಕಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಮತ್ತೇನನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ? ಅಸ
ದೃಶನಾದವನೇ! ನಿಮ್ಮ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಲು
ಐಶ್ವರ್ಯವುಂಟಾಗುವುದು; ನಿಮ್ಮ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠ
ರಿಗೆ ಬಹುಸಂತೋಷದಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವು
ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಯ ಸ್ಥಾನವಾಗುವುದಸಾಧ್ಯವೇ? || ೧೦೩ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವ-
ರನೇ! ವಿಶೇಷವಾದ ಜ್ಞಾನವೂ, ಶಾಂತಿಗುಣವೂ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ,
ಭಕ್ತಿಯೂ, ಕೃಪೆಯೂ, ಆಶೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯೂ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿ,
ಪರಮಾತ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಮುನಿಗೆ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ
ವನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಾನು ಉತ್ತಮಜ್ಞಾನಿಯೂ ಸಾಂಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆ
ದವನೂ, ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವನೂ ಆದನು; ಏನು ಮಾತೋ!
ಸರ್ವಜ್ಞನೇ! ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನೋಡಿದವನಾದನು; ಇನ್ನುಳಿದ ಮಾತುಗಳೇಕೆ?
|| ೧೦೪ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೇ! ಶರೀರವನ್ನು ಕ್ಷೇಶಪಡಿಸುತ್ತ, ಸ್ವರ್ಶನ

ಒಡಲಂ ದಂಡಿಸುತಿದ್ರಿಯಂಗಳ ಪೊಡರ್ಪಂ ಕುಂದಿಸುತ್ತಂ ಗುಣಂ-
 ಬಿಡಿಯುತ್ತಂ ಮನದೇಳ್ಗೆಯಂ ತಡೆಯುತಂ ತನ್ನಾತ್ಮನೊಳ್ತಾನೆ ಮಾ- ||
 ನುಡಿಡಿಯುತ್ತಂ ಭಜಕರ್ಗ ಮುಕ್ತಿಪಥಮಂ ತೋರುತ್ತೆ ನೋವಳ್ಳಿಯಿಂ |
 ಪಡೆಗೆಯ್ದಾಚರಿಪಾತನೇ ಶಿವನಲಾ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೫ ||
 ಕಡೆಗಿನ್ನೆಂತೊ ಭವಾಗ್ನಿ ತಾಪವಕಟಾ! ಕಾಮಾಗ್ನಿಯಂ ನೋಳ್ವೊಡಾ-
 ಸಿಡಿಲೇಂ ಶೇಷನ ದಾಡೆಯೇಂ ಬವುನೇಂ ಕಾಲಾಗ್ನಿಯೇಂ ಶೃಂಗಿಯೇಂ ||
 ತಡೆದಾಂತಗ್ನಿಗಳೆಯಂ ಗಡಂ ಮದನನೇಂ ಪಾಪಾರಿಯೇಂ ಕಾಲನೇಂ |
 ಮೃಡನೇಂ ಮೃತ್ಯುವದೇಂ ನಿಲೆರೆಗುಮೇ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೬ ||

ರಸನ ಮೊದಲಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಆಡಂಬರವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುತ್ತ
 ಸದ್ಗುಣವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತ, ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವೇಚ್ಛಾವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿರೋ-
 ಧಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ
 ತನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುವವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ, ನೋವನ್ನು
 ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ವರ್ತಿಸುವವನೇ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನು
 ಲ್ಲವೇ? || ೧೦೫ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೇ! ಕಾಮವೆಂಬ ಬೆಂಕಿಯ ತಾಪವನು
 ಕ್ರೂರವಾದುದೆಂದು ನೋಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಬೆಂಕಿಯ
 ಸಂತಾಪವು ಇನ್ನು ಹೇಗೋ. ಆಯೋ! ಭವವೆಂಬ ಬೆಂಕಿಯ ಸಂತಾ-
 ಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಿಲ್ಲಲು ಆ ಸಿಡಿಲೇನು ಸಮರ್ಥವಾಗುವುದೇ? ಆದಿಶೇ-
 ಷನ ಕೋರೆಹಲ್ಲೇನು ಸಮರ್ಥವಾಗುವುದೇ? ಬಡಬಾಗ್ನಿಯೇನು ಸಮ-
 ಥವಾಗುವುದೇ? ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಬೆಂಕಿಯೇನು ಸಮರ್ಥವಾಗುವುದೇ?
 ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕೊಂಬುಳ್ಳ ಪ್ರಾಣಿಯೇನು ಸಮರ್ಥವಾಗುವುದೇ? ಸಂಸಾರಿ
 ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಹಿಡಿದಿರುವವನೂ ಶೂರನೂ ಆದ ಮನ್ಮಥನೇನು
 ಸಮರ್ಥನಾಗುವನೇ? ಪಾಪವೆಂಬ ಶತ್ರುವೇನು ಸಮರ್ಥನಾಗುವನೇ?
 ಯಮನೇನು ಸಮರ್ಥನಾಗುವನೇ? ರುದ್ರನೇನು ಸಮರ್ಥನಾಗುವನೇ?
 ಮರಣವೇನು ಸಮರ್ಥವಾಗುವುದೇ? || ೧೦೬ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೇ!

ಶ್ರುತಮಂ ನೋಳ್ವ ತದರ್ಥಮಂ ತಿಳಿವ ತನ್ಮರ್ಯಾದೆಯೊಳ್ವೊಪ ಸು-
 ಪ್ರತಮಂ ಪಾಲಿಪ ಕಾಮಮಂ ತುಳಿವ ಮಾಯಾಜಾಡ್ಯಮಂ ರೂಡಿಪು-||
 ನ್ನ ತಕಾರುಣ್ಯದೊಳಾಳ್ವ ಜೀವಹಿತಮಂ ಬೇಳ್ವಾತನೇ ಮದ್ಗುರು |
 ಶ್ರುತಯೋಗೀಶ್ವರನಿಂದು ನಾಳಿನ ಶಿವಂ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೭ ||
 ಪರಸಂತೋಷಮೆ ಸೌಖ್ಯಮೆಂಬ ಪರದುಃಖಂ ತನ್ನ ನೋವೆಂಬ ತಾಂ |
 ಪರನೆಂಬದಮನಿಂತುಟೆಂಬ ಪರಲೋಕಂ ತನ್ನ ನಾಡೆಂಬ ತ-||
 ತ್ವರಮಜ್ಞಾನಿಜಗದ್ಗುರುಂ ಮಮಗುರುಂ ದೇವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿವೃತೀ-
 ಶ್ವರನಾತಂ ಪರನಲ್ತು ನೀನೆ ಪಲವೇಂ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೦೮ ||

ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವವನೂ, ಆ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವವನೂ
 ಆ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಎಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅಹಿಂಸಾ ಮೊದ-
 ಲಾದ ಪ್ರತಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವವನೂ, ಭೋಗೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟುವ
 ವನೂ, ಅಜ್ಞಾನದ ಜಡತ್ವವನ್ನು ಒದರಿಬಿಡುವವನೂ, ಹೆಚ್ಚಾದ ದಯಾ
 ರಸದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವವನೂ ಆದ-
 ಯತಿಯೇ ನನ್ನ ಗುರುವು; ಆತನು ಈಗ “ಶ್ರುತಯೋಗೀಶ್ವರ” ಎಂಬ
 ವನು; ನಾಳೆಯ ಮಂಗಳಾತ್ಮನು || ೧೦೭ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೇ! ಬೇರೆ
 ಯವರ ಆನಂದವೇ ತನ್ನ ಸುಖವೆಂಬವನೂ, ಅನ್ಯರ ದುಃಖವು ತನ್ನ
 ವ್ಯಥೆಯೆಂಬವನೂ, ತಾನು ಶರೀರದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವವನೆಂಬುದನ್ನು
 ಈ ಪ್ರಕಾರವೆಂದು ಹೇಳುವವನೂ, ಪರಲೋಕವು ತನ್ನ ದೇಶವೆಂಬವನೂ,
 ಲೋಕಕ್ಕೆ ಗುರುವೂ ಆದ ಆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಜ್ಞಾನಿಯು ನನ್ನ ಗುರುವಾಗಿದ್ದಾನೆ;
 ಆ ಜ್ಞಾನಿಯು ದೇವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿಮನೀಶ್ವರನು; ಹಲವು ಮಾತುಗಳೇಕೆ?
 ನೀನೇ. ಬೇರೆಯವನಲ್ಲವು || ೧೦೮ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೇ! ಕಲಹ, ಆರಂಭ,
 ಹಿಲಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳುವವರನ್ನೂ, ಮಾಡಿದರೆ ಒಪ್ಪುವ
 ವರನ್ನೂ, ತಾವು ಮಾಡುವವರನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಗ್ರಾಮ
 ದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಂದಬಹುದು; ಇನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಕ್ತಿಸಾಧಕವಾದ

ವ್ಯವಹಾರಂ ವ್ಯವಸಾಯಮೋಲಗಮಿವಂ ಮಾಡೆಂಬರಂ ಮಾಡೆ ಮೆ-
 ಚ್ಚುವರಂ ಮಾಳ್ವರನೆಲ್ಲಿಯುಂ ಪಡೆಯಲುಂಟೊರೂರೊಳ್ಳಿನ್ನಂತೆ ಮೋ-||
 ಕ್ತವನೊಂದಂ ನೆಗಳೆಂಬರಂ ನೆಗಳೆ ಹೋ ಲೇಸೆಂಬರಂ ನಟ್ಟಿ ಮಾ-
 ಳ್ವವರಂ ನಿನ್ನವರಲ್ಲದೆಲ್ಲಿ ಪಡೆಯೆಂ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೧೦೯||
 ವಿಂಧ್ಯಾಕುಕ್ಕುಟನೊಂದು ಸಂಕ್ರಮಣಮಂ ಪಾದಲ್ಲಿ ಮೆಯ್ಯಣ್ಣಮಂ |
 ವಂಧ್ಯಂ ಮಾಡದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುದು ಗಡಾ ಯೋಗೀಶ್ವರನಿರ್ವಿಚ್ಚಲುಂ ||
 ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲಮನಾಸೆವಟ್ಟಿ ದರೋಳೀರ್ಯಾಶುದ್ಧಿಯಿಂ ಸ್ತೋತ್ರಜ
 ಪ್ಯಂ ಧ್ಯಾನಂಗಳೆ ಮಾಡೆ ಸಿದ್ಧಿಯರಿದೇ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೧೧೦||
 ಅಸ್ತಾದ್ರಿಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ರವಿಯಂ ತಾರಾಳಿಯಂ ಕಾಣ್ಪೆನಂ |
 ನಿನ್ನೇಜಕ್ಕಡೆಯಾದ ತಾರೆಗಳೆ ಕಂಡಕೋದೆಯಂ ಕಾಣ್ಪೆನಂ ||
 ವಿಸ್ತಾರಂಗಿಡೆ ಮೆಯ್ಯೆಳಲಗುಳೆ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ತೋರ್ಪನೆಗಂ |
 ಸುಸ್ತೋತ್ರಂ ಗೆಯೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಣ್ಪದರಿದೇ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೧೧೧||

ಕಾರ್ಯವೊಂದನ್ನೂ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳುವವರನ್ನೂ, ಮಾಡಿದರೆ "ಚೆನ್ನಾ
 ಗಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳುವವರನ್ನೂ, ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮಾಡುವವರನ್ನೂ
 ನಿನ್ನವರನ್ನೂ ಹೊರತು, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆಯಲಾರೆನು ||೧೦೯|| ರತ್ನಾ ಕರಾ
 ಧೀಶ್ವರನೆ! ಕಾಡುಕೋಳಿಯು ಮಕರಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಾಲವನ್ನು ನೋಡಿ
 ಆ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದೆ ಶರೀರದ ವರ್ಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದ
 ಲ್ಲವೇ ? ಆ ಮುನೀಶ್ವರರಂ ಯಾವಾಗಲೂ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕಾಲಗಳನ್ನೂ ಬಯಸಿ
 ಆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಈರ್ಯಾಪಥಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರ ಜಪ ಧ್ಯಾನಗಳನ್ನು
 ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮಾವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದುಸಾಧ್ಯವೇ ?
 ||೧೧೦|| ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಅಪ್ರಪವರ್ತದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನು
 ನೋಡಿ ತಾರೆಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ನೋಡುವವರೆಗೂ (ಸಾಯಂಸಂಧ್ಯಾ).
 ಕಾಂತಿಗುಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸೂರ್ಯೋ
 ದಯವನ್ನು ನೋಡುವವರೆಗೂ (ಪ್ರಾತಃಸಂಧ್ಯಾ). ಶರೀರದ ನೆರಳು
 ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತಿರಲು ಪುನಃ ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಣುವವರೆಗೂ

ಸಿಂಹಂ ನಾಸ್ತಿ ಭಟಾಳಿ ಸಿಂಹಪರಮಂ ಮಾಡಲ್ಗುಂ ಬಿರ್ಚುಗುಂ |
 ಸಿಂಹಾಕಾರಮನಂಕಿಸಲ್ವರರ ಬೆನ್ನೊಳ್ ಹಸ್ತಿರೋಗಂ ಹರಂ ||
 ಸಿಂಹಾರೂಢನೆ! ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರದ ಭವಚ್ಚೋಬಿಂಬದೇಂ ಪೀಡೆಗಳೆ |
 ಸಂಪಾರಂಗಳನೆಯ್ದವೇ ? ಸಕಲವೇಂ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೧೧೨||
 ಗರುಡೋಚ್ಚಾರಣಮಂತ್ರದಿಂ ವಿಷವಿನಾಶಂ ಯಕ್ಷಿಣೇ ಮಂತ್ರದಿಂ |
 ದೊರೆಕೊಳ್ಳುಂ ಬಹುವಿದ್ಯೆಗಳ್ಳು ರುಡಯಕ್ಷರ್ ಪೂಜ್ಯವಾದಾಬ್ಜನಂ ||
 ಗುರುವೇ ನಿಮ್ಮನಲಂಪಿನಿಂ ನೆನೆವವಂಗಾವಾವ ಕಷ್ಟಂಗಳೆ-
 ಲ್ಲಿರವಾವಾವ ಮನೋರಥಂ ಫಲಿಸದೋ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೧೧೩||

(ಮಧ್ಯಾಹ್ನ) ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣುವುದು
 ದಸಾಧ್ಯವೇ ? ||೧೧೦|| ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಸಿಂಹವಿಲ್ಲ, ಯಂದ
 ಭಟರ ಸಮೂಹವು ಸಿಂಹನಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಆನೆಯು ಹೆದರು
 ವುದು; ಮನುಷ್ಯರ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಹದ ರೂಪವನ್ನು ಬರೆದರೆ ಆನೆಗಜ್ಜ
 ಯೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಯು ನಾಶವಾಗುವುದು; ಸಿಂಹವನ್ನು ಹತ್ತಿರುವವನೆ!
 ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ಶೋಭಾಯುಕ್ತವಾದ ಬಿಂಬದಿಂದಲೂ ಬಾಧೆಗಳು
 ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೇನು? ಅನೇಕ ಪ್ರತೀಕಾರಗಳೇಕೆ ? ||೧೧೧||
 ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಗರುಡನನ್ನು ಜಪಿಸುವ ಮಂತ್ರದಿಂದ ವಿಷವು ನಾಶ
 ವಾಗುತ್ತದೆ; ದೇವತಾಸಿದ್ಧಿಮಂತ್ರದಿಂದ ಅನೇಕ ಕಲೆಗಳು ಅಥವಾ ವಸ್ತು
 ಗಳು ಹೊಂದಲ್ಪಡುವುವು; ಗುರುವೇ! ಗರುಡರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ
 ಯಕ್ಷದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕರ್ಹವಾದ ಪಾದಕಮಲಗಳ್ಳು
 ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವವನಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳೂ
 ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾವ ಯಾವ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ? ||೧೧೨||
 ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಲೋಕದ
 ಸಮಾಜಾರಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ನೀರು ತುಂಬಿರುವ ಆ ಕೊಡದಂತಿದೆ;
 ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರದ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲಾದರೋ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಸುರಿ

ಗೆದ್ದೆಗೊಂಡಾಡುವ ಲೋಕವಾರ್ತೆಗಳೊಳಿಸ್ಸಂಗಾಯತಂ ತುಂಬಿದಾ |
 ಕೊಡದಂತಿರ್ಪುದು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಜಪಮಂಮಾಳ್ವಾಗಳಂ ಮೀರ್ದ ಕ-||
 ಣ್ಣೆಡುನೀರ್ ಮೆಯ್ಯುರಿವಾಗುಳಕ್ಕಿಗಳವೇ ದುಷ್ಕರ್ಮಬಂಧಂ ಸಡಿ-
 ಲ್ಲೊಡೆದೇಸೋರ್ದಪ್ಪದೆಯುದಂ ನುಡಿಯವೇ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೧೧೪||
 ವನಜಂ ಪಂಚಸರಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಮುಕ್ತಜಾಲಮಂ ತಾಂ ಪರೀ-
 ಕ್ಷಣೆ ಗೆಯ್ಯಂತಿರೆ ಪಂಚಮಂತ್ರದೊಳೊಡಂಬಟ್ಟಕ್ಷರವ್ರಾತಮಂ ||
 ಪಣೆಯೊಳ್ಳಾನಿಸಿ ಚರ್ಮದೃಷ್ಟಿಮುಗಿಯಲ್ಲುಣ್ಣಾನಸದ್ವೃಷ್ಟಿಯಿಂ-
 ದಣಿಸುತ್ತಾಗಳೆ ಕಾಣ್ವನೇ ರಿಸಿಯಲಾ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ||೧೧೫||

ಯುವ ನೀರೂ, ಮೆಯ್ಯುರಿವಿಕೆಯೂ, ಆಕಳಿಕೆಗಳೂ ಉಂಟಾಗುವುವು.
 ಪಾಪದ ಕಟ್ಟು ಸಡಿಲಿ ಒಡೆದು ಹೋಗಿಯೇ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು
 ಈ ಕಣ್ಣೀರು ಮೊದಲಾದುವೇ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ? ||೧೧೪|| ರತ್ನಾಕರಾ
 ಧೀಶ್ವರನೆ! ವರ್ತಕನು ಮುತ್ತಿನ ಐದು ಸರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
 ಮುತ್ತಿಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ತಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವಂತೆ, ಐದು ಮಂತ್ರ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ
 ಚರ್ಮದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಹೊರಗಿನ ಕಣ್ಣು ನೋಡಿಯಾದಮೇಲೆ
 ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ
 ಮಾಡುತ್ತ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಪರವಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೋಡುವವನೇ
 ಮುನಿಯಲ್ಲವೇ ? ||೧೧೫|| ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಮಂಗಳಕರವಾದ
 ಮೂವತ್ತೈದು ಅಕ್ಷರಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಬಂದು ಓಂಕಾರವು ಮೊದಲಿಗೆ ಬರ
 ಬೇಕು; ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟುದು ಮೂಲ
 ಮಂತ್ರವು; ಆ ಮೂವತ್ತೈದು ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೂಲಮಂತ್ರವು ತಾನು ಏಳು
 ಭೇದವಾಯಿತು; (೧ ಓಂ ಣಮೋ ಅರಹಂತಾಣಂ, ಣಮೋ ಸಿದ್ಧಾಣಂ,
 ಣಮೋ ಆಇರಿಯಾಣಂ, ಣಮೋ ಉವಜ್ಞಾ ಯಾಣಂ, ಣಮೋ ಳೋಽಽ
 ಸವ್ವಸಾಹೂಣಂ ೨ ಅರಹಂತ ಸಿದ್ಧ ಆಇರಿಯಾ ಉವಜ್ಞಾಯಾ ಸಾಹಂ;

ಮೂವತ್ತೈದು ಶುಭಾಕ್ಷರಂ ತುದಿಗೆ ಬಂದೋಂಕಾರಮೊಂದಾದಿಗಿಂ-
 ತೀ ವರ್ಣೋಕ್ತದೆ ಮೂಲಮಂತ್ರವದು ತಾನೇಳಂವಾಯ್ಯಾದೊಡೆ-||
 ಳ್ಲಾ ವೊಂದೇ ಅಸಿಆಉಸಾಯನಲಿದೇ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ಭಾವಿಸಲ್ |
 ಕೈವಲ್ಯಾಂಗನೆ ಕೂಡಿ ಕೆಯ್ಯುಡಿಯಳೇ? ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೧೬ ||
 ನಳನೀಣಾಳಕೆ ಮೂಲದಿಂ ತುದಿವರಂ ಸಂಪೂರ್ಣದಿಂ ಸ್ವಚ್ಛದಿಂ
 ದೊಳಗಂತಿರ್ಪುದು ತಂತುವಂತೆ ನರಗಂ ಕೆಂಬಜ್ಜೆಯಿಂ ನೆತ್ತಿಮು-||
 ಟ್ಟಳಿತಂ ತಪ್ಪದೆ ಮೂರ್ತಿ ತುಂಬಿ ಪಳುಕಿಂ ಗೆಯ್ಯುರ್ದ ನಿವ್ವೊಂದು ನಿ-
 ಮ್ಗಳದಿಂಮೋಪಮನಾತ್ಮನಿರ್ದಪನಲಾ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೧೭ ||
 ನರರಾತ್ರಂ ಸ್ವಟಿಕೋಪಮಂ ಗಡಮದೇನಾಕಾರಮುಂ ಸ್ವಚ್ಛಮಾ-
 ಗಿರದೆಂಬುಮಿಗೆ ಕೇಳಿಮಾ ಸ್ವಟಿಕಮಂತ್ರೈವಣ್ಣಮುಂ ಸೋಂಕೆ ಯಾ-||
 ಪರಿಯೊಳ್ಳೊತ್ತಿರುಗುಮಂತೆ ಮೆಯ್ಯ ತೊವಲುಂ ಕರ್ಪಾಗೆ ಕೆಂಪಾಗೆ ತಾಂ |
 ಕರಿಯಂ ಕೆಂಪನೆಪ್ಪನೆಂದರುಪಿಡ್ಡಿ ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೧೮ ||

೨ ಅರಹಂತ ಸಿ ಸಾ; ೪ ಅಸಿಆಉಸಾ; ೫ ಅಸಿಸಾಹಂ; ೬ ಅಸಾ;
 ೭ ಓಂ) ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಅರ್ಥವು; "ಅಸಿಆಉಸಾ" ಎಂದೂ
 ಹೇಳಿದರೆ ಇದೇ ಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವು; ಇದನ್ನು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಮುಕ್ತಿ
 ಯೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ತತ್ಪುಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ? || ೧೧೬ ||
 ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ತಾವರೆಯಂ ದಂಟಿಗೆ ಬುಡದಿಂದ ತುದಿಯವರೆಗೂ
 ಸಂಪೂರ್ಣತೆಯಿಂದಲೂ ನಿರ್ಮಲತೆಯಿಂದಲೂ ಒಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಾರವು
 ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಅಂಗಾಲಿನಿಂದ
 ತಲೆಯವರೆಗೂ ಪರಿಮಾಣವು ತಪ್ಪದಂತೆ ಶರೀರವನ್ನು ವರಿಸಿಕೊಂಡು,
 ಸ್ವಟಿಕದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಸಾದೃಶ್ಯ
 ವುಳ್ಳ ಆತ್ಮನಿರುತ್ತಾನಲ್ಲವೇ? || ೧೧೭ || ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! "ಮನು
 ಷ್ಯರ ಆತ್ಮನು ಸ್ವಟಿಕದ ಸಾಪ್ತವುಳ್ಳವನಲ್ಲವೇ? ಅದೇನು ಆತ್ಮನ ಆಕಾ
 ರವು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ?" ಎಂದೂ ಹೇಳುವವರು ಕೇಳಿ:- "ಆ ಸ್ವಟಿ
 ಕಕ್ಕೆ ಐದು ಬಣ್ಣವೂ ಸಂಬಂಧಿಸಲು ಅದು ಆಯಾ ಬಣ್ಣದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಸ್ವಚ್ಛಾಕಾರದ ಜೀವನೀ ತನುವಿನೊಳ್ಳಾನೇಕೆ ಸಿಲ್ವಿದರ್ಪಂ? |
 ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಾಗರ್ವದೇ ತಾನುಪಾರ್ಜಿಸಿದ ಕರ್ಮಾಧೀನದಿಂ ಕರ್ಮಮುಂ ||
 ತುಚ್ಛಂ ಕ್ರೋಧದೇ ಮಾನಮಾಯಗಳನಾ ಲೋಭಾರ್ಥದಿಂ ಬಂದುದೇ |
 ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಕಾರಕಷಾಯಮಂ ಸಂಜೆ ಸುಖಿಂ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೧೯ ||
 ನೆಲದಿಂ ಮೇಲೊಗೆದ್ದೆದು ಸಾಸಿರಧನುಃ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯದೊಳ್ಳಾಂಚೆನೋ-
 ಜ್ವಲರತ್ನಂಗಳಿನಾದ ಮಂಡಪದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾನದೊಳ್ಳಿಂಹದಾ||
 ತಲೆಯೊಳ್ಳೋರ್ಪರುಣಾಬ್ಜ ಕರ್ಣಕೆಗೆ ಚಾತುಷ್ಯಾಂಗುಲೋದ್ದೇಶದೊ-
 ಳ್ಳಿಲವಾಂತಿದರ್ ರವೀಂದುಕೋಟಿಕರಣಾ! ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೨೦ ||

ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಶರೀರದ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗಿರಲು ಅಥವಾ ಕೆಂಪಾಗಿರಲು ತಾನು ಕಪ್ಪಾಗಿರುವವನು, ಅಥವಾ ಕೆಂಪಾಗಿರುವವನು, ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ || ೧೧೮ || ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆಕಾರವುಳ್ಳ ಜೀವಾತ್ಮನು ತಾನು ಈ ಶರೀರದಲ್ಲೇಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವನು? ತಾನು ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕರ್ಮದ ವಶದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ; ನೀಚವಾದ ಕರ್ಮವೂ ಕೋಪದಿಂದಲೂ ಅಹಂಕಾರ ಕಪಟಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಅತ್ಯಾಶೆಯ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದೇ ಆಗಿದೆ; ದುಷ್ಟರ ಕ್ರೂರಾಕಾರದಂತೆ ಆಕಾರವುಳ್ಳ ಕಷಾಯವನ್ನು ಸುಟ್ಟಿರೆ ಸುಖವುಂಟಾಗುವುದು || ೧೧೯ || ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ನೀನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಐದುಸಾವಿರ ಧನುಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ರತ್ನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮಂಡಪದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹದ ಆ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಕರ್ಣಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲದ ಉನ್ನತವ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೆ || ೧೨೦ || ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದವನೂ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ವೀರ್ಯ,

ಜೊನ್ನಯೊಲ್ ನಯನಕ್ಕೆ ತೋರಿ ಕರದಿಂದಂ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲಾದ ಸಂ-
 ಪನ್ನಾ ಕಾರದೊಳಿದರ್ಪಂ ವಿಮಲಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ಳಿದ್ಧನಂ-||
 ಚೈನ್ನ ಜ್ಞಾನಸಮೇತನಷ್ಟಗುಣಗಾಂಭೀರ್ಯಾತ್ಮನಂದಿಚ್ಛೆಯಿಂ|
 ನನ್ನಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವಂಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಿರಿದೇ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೨೧ ||
 ಕ್ಷಮೆ ಮಾಳ್ವಂತೆ ವಿರೋಧಮೇಂ ಕುಡುವುದೇ ಸಂತೋಷಮಂ ತತ್ಪ್ರಶಾ-
 ಸ್ತಮೆ ಮಾಳ್ವಂತೆ ಕುಶಾಸ್ತ್ರಮೇಂ ಕುಡುವುದೇ ಸುಜ್ಞಾನಮಂ ಮೋಕ್ಷರಾ-||
 ಜ್ಯಮೆ ಮಾಳ್ವಂತೆ ಚತುಃಸ್ಥಳಂ ಕುಡುವುದೇ ಸಿದ್ಧತ್ವಮಂ ನಿಮ್ಮ ಧ-
 ರ್ಮಮೆ ಕಾವಂತೆನಗನೈಂ ಪೊರೆವರೇ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ! || ೧೨೨ ||

ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ, ಅವಗಹನತ್ವ, ಅಗುರುಲಘುತ್ವ, ಆವ್ಯಾಬಾಧತ್ವಗಳೆಂಬ ಎಂಟು ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಗಂಭೀರತದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಯು, ಬೆಳದಿಂಗಳಿನಂತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗದಿರುವುದೂ ಜ್ಞಾನಾದಿಸಂಪತ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೂ ಆದ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಸಿದ್ಧಲೋಕದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ; ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವು ಅಸಾಧ್ಯವೇ? || ೧೨೧ || ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಸಹನಶೀಲತೆಯು ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ದ್ವೇಷವು ಆನಂದವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೇನು? ಯಥಾರ್ಥವಾದ ವಸ್ತುಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಿಥ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೇನು? ಮುಕ್ತಿಸ್ಥಾನವೇ ಸಿದ್ಧಸ್ವರೂಪವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ನರಕತೀರ್ಥಜ್ಞತ್ವದೇವಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನಗಳು ಸಿದ್ಧಸ್ವರೂಪವನ್ನೇನು ಕೊಡುತ್ತವೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಕಾಪಾಡುವ ಹಾಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆಯವರೇನು ಕಾಪಾಡುವರೇ ? || ೧೨೨ || ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ನಿನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವವನಿಗೆ ಬೇರೆ ದೇಶವು ತನ್ನ ದೇಶವಾಗುವುದು; ಅನ್ಯರು ತನ್ನ ಇಷ್ಟಬಂಧುಗಳಾಗುವರು; ಯುದ್ಧಮಾಡುವ

ನಿನ್ನಂ ಚಿಂತಿಸುತಿರ್ಪವಂಗೆ ಪರದೇಶಂ ತನ್ನ ದೇಶಂ ಪರರ್ |
 ತನ್ನ ಪ್ಪರ್ ಪೆಗಗಳ್ಳುಟಿದೊರೆಗಳಾತ್ಮಸ್ತೇಹಿತಕೆಚ್ಚು ಬಾ-||
 ವನ್ನಂ ವ್ಯಾಧಿ ಸುಖಂ ವಿಷಂ ಸುಧೆಯನಿಕ್ಕುಂ ನೋಡೆ ನೀನಿದುರ್ಮಾ-
 ನನ್ನೊಂದಕ್ಕಿಳಿಸಿರ್ಪನೇಕೆಯಕಟಾ! ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೨೩ ||
 ನೀನಾನೆಂಬರಿವಾಗೆ ಸಾಕು ಸಿರಿಯೇಂ ದಾರಿದ್ರ್ಯಮೇಂ ಗ್ರಾಮಮೇಂ |
 ಕಾನೇಂ ಪಾಲುಣಿಸೇಂ ಕದನ್ನ ದುಣಿಸೇಂ ನಿರ್ಬಂಧಮೇಂ ರಾಜ್ಯಮೇಂ ||
 ಈ ನಾನಾವಿಧಿಯೆಲ್ಲವುಂ ಕನಸಿವಂ ಕೊಂಡೇನೊ ನಿನ್ನೆನ್ನ ಸಂ-
 ಧಾನಂ ನಿತ್ಯಸುಖೈಕವಿನ್ನು ಕಿದುವೇಂ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೨೪ ||
 ನಡೆದಂ ಚಿತ್ತಕೆ ಬಂದವೊಲ್ಲು ಡಿದೆ ನಾಂ ಬಾಯಿಗ್ಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸೈ-
 ಗೆಡೆದಂ ದುಃಖಸಮುದ್ರದೊಳ್ಳಡೆದನಂಧಂ ಕಣ್ಣಳಂ ಪೆತ್ತವೊಲ್||
 ಬಿಡೆ ನಿಮ್ಮಂಘ್ರಗಳಂ ಬಿಡೆಂ ಬಿಡೆನುದಾರಂ ನೀನಹೋ! ಬಲ್ಲೆನೆ-
 ನೊಡೆಯಾ ! ರಕ್ಷಿಸು ರಕ್ಷಿಸಾ ತಳುವಿದೇಂ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೨೫ ||

ತತ್ಪರಾಜರು ತನ್ನ ಮಿತ್ರರಾಗುವರು; ಬೆಂಕಿಯು ಶ್ರೀಗಂಧವಾಗುವುದು;
 ರೋಗವು ಸುಖಿಕರವಾಗುವುದು; ವಿಷವು ಅಮೃತವೆನಿಸುವುದು; ವಿಚಾರ
 ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ನೀನು ಇದ್ದರೂ
 ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನೇಕೆ ಬೇರೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತಿರು
 ವೆನು? ಅಯ್ಯೋ! || ೧೨೩ || ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ನೀನೇ ನಾನು ಎಂಬ
 ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುತ್ತಿರಲು ಇದೇ ಸಾಕು; ಐಶ್ವರ್ಯವೇನು? ಬಡತನ
 ವೇನು? ಊರೇನು? ಕಾಡೇನು?; ಹಾಲಿನ ಆಹಾರವೇನು? ಕಿಟ್ಟಿರುವ
 ಅನ್ನದ ಆಹಾರವೇನು?; ಸೆರೆಮನೆಯೇನು? ರಾಜ್ಯವೇನು?; ಈ ಅನೇಕ
 ಪ್ರಕಾರವಾದ ವ್ಯವಹಾರವೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವಪ್ನವು; ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ
 ಪ್ರಯೋಜನವೇನೋ? ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಸೇರುವಿಕೆಯು ಶಾಶ್ವತವೂ ಮುಖ್ಯವೂ
 ಆದ ಸುಖವು. ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕುವೇನು ಪ್ರಯೋಜನವು? || ೧೨೪ || ರತ್ನಾ
 ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ನಾನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆನು;
 ಕಷ್ಟವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯಗುಂದಿದೆನು; ಕುರುಡನು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು

ತ್ರಿಜಗತ್ಪ್ಲಾಮಿ ಜಿನೇಂದ್ರ ಸಿದ್ಧ ಶಿವಲೋಕಾರಾಧ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞ ಶಂ-
 ಭು ಜಗನ್ನಾಥ ಜಗತ್ತಿತಾಮಹ ಪರ ಶ್ರೀಕಾಂಠ ವಾಣೀಶ ವಿ-||
 ಪ್ಲು ಜಿತಾನಂಗ ಜಿನೇಶ ಪಶ್ಚಿಮಸಮುದ್ರಾಧೀಶ್ವರಾ ಬೇಗದಿಂ |
 ನಿಜಮಂ ತೋರು ದಯಾಳುವೇ ತಳುವಿದೇಂ ? ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೨೬ ||
 ತ್ರಾಹಿ ತ್ರೈಭುವನೇಂದ್ರಮಸ್ತಕಮಣಿವ್ರಾತಾರ್ಚಿತಾಂಘ್ರಿದ್ವಯಾ |
 ತ್ರಾಹಿ ಶ್ರೀರಮಣೇನಟಿನ್ನ ಟಿನರಂಗ ಶ್ರೀಪದಾಬ್ಜೋಭಯಾ ! ||
 ತ್ರಾಹಿ ತ್ರಾಹಿ ಮಹೇಶ ಮಾಂ ಪುನರಪಿ ತ್ರಾಹೀತಿ ರತ್ನತ್ರಯಾ ! |
 ದೇಹಿ ತ್ವಂ ಮಮ ದೀಯತಾಂ ಜಯಜಯಾ ! ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರಾ ! || ೧೨೭ ||

ಹೊಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣು ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು; ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು
 ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ; ಓಹೋ! ನೀನು ಶ್ರೇಷ್ಠ
 ನಾದವನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತೇನೆ; ನನ್ನ ಪ್ರಭುವೇ! ಈ ಸಾವಕಾಶವೇಕೆ ?
 ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು! || ೧೨೩ || ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಭುವೂ, ಜಿನೇ
 ಶ್ವರನೂ, ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವನೂ, ಸಿದ್ಧಕ್ಷೀತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜ್ಯನೂ,
 ಸಮಸ್ತವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವವನೂ, ಸುಖಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನನೂ,
 ಲೋಕಾಧಿಪತಿಯೂ, ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪಿತಾಮಹನೂ, ಕರ್ಮವನ್ನು ನಾಶ
 ಮಾಡುವವನೂ, ಜ್ಞಾನಾದಿಸಂಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯೂ, ಸರಸ್ವತಿಗೆ
 ಪ್ರಭುವೂ, ಜ್ಞಾನಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಕನೂ, ಕಾಮನನ್ನು ಜಯಿಸಿದವನೂ,
 ಕರ್ಮವನ್ನು ಕಿಡಿಸುವವರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯೂ, ಪಶ್ಚಿಮಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಯೂ
 ಆದ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ! ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಯಥಾರ್ಥವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು
 ತೋರಿಸು. ದಯಾಶೀಲನೆ! ಇದೇಕೆ ಸಾವಕಾಶ ? || ೧೨೬ || ಅಧೋ
 ಮುಖ್ಯಊರ್ಧ್ವಲೋಕಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳ ತಲೆಯ ಕಿರೀಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಗಳ
 ಸಮೂಹದಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎರಡು ಪಾದಗಳುಳ್ಳ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವರನೆ!
 ಕಾಪಾಡು; ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೆಂಬ ನರ್ತಕಿಯ ನರ್ತನಕ್ಕೆ ರಂಗಸ್ಥಾನವೂ
 ಶೋಭಾಯುಕ್ತವೂ ಆದ ಎರಡು ಪಾದಕಮಲಗಳುಳ್ಳ ರತ್ನಾ ಕರಾಧೀಶ್ವ

ವೈರಾಗ್ಯನೀತಿಯಾತ್ಮವಿ-

ಚಾರಂ ತಾಂ ಬಗೆದು ನೋಡೆ ರಾಜಿಸುಗುಂ ಶೃಂ-||

ಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜಂ ||

ಪೂರಿಸಿದ ಸಪಾದಶತಕರತ್ನಾ ಕರದೊಳ್

||೧೨೮||

|| ಗದ್ಯ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿಯೋಗೀಶ್ವರಪಾದಾಂಭೋಜಭೃಂಗಾಯಮಾನ

ಶೃಂಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜವಿರಚಿತಮಪ್ಪ ರತ್ನಾ ಕರಸಪಾದಶತಕಂ

ಸಮಾಪ್ತಂ.

ರನೆ! ರಕ್ಷಿಸು; ಮಹಾಪ್ರಭುವೆ! ನನ್ನನ್ನು ಮರಳಿಯೂ ಕಾಪಾಡು
ಕಾಪಾಡು; ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಗಳೆಂಬ ರತ್ನತ್ರಯವುಳ್ಳವನೆ!
ರಕ್ಷಿಸು; ನೀನು ನನಗೆ ರತ್ನತ್ರಯವನ್ನು ಕೊಡು; ಆ ರತ್ನತ್ರಯವು ನನಗೆ
ಕೊಡಲ್ಪಡಲಿ; ನೀನು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ ವರ್ತಿಸು, ವರ್ತಿಸು ||೧೨೮||
ತಾನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಶೃಂಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜನು ಪೂರ್ತಿ
ಮಾಡಿದ ಸಪಾದಶತಕ ರತ್ನಾಕರಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವೂ ನೀತಿಯೂ
ಆತ್ಮವಿಚಾರವೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುವು ||೧೨೮||

|| ಗದ್ಯ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿಯೋಗೀಶ್ವರರ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ

ಭ್ರಮರದಂತಿರುವ ಶೃಂಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜನು

ವಿರಚಿಸಿದ ರತ್ನಾಕರಸಪಾದಶತಕವು

ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

|| ಶ್ಲೋ ||

ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಶತಕ

ಶ್ರೀಕುಲಮಾಪ್ತಗೋತ್ರಮಮಲಾಂಗಮತಂದ್ರತೆ ಸಮ್ಯಗಾಯು ವಿ-
ದ್ಯಾಕುಶಲತ್ವಮಾದೋಡಮಿದನ್ನ ದಿದನ್ಯ ಮೆನುತ್ತಿ ಕಂಡು ನಿ-||

ವ್ಯಾಕುಲನಾಗಿ ಯೆಲ್ಲರಿನಗಲ್ಲ ಮಣಿತ್ರಯಸಂಪದಕ್ಕೆ ರ-

ತ್ನಾಕರನಾದವಂ ತವ ಕೃಪಾತ್ಮನಲಾ 1 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

||೧||

ನಂಬುವುದೇಳು ತತ್ತ್ವಮನದುತ್ಪದ್ಯಷ್ಟಿ ತದರ್ಥಮಂ ನಯಾ-

ರ್ಥಂ ಬರೆ ನೋಡಿ ಭೇದಿವುದದುತ್ಪಮಬೋಧಮಹಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಾ-||

ಗಂ ಬದದಿರ್ಪದುತ್ಪಮಚರಿತ್ರಮಿವಿತು ಮಣಿತ್ರಯಂ ತದೀ-

ಯಾಂಬುಧಿ ಯಾವುದುತ್ಪಮತಪಂಗಳಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

||೨||

ಭಾವದೀಪಿಕೆ

ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳ ವಂಶವು, ಹೊಂದಲ್ಪಟ್ಟ
ಗೋತ್ರವು, ದೋಷವಿಲ್ಲದ ಶರೀರವು, ಚಟುವಟಿಕೆಯು, ಹೆಚ್ಚು ಆಯು
ಷ್ಯವು, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಚಾತುರ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೂ “ಇದು ನನ್ನದು,
ಇದು ಬೇರೆ” ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು, ಆಕುಲತೆಯಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ
ಅಗಲಿ ರತ್ನತ್ರಯವೆಂಬ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಮುದ್ರದಂತಿರುವವನು ನಿನ್ನ ದಯೆಗೆ
ಪಾತ್ರನಾದ ಆತ್ಮನಲ್ಲವೆ ? ||೧|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಜೀವ, ಅಜೀವ,
ಆಸ್ರವ, ಬಂಧ, ಸಂವರ, ನಿರ್ಜರಾ, ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಏಳು ತತ್ತ್ವ
ಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವು; ಆ ಏಳು ತತ್ತ್ವಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು

1 ಈ ಪದವು ಪೂರ್ವವಿದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಅಜಿತವೀರ್ಯರೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ
ತೀರ್ಥಂಕರರ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ; ಈ ಅರ್ಥವು ೧೨೨ನೆಯ ಪದ್ಯದಿಂದಲೂ
ಶ್ರೀಲೋಕಶತಕದ ಪ್ರಥಮಪದ್ಯದಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು; ಬೇರೆಯವರಿಂದ
ಜಯಿಸಲ್ಪಡದಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ಎಂದು ಈ ಪದದ ಅಪಯವಾರ್ಥವು.

ಮೂಜಗವೆಂಬ ಗೇಹದೊಳಿ ತುಂಬಿದ ವಸ್ತುಗಳಾರು ಕಾಯವೈ-
 ದೋಜೆಯ ತತ್ತ್ವವೇಳು ನವಭೇದಪದಾರ್ಥಮಿವಂ ತಪಸ್ವಿ ಸಂ-
 ಯೋಜಿಸಿ ಕೂಡಕೂಡ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ತನ್ನನೆ ಕಾಣ್ಪುದರ್ಥ ಜೇ-
 ತೋಜಯನಾಗಬೇಕು ಮೊದಲೆಂದೆಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !
 ಬಳಿಕಣುಪೆಕ್ಕೆ ಪನ್ನರಡರಲ್ಲಿ ಚತುಷ್ಕದ ವಮ್ನಜಾನದೋಳ್ |
 ಸುಳಿಸುಳಿದಾಡಿ ಕೂಡ ಗುರುಪಂಚಕೊಳ್ಳಿಳಿದಾಡಿ ಚಿತ್ತದ-||
 ಗ್ಗಳಮನಡಂಗಿಸುತ್ತೊಡನೆ ತನ್ನಯ ದೇಹದೊಳಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಿಂ-
 ದಳಲಳಿದಿದರ್ಥಂ ತವ ಕೃಪಾತ್ಮನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

||೩||

||೪||

ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವು ಬರುವಂತೆ ನೋಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು
 ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನವು; ಅಹಿಂಸಾಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬ
 ಆಚರಿಸುವುದು ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವು; ಹೀಗಿದು ರತ್ನತ್ರಯವು; ಆ ರತ್ನತ್ರಯಕ್ಕೆ
 ಸಮುದ್ರವಾವುದು ? ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತಪಸ್ಸುಗಳಲ್ಲವೆ ? ||೨|| ಅಪರಾಜಿತೇ
 ಶ್ವರನೆ! ಮೂರು ಲೋಕವೆಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ತುಂಬಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು -
 ಜೀವ, ಪುದ್ಗಲ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಆಕಾಶ, ಕಾಲಗಳೆಂದು ಆರು ವಿಧ
 ವಾಗಿವೆ; ಜೀವಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಪುದ್ಗಲಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಧರ್ಮಾಸ್ತಿಕಾಯ,
 ಅಧರ್ಮಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಆಕಾಶಾಸ್ತಿಕಾಯಗಳೆಂದು ಕಾಯವು ಐದು ವಿಧ
 ವಾಗಿದೆ; ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ನ್ಯಾಯವಾದ ತತ್ತ್ವಗಳು ಏಳು ವಿಧವಾಗಿವೆ.
 ಆ ಏಳು ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಪಾಪ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಂಬತ್ತು
 ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗುತ್ತವೆ; ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಪ
 ಸ್ವಿಯು ಪದೇ ಪದೇ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ತನ್ನನ್ನೇ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು
 ಮನಸ್ಸನ್ನು ಜಯಿಸಿದವನಾಗಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೆ ? ||೩||
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ತರುವಾಯ ಅನಿತ್ಯ, ಅಶರಣ, ಸಂಸಾರ, ಏಕತ್ವ,
 ಅನೃತ್ಯ, ಅಶುಚಿತ್ವ, ಆಸ್ರವ, ಸಂವರ, ನಿರ್ಜುರಾ, ಲೋಕ, ಬೋಧಿ
 ದುರ್ಲಭ, ಧರ್ಮಸ್ವಾಖ್ಯಾತತ್ವಾನುಚಿಂತನಗಳೆಂಬ ಹನ್ನೆರಡು ಅನುಪ್ರೇ

ಆ ಪದದೊಳ್ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕಿ ಕರ್ಮಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಸದ್ಗುಣೋ-
 ದ್ವೀಪಿತಿಯಷ್ಟುದೋದಿನ ಪರಿಶ್ರಮಮುಂ ತಪದುದ್ವಿಯುಂ ಸುಧಾ-||
 ರೂಪಮನೆಯ್ತುತಿರ್ಕಮದರಿಂದದನೇ ಸಕಲಪ್ರಯತ್ನದಿಂ |
 ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಯಂ ಪಡೆವುದೆಂದುಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫ ||
 ಅದು ಲಭ್ಯಕರ್ಮಿಗಾತ್ಮತನುಭೇದವಿಚಾರದೊಳಿಲ್ಲಯುಳ್ಳವಂ |
 ಗುದಯಿಪುದಲ್ಲದೇ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಮನೋದಿದೊಡಂ ತಪಂಗಳೇ-||
 ಳ್ಕುದಿದೊಡಮಾಗದಂತದರಿನಾ ರುಚಿಯುಳ್ಳವನೇ ಭವತ್ಪ್ರಸಾ-
 ದದ ಸುಖಿಯೆಂದು ಮೆಚ್ಚಿ ಪರಿಹೀರ್ತಿಪನಾನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬ ||

ಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪದಸ್ಥ, ಪಿಂಡಸ್ಥ, ರೂಪಸ್ಥ, ರೂಪಾತೀತ ಅಥವಾ ಆಜ್ಞಾ
 ವಿಚಯ, ಅಪಾಯವಿಚಯ, ವಿಪಾಕವಿಚಯ, ಸಂಸ್ಥಾನವಿಚಯಗಳೆಂಬ
 ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಳಿದಾಡಿ ಆಗಲೆ ಪಂಚಪರ
 ಮೇಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಮನಸ್ಸಿನ ವೇಗವನ್ನಡಗಿಸುತ್ತ ಕೂಡಲೆ ತನ್ನ
 ಶರೀರದಲ್ಲಿರಂವ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ದುಃಖರಹಿತನಾದವನು ನಿನ್ನ ದಯೆಗೆ
 ಪಾತ್ರನಾದ ಆತ್ಮನಲ್ಲವೆ ? || ೪ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
 ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಕರ್ಮಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ನಾಶವೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳ
 ವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗುವುದು; ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಶ್ರಮವೂ
 ತಪ್ಪಿಸ ಸಂತಾಪವೂ ಅಮೃತದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದುವುವು;
 ಅದುದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನಿರಿಸುವುದನ್ನೇ
 ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೆ ? || ೫ ||
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಆ ಧ್ಯಾನವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ
 ದೇಹಗಳ ಭೇದವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನಿಗೆ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸುವುದಲ್ಲದೆ
 ಸಮಸ್ತಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೋದಿದರೂ ತಪಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುದಿದರೂ ಉಂಟಾಗಲಾ
 ರದು; ಅದುದರಿಂದ ಆ ಧ್ಯಾನದ ರುಚಿಯುಳ್ಳವನೇ ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದದ
 ಸುಖಿಯು ಎಂದು ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿ ಹೊಗಳುತ್ತೇನೆ || ೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವ

ಭೇದವಿಚಾರಮೆಂತೊ ತನುಮೂರವರಲ್ಲಿಯೆ ಕರ್ಮವೆಂಟಿವೇ |
 ವೇದನೆಗಿಂಬುಗಳ್ಳುಡೆಗೆಚೇತನರೂಪಿಗಳಾತ್ಮ ನಿಧಿ ಮಿ- ||
 ತ್ರೋದಯನಾಗಿ ಬಾಲ್ದಪನವಂ ಸುಖಿ ಚಿನ್ಮಯನೆಂದು ಬುದ್ಧಿಯಿಂ ||
 ಭೇದಿಸಿ ಬೇರುಗೆಯ್ದೊಳಗೆ ನೋಳ್ಳುದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ! || ೭ ||
 ಪೊರಗಿದು ಧಾತುರೂಪದೊಡಲಿನ್ನೆರಡುಂಟೊಳಗೊಂದು ತೇಜದಿಂ |
 ತುರುಗಿದ ತೈಜಸಾಂಗವೊಡನಪ್ಪಮಲಾಶ್ರಿತಕಾರ್ಮಣಾಂಗವೊಂ-||
 ದುರೆ ಪೆಸರಿಂದೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬರ್ಪುದು ರೂಪದ ಮಿಶ್ರತಂಗಳೇ-
 ಸೆರೆವನೆ ಮೂರರೊಳ್ಳುದಿದನಾತ್ಮನಹೋ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ! || ೮ ||

ರನೆ: ಭೇದವಿಚಾರವು ಹೇಗೊ-ಶರೀರಗಳು ಮೂರು-ಜೀವಾಂಶ, ತೈಜಸ, ಕಾರ್ಮಣ; ಆ ಮೂರರಲ್ಲಿಯೇ ಜ್ಞಾನಾವರಣ, ದರ್ಶನಾವರಣ, ವೇದನೀಯ, ಮೋಹನೀಯ, ಆಯುಷ್ಯ, ನಾಮ, ಗೋತ್ರ, ಅಂತರಾಯಗಳೆಂಬ ಎಂಟು ಕರ್ಮಗಳಿವೆ; ಈ ಕರ್ಮಗಳೇ ವೇದನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು. ಕೊನೆಗೆ ಜಡಸ್ವರೂಪಗಳು; ಈ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯನು ಮಿಶ್ರನಂತೆ ಉದಯಿಸಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸುಖಿಯು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದರ್ಶನವೆಯನು. ಎಂದು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಭೇದಿಸಿ ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ನೋಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ||೭|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಹೊರಗಿರುವ ಈ ಶರೀರವು ಸಪ್ತಧಾತುರೂಪವಾದುದು; ಒಳಗೆ ಇನ್ನೆರಡು ಶರೀರಗಳಿವೆ; ಒಂದು ಕಾಂತಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ತೈಜಸಶರೀರವು; ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಕರ್ಮಾಶ್ರಿತವಾದ ಕಾರ್ಮಣಶರೀರವೊಂದು; ಈ ಶರೀರಗಳು ಹೆಸರಿಂದ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತವೆ. ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಮಿಶ್ರವಾಗಿವೆ; ಆತ್ಮನು ಈ ಮೂರು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯವು! || ೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಈ ಹೊರಗಿನ ಶರೀರವು ಅನೇಕರೂಪದಿಂದ ಆಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತ ಇರುತ್ತದೆ; ತೈಜಸಶರೀರವೂ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಮಣಶರೀರವೂ ಮನೋವಚನಕಾಯಗಳೆಂಬ ಯೋಗಗಳಲ್ಲದಿರುವ ಹದಿನಾಲ್ಕು

ಆಗುತ್ತ ಪೋಗುತ್ತಿರ್ಪುದಿದು ಬಾಹ್ಯಶರೀರವನೇಕರೂಪದಿಂ |
 ಯೋಗವಿದೋಗಿಯಪ್ಪ ಪದಿನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಲಕಾಲಕಲ್ಲದೆ ||
 ಪೋಗದು ತೈಜಸಂ ಪುದಿದ ಕಾರ್ಮಣಮುಂ ಸರೆ ಭೇದಭಾವನೋ-
 ದ್ಯೋಗಮನಿಂದತೊಟ್ಟಸಗವೇಳ್ಳುವದಕರ್ಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯ ||
 ಕಳೆದು ಸಮಸ್ತಬಾಹ್ಯರತಿಯಂ ಮನದುತ್ಪದದಿಂದೆ ಗೂಢಸು-
 ಸ್ಥಳದೊಳಗಿದರ್ ತನ್ನೊಳಗೆ ತನ್ನಯ ರೂಪನೆ ನಿಮ್ಮ ರೂಪಿನಾ ||
 ಪುಳುಕನೆ ಬೊಂಬೆಯೆಂದವನುತುಂ ನೆನೆದೀಕ್ಷಿಸುವಂಗೆ ಚಿತ್ತದೊಳ್ |
 ಪೊಳೆಯದೆ ಮಾಣ್ಣುದೇ ಪರಮಸಿದ್ಧನ ರೂಪಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦ ||
 ತನು ಜಿನಗೇಹವೆಂಬುದೊಳಗಿದ ನಿಜಾತ್ಮನೆ ದೇವನೆಂಬುದಾ |
 ತನುಪರಿಮಾಣನೆಂಬುದಶರೀರಕನೆಂಬುದು ಬೋಧದರ್ಶನಂ ||
 ತನುವೆಸಿದರ್ಶನಂಬುದಕಲಂಕನಬಾಧನಖಂಡನೆಂಬ ಭಾ-
 ವನೆಯನೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರೆ ಭವಚ್ಯುತಿ ತಾನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೧ ||

ನೆಯ ಆಯೋಗಿಕೇವಲಿಗುಣಸ್ಥಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವು; ಆ ಎರಡು ಶರೀರಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಈದಿನ ಮೊದಲಾಗೊಂಡು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಭೇದಭಾವನೆಯ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ||೯|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಸಮಸ್ತ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಮನಸ್ಸಿನ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಗುಪ್ತವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನಾತ್ಮನೊಳಗೆ ತನ್ನ ರೂಪವನ್ನೇ, ನಿಮ್ಮ ರೂಪಿನ ಆ ಸ್ಪಟಿಕದ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತಿದೆಯೆಂದು, ಸ್ಮರಿಸಿ ನೋಡುವವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಮಸಿದ್ಧಾತ್ಮನ ರೂಪವು ಹೊಳೆಯದಿರುವುದೇ? || ೧೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! “ಶರೀರವೇ ಜಿನಾಲಯವೆಂಬುದು; ಆ ಶರೀರದೊಳಗಿರುವ ತನ್ನಾತ್ಮನೇ ದೇವನೆಂಬುದು,- ಶರೀರಪರಿಮಿತನೆಂಬುದು,-ಅಶರೀರನೆಂಬುದು, ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಗಳು ಶರೀರವೆನಿಸಿದವನೆಂಬುದು, ಪಾಪಕಲಂಕರಹಿತನು, ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದವನು, ಅಖಂಡಸ್ವರೂಪನು” ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಭವವು ನಾಶವಾಗುವುದು || ೧೧ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ!

ಮೊದಮೊದಲಾಸರವು ದೊಡನೊಪ್ಪಿರೆ ಸಂತಸವಪ್ಪು ದಂತು ಮಾ-
 ಣದ ಪರಿಭಾವಿಸುತ್ತಿರೆ ಮಹಾಸುಖವಪ್ಪು ದು ಬಾಹ್ಯದಾಟದೊಳ್ ||
 ಬೆದರಿಕೆಯಪ್ಪುದಾತ್ಮನೊಳೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಪ್ಪುದು ಲೋಕಮೆಲ್ಲ ಮಾ-
 ಯದ ಮರುಳಾಗಿ ತೋರ್ಪುದು ನಿಜಾತ್ಮರತಂಗಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೨ ||
 ನುಡಿ ಕಿರಿದಪ್ಪುದೂಟದೊಳರೋಚಕಮಪ್ಪುದು ಬಾಹ್ಯಗೋಪ್ತಿಯೊಳ್ ||
 ಸಿಡಿಮಿಡಿಯಪ್ಪುದಂತೆ ಬಹಿರಂಗದ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೊಲ್ಲವಾ ||
 ಕಡುಪಿನ ಕಾಲ್ಗುಳಾಟವಡಕಕ್ಕೊಳಗಪ್ಪುದು ಬುದ್ಧಿ ಮುಕ್ತಿಯಂ ||
 ತುಡುಕುತಮಿರ್ಪುದಲ್ಪ ಪರಮಾತ್ಮರತಂಗಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೩ ||
 ಪೊರಗೆ ತಪಂಗಳಾರರ ಸಹಾಯತೆ ಬೇಕು ಶರೀರಮೋಹಮಂ ||
 ತೋರೆಯಲೆ ಬೇಕು ಭಾವನೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಲೋಕಿತೆ ಬೇಕು ನಿಚ್ಚಲುಂ ||
 ನೆರೆವ ವಿರಕ್ತಿ ಬೇಕು ರಿಪುಬಂಧುಗಳೊಳ್ಗಿರಿಗಾಣಬೇಕು ಕ-
 ಣ್ಣುರಿದು ನಿಜಾತ್ಮನಂ ಚಲಿಸದೀಕ್ಷಿಸುವಂಗಳಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೪ ||

ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾದವನಿಗೆ ಮೊದಮೊದಲು ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಾಶ್ರಯವಾಗುತ್ತದೆ; ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ; ಹಾಗೆ ಬಿಡದೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸುಖವಾಗುತ್ತದೆ; ಹೊರಗಿನ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ; ಆತ್ಮನಲ್ಲೇ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಲೋಕಮೆಲ್ಲ ಮಾಯೆಯ ಹುಚ್ಚುತನವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ || ೧೨ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾದವನಿಗೆ ಮಾತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಊಟದಲ್ಲಿ ಅರುಚಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊರಗಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜುಗುಪ್ಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗಿನ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲವು, ಅತುರವಾದ ಆ ಕಾಲುಗಳ ಆಟವು ಸಂಕ್ಷೇಪಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ, ಬುದ್ಧಿಯು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲವೇ? || ೧೩ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ತನ್ನಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿದು ಚಂಚಲವಿಲ್ಲದೆ ನೋಡುವವನಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಅನಶನ, ಅವಮೋದರ್ಯ, ವೃತ್ತಿಪರಿಸಂಖ್ಯಾನ, ರಸಪರಿತ್ಯಾಗ, ವಿವಿಕ್ತಶಯ್ಯಾಸನ, ಕಾಯಕ್ಷೇಶಗಳೆಂಬ ಆರು ತಪಸ್ಸುಗಳ ಸಹಾಯವು

ಮಯ್ಯೊಳಗೆನ್ನೆ ಗಂ ಮಮತೆಯುಂಟವನನ್ನೆ ಗಮುಗ್ರ ಕಾಲನಾ |
 ಕಿಯೊಳಗಿದರ್ ಪಕ್ಕಿ ವಿಷಯಂಗಳ ಮೆಚ್ಚಿದವಂ ವಿಷಾಗ್ನಿಯೊಳ್ ||
 ಚುಯ್ಯನೆ ಬೆಂದವಂ ಬಹುಕಷಾಯಮನೊತ್ತಿ ಕಳಲ್ಪದಾತನ-
 ಯ್ಯಯ್ಯೋ! ಮುಳುಂಗಿದಂ ನರಕದೊಳ್ಪಲವೆನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೫ ||
 ತನುಪಗೆಯೆಂಬವಂ ಪ್ರತಯುತಂ ವಿಷಯಂ ವಿಷಮೆಂದು ಬಿಟ್ಟವಂ |
 ವಿನುತತಪ್ಪು ಕೋಪವಿಡಿದಿದರ್ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ದೂರನಾದ ಶಾಂ-||
 ತನೆ ಸಕಲಾತ್ಮರಕ್ಷಕನಿತುಂ ಗುಣಸಂತತಿಗೂಡಿ ತತ್ತ್ವಭಾ-
 ವನೆಯೊಳೆ ಬಾಲ್ಪನೇ ಶಿವನವಂಗೆಣೆಯಾರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೬ ||

ಬೇಕು. ಶರೀರಮೋಹವನ್ನು ಬಿಡಲೇಬೇಕು, ಯಾವಾಗಲೂ ಭಾವನೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವಿರಕ್ತಿಯು ಬೇಕು, ಕಣ್ಣು ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನವಾಗಿರಬೇಕು || ೧೪ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಮತೆಯಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಆತ್ಮನು ಕ್ರೂರನಾದ ಯಮನ ಆ ಕೈಯಲ್ಲಿರಬಹುದು; ಭೋಗೋಪಭೋಗ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದವನು ಆ ವಿಷಯಗಳೆಂಬ ವಿಷಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಚುಯ್ಯೆಂದು ಬೆಂದವನು; ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರೋಧಾದಿ ಕಷಾಯವನ್ನು ಅಮುಕಿ ಕಳೆಯದಿರುವವನು ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ! ನರಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನು; ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? || ೧೫ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಶರೀರವು ಶತ್ರುವೆಂಬವನು, ವ್ರತಯುಕ್ತನಾದವನು, ವಿಷಯವು ವಿಷವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಿಟ್ಟವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ತಪಸ್ವಿಯು; ಕೋಪವು ಅಕ್ರಮಿಸಿರುವ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ದೂರನಾಗಿರುವ ಶಾಂತಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನೇ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಕನು; ಇಷ್ಟು ಗುಣಸಮೂಹಗಳೊಡನೆ ವಸ್ತುಸ್ವರೂಪಭಾವನೆಯಲ್ಲೇ ಬದುಕುವವನೇ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನು; ಅವನಿಗೆ ಸಾಟಿ ಯಾರು? || ೧೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಶತ್ರುವಿಗೆ ಊಟಮಾಡುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿವೇಕಿಯಂತೆ, ಜಾಗರೂ

ಉಂಬನಿತರ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟು ಪಗೆಯೊಳ್ಳಲವುಂ ತೆರದಿಂದೆ ಸೇವೆಯಂ ।
 ಕೊಂಬ ವಿವೇಕಿಯಂತೆ ವಿರಸಾನ್ನ ಮನೇ ತನುವಿಗೆ ಜೋಕಿಯಂ ॥
 ತುಂಬಿ ಜಪಂ ತಪಂ ಪರಮಶಾಸ್ತ್ರ ರಹಸ್ಯದೊಳಾತ್ಮಕಾರ್ಯವುಂ ।
 ಬೆಂಬಿಡದಾವಗಂ ನೆಗಳ್ಳವಂಗೆಣೆಯಾರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ॥೧೭॥
 ಉಂಬುದು ನೀರಸಂ ಪೊರೆವುದೊಂದೊಡಲಿರ್ಪುದು ಗೂಢವಾಸವಾ-
 ಡುಂಬೊಲನೇಳುತತ್ತ್ವ ಮೊಳುವಾತು ಸರಸ್ವತಿಯೊಳ್ಳ ರಂತರಂ ॥
 ಹಂಬಲಭುಪುಣಾಶದೊಳಗೀಕ್ಷೆ ಣಮಾತ್ಮನೊಳಾಗಿ ಬಾಳ್ವ ಧೀ-
 ರಂ ಬಹುಕರ್ಮವುಂ ಕ್ಷಣಿಕೆ ಖಂಡಿಸನೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ॥೧೮॥
 ತನ್ನೊಳೆ ತನ್ನ ನೋಳ್ಳ ಋಷಿಗನ್ಯರ ನೋಟಮದೇಕೆ ಚಿದ್ಗುಣೋ-
 ತ್ವನ್ನ ಸುಧಾನ್ನಮುಣ್ಣ ಮುನಿಗೊಳ್ಳುಣಿಸೆಂಬ ವಿವಕ್ಷೆಯೇಕೆ ಸಿ-॥
 ದ್ಧಂ ನಮ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಮಿರೆ ಬೇರ್ನುಡಿಯೇಕೆ ನಿಜಾತ್ಮರೂಪದೊಳ್ ।
 ನಿನ್ನೊಡನಾಡುವೆಗುಳಿದ ಗೋಷ್ಠಿಗಳೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ॥೧೯॥

ಕತೆಯಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ನೀರಸವಾದ ಅಹಾರವನ್ನೇ ತುಂಬಿ ಜಪವನ್ನೂ
 ತಪಸ್ಸನ್ನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಕಾರ್ಯವನ್ನೂ
 ಯಾವಾಗಲೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಯಾರು ಸಮಾನರು? ॥೧೭॥
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೇ! ನೀರಸವಾದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಊಟಮಾಡುವುದು;
 ಸಾಕುವುದೊಂದು ಶರೀರವು; ಇರುವುದು ಗುಪ್ತವಾಸ; ಏಳು ತತ್ತ್ವವು
 ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವು; ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಸ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು; ಕರ್ಮ
 ನಾಶದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ; ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ನೋಟವು; ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಾಳುವ
 ವಿವೇಕಿಯು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕರ್ಮವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ?
 ॥೧೮॥ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೇ! ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡುವ ಋಷಿಗಿ
 ಬೇರೆಯ ನೋಟವೇಕೆ? ಆತ್ಮಗುಣಗಳಿಂದಂಟಾದ ಅಮೃತಾಹಾರವನ್ನು
 ಊಟಮಾಡುವ ಮುನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೋಜನವೆಂಬ ವಿವಕ್ಷೆಯೇಕೆ? ಸಿದ್ಧಂ
 ನಮವೆಂಬ ವಾಕ್ಯವಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಮಾತೇಕೆ? ತನ್ನಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ
 ನಿನ್ನೊಡನೆ ಆಡುವವನಿಗೆ ಬೇರೆ ಸಭೆಗಳೇಕೆ? ॥೧೯॥ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವ

ಬಿಡದೆ ಕಷಾಯವುಂ ಸುಡದೆ ಯಿಂದ್ರಿಯತ್ಯಷ್ಟೆಗಳಂ ಪರೀಷಪ-
 ಕ್ಕೊಡನಿರಾಗಿ ಗೆಲ್ಲದೆ ಸುಗುಪ್ತಿಗಳಂ ಪುಗದಾತ್ಮನಂ ಮಲಂ ॥
 ಬಿಡಿದೊಡಲಿಂದೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ನೋಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕರ್ಮಶತ್ರುವೇ ।
 ಬಿಡು ಬಿಡು ಪೋಗೆನಲ್ಲುಡಿಗಿ ಪೋದಪುದೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ॥೨೦॥
 ಪುರುಪರಮೇಶನಾದಿಯನೆ ತೀರ್ಥಕರವೊಂದಲಾಗಿ ಕಾನನಾಂ-
 ತರದೊಳಗಿದ್ರಿಯೊಳ್ ಚಳಿಯೊಳಾತಪದೊಳ್ಳಲೆಯೊಳ್ ಕ್ಷುಧಾತ್ಯಷಾ-॥
 ಭರಮನಡರ್ತು ಗೆಲ್ಲದೆ ಜಿನೇಶ್ವರರಾದರೆ ಕೋಡಿ ಬಾಡಿ ಜೋ-
 ಕರಿವೆನಗೆತ್ತ ನಿರ್ಜರೆಯ ಮಾತು ಜಡಂಗಳರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ॥೨೧॥

ರನೇ! ಕಷಾಯವನ್ನು ಬಿಡದೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅಶೆಗಳನ್ನು ಸುಡದೆ,
 ಕ್ಷುಧಾ, ತೃಷಾ, ಶೀತ, ಉಷ್ಣ, ದಂಶವಶಕ, ನಾಗ್ನ, ಅರತಿ, ಸ್ತ್ರೀ,
 ಚರ್ಯಾ, ನಿಷದ್ಯಾ, ಶಯ್ಯಾ, ಆಕ್ರೋಶ, ವಧ, ಯಾಚ್ಛಾ, ಅಲಾಭ,
 ರೋಗ, ತ್ಯಾಜ್ಯಾರ್ಥ, ಮಲ, ಸತ್ಕಾರಪುರಸ್ಕಾರ, ಪ್ರಜ್ಞಾ, ಅಜ್ಞಾನ,
 ಅದರ್ಶನ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವಿಧವಾದ ಬಾಧೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಇದಿರಾಗಿ
 ಜಯಿಸದೆ, ಉತ್ತಮವಾದ ಮನೋವಚನಕಾಯಗಳೆಂಬ ತ್ರಿಗುಪ್ತಿಗಳನ್ನು
 ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಹಿಡಿದ ಮಲವನ್ನು ಶರೀರದಿಂದ ಬೇರೆ ಮಾಡಿ
 ನೋಡದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ “ಕರ್ಮಶತ್ರುವೆ! ಬಿಡು ಬಿಡು ಹೋಗು” ಎಂದರೆ
 ಮಾತಿಗೆ ಕರ್ಮವು ಹೊರಟುಹೋಗುವುದೇ? ॥೨೦॥ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವ
 ರನೇ! ಪುರುಪರಮೇಶ್ವರರಾದಿಯಾದ ತೀರ್ಥಕರರು ಮೊದಲಾದವರು
 ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ಚಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿಯೂ
 ಮಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳವಾದ ಹಸಿವೆಯನ್ನೂ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ನುಗ್ಗಿ
 ಜಯಿಸದೆ ಜಿನೇಶ್ವರರಾದರೆ? ಮುದುರಿಕೊಂಡು ಬಾಡಿ ಮಂಕಾಗಿರುವ
 ಜಡನಾದ ನನಗೆ ನಿರ್ಜರೆಯ ಮಾತಲ್ಲಿ? ॥೨೧॥ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೇ!
 ವಸ್ತುಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಓದಿಲ್ಲ; ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿಲ್ಲ; ಕಷಾಯವು
 ತಗ್ಗಿ ತಂಪಾಗಿಲ್ಲ; ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿಲ್ಲ; ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ

ಓದಿದ ತತ್ತ್ವಮಿಲ್ಲ ಪಂದಿಟ್ಟ ಪಂಗ್ರಹಮಿಲ್ಲ ತಗ್ಗಿ ತಂ-
 ಪಾದ ಕಷಾಯಮಿಲ್ಲ ನೆರೆ ಗೆಲ್ಲ ಪರೀಷಪಮಿಲ್ಲ ಸದ್ಗುಣಾ- ||
 ವೋದತೆಯಿಲ್ಲ ಮಾಡಿದರುಧರ್ಮವಿಕಾಸತೆಯಿಲ್ಲ ನಿವೋಳ-
 ತ್ಯಾದರಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಸುಖಿಯಾಗುವೆನೆಂತಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೨ ||
 ಬೋಧಿಪೆನೆಂಬೆನ್ನಿರವನಾಗಮಪದ್ಧತಿ ಬಾರದಾಯ್ತು ಬ-
 ಲ್ಪಾಧೆಯನಾಂತು ಸೈರಿಸುತಮಾತ್ಮನೊಳಿದ ಮಲೀಮಸಂಗಳಂ ||
 ಸೋದಿಪೆನೆಂಬೆನ್ನಿದತನಂ ಬಿಡದಾಯ್ತು ನಿಜಾತ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಂ |
 ಸಾಧಿಪೆನೆಂಬೆನ್ನೊಡೆ ವನಂ ಚಕಮಾಯ್ತು ಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೩ ||
 ಭೂರಿಮತಂಗಳಂ ತಿಳವುದುಂ ಪಲರಂ ಮತಿದೋರಿ ಧರ್ಮದೋಳ್ |
 ಸೇರಿಪುದುಂ ಮಹೋಗ್ರತಪದೋಳ್ ಬವಪ್ಪವಃಮಾತ್ಮನಂ ಮನೋ- ||
 ರಾಗದೋಳಿಕ್ಕಿ ಸುತ್ತೆ ಭವಬಂಧಮನಿಕ್ಕುವ ಬುದ್ಧಿ ಸುಮ್ಮನೆ |
 ಬಾರದದರ್ಶಿ ನಿಮ್ಮ ಕರುಣೋನ್ನತಿ ಬೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೪ ||

ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲ: ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮಪ್ರಭಾವನೆಯಿಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ
 ಹೆಚ್ಚು ಆದರಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ; ಹೇಗೆ ಸುಖಿಯಾಗುವೆನು?
 ||೨೨|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಮೇಳು
 ತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿಯು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯ್ತು; ಬಹಳ ಬಾಧ
 ಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಹನ ಮಾಡುತ್ತ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನು ಶೋಧಿ
 ಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಅಧ್ಯಯನವು ಬಿಡದೆ ಹೋಯ್ತು;
 ತನ್ನಾತ್ಮದರ್ಶನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು
 ಚಂಚಲವಾಯ್ತು ||೨೩|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳನ್ನು
 ತಿಳಿಯುವುದೂ, ಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ
 ಸುವುದೂ, ಬಹುಕಠಿಣವಾದ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಟುವಾಗಿರುವುದೂ, ಆತ್ಮ
 ನನ್ನು ಮನಃಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಭವಬಂಧನವನ್ನು ನಾಶಮಾಡು
 ಬುದ್ಧಿಯೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವು; ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಶೇಷವಾದ
 ದಯೆ ಬೇಕು ||೨೪|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನೀನು ಹೊರತು ಲೋಕಕ್ಕೆ

ಕುಡುವ ಸಮರ್ಥರಾರವಿಳಲೋಕಕೆ ನೀಂ ಪೊರಗಾಗಿ ಮಾನವಂ |
 ಪಡೆವ ಪದಂಗಳಾವುವು ತಪಂ ಶ್ರುತಮುಂ ಪೊರಗಾಗಿ ಬಲ್ಲವಂ ||
 ಓದಿವ ಸುವಸ್ತುವಾವುದು ಮಣಿಶ್ರೀತಯಂ ಪೊರಗಾಗಿ ಸೋಲ್ತು ಕ- ||
 ಣ್ಣಡುವೆದೆಯಾವುದಾತ್ಮವಿಭವಂ ಪೊರಗಾಗಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೫ ||
 ಪುಟವಿಡುವಲ್ಲಿ ಕಿಚ್ಚಿನುರಿಗಂಜಿದೊಡಾ ಕನಕಕ್ಕೆ ಕೂಡಿದಾ |
 ಕುಟಲತ ಪೋಕುಮೇ ಮಲಕಲಂಕಮನೂಡಿ ಕಳೆಲ್ವಿ ಕಾಂತಿಸಂ- ||
 ಪುಟದೊಳಗಾತ್ಮನಂ ನಿರಿಸಿ ನಿರ್ಮಲನಾಗುವೆನೆಂಬ ಭವ್ಯನು- |
 ತ್ಯುಟತಪದಬೈಗಳ್ಳಿದೊಡೆ ಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೬ ||
 ರಾಗಕೆ ರೋಷಕಾಗಿ ಲಲನಾದಿವಿಯೋಗದೊಳುಗ್ರಯುದ್ದ ದೋಳ್ |
 ನೀಗಿದೆನಂಗಳೋಟಿಗಳನಂತರಿಂ ಭವರೋಗಿಯಾದೆನಾ ||
 ರೋಗದ ಮೂಲಮಂ ಸುಡುವ ಘೋರತಪದಂಗಳೆದೊಂದು ಕಾಯಮಂ |
 ತ್ಯಾಗಿಸಲಂಜುತಿರವೆನಲಾ ಧೃತಿದೋರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೭ ||

ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಮರ್ಥರಾರು? ತಪಸ್ಸೂ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಹೊರತಾಗಿ
 ಮನುಷ್ಯನು ಹೊಂದುವ ಸ್ಥಾನಗಳಾವುವು? ರತ್ನತ್ರಯವು ಹೊರತಾಗಿ
 ಜ್ಞಾನಿಯು ಹಿಡಿಯುವ ಒಳ್ಳೆಯ ವಸ್ತುವಾವುದು? ಆತ್ಮಸಂಪತ್ತು ಹೊರ
 ತಾಗಿ ಸೋತು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಡುವ ಸ್ಥಾನವಾವುದು? || ೨೫ || ಅಪರಾಜಿತೇ
 ಶ್ವರನೆ! ಚಿನ್ನವನ್ನು ಪುಟಕ್ಕಿಡುವಾಗ ಬೆಂಕಿಯ ಉರಿಗೆ ಹೆದರಿದರೆ ಆ
 ಬಂಗಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಆ ಕುಟಲತೆಯು ಹೋಗುವುದೆ? "ಕರ್ಮವೆಂಬ
 ಕಲಂಕವನ್ನೂಡಿ ಕಳೆದು ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಾಂತಿಯೆಂಬ ಪುಟದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಶುದ್ಧನಾ
 ಗುವೆನು" ಎಂಬ ಭವ್ಯನು ಕಠಿಣವಾದ ತಪಸ್ಸಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ಭಯಪಟ್ಟರೆ
 ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು? || ೨೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಸ್ತ್ರೀ ಮೊದಲಾದ ಇಷ್ಟ
 ವಸ್ತುಗಳ ವಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ರಾಗಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಕ್ರೂರವಾದ ಯುದ್ಧ
 ದಲ್ಲಿ ರೋಷಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕಶರೀರಗಳನ್ನು ಕಳೆದೆನು; ಅದ
 ರಿಂದ ಹಾಗೆ ಭವರೋಗಿಯಾದೆನು; ಆ ಭವರೋಗದ ಮೂಲವನ್ನು
 ಸುಡುವ ಘೋರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿ ಒಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಡುವು

ಪೋಗದೆ ಪೋದ ಪೋದ ಭವಕೋಟಿಗಳೊಳ್ಳಿಸಂದು ಕೊಂದು ತಾಂ |

ಕೂಗುವ ಮೋಹರಾಕ್ಷಸನನುಗ್ರತಪೋಭರಧೀರನಾಗಿ ನಾಂ ||

ತಾಗುವೆನೆಂದು ತಳ್ಳಿದುದು ಗೆಲ್ವೆನದೆಂದು ಜಗಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರನಾ-|

ನಾಗುವೆನೆಂದು ನಿನ್ನೆಡೆಯನೆಯ್ತು ವೆನೆಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೮ ||

ಹೇಪರಮಂ ಕ್ಷಣಾಂತರಕೆ ತೋರ್ಪ ಸುಖಕ್ಕೊಲವಿಂದೊ ನಾಳೆಯೋ |

ಸಾವ ಜನಗಳೊಳ್ಳಮತೆ ಮತ್ಸರವೀಗಳೊ ಬೈಗಿನಾಗಳೋ ||

ಬೇವ ಶರೀರದೊಳ್ಳವರ್ಗಕುವಾಸೆ ವಿರಕ್ತಿಯೊಳಾತ್ಮತತ್ವಮಂ |

ಭಾವಿಸಿ ಮುಕ್ತನಾಗಲರಿದಾಯ್ತಕಟಾ ! ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೯ ||

ದಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನಯ್ಯಾ! ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸು || ೨೭ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಕಳೆದು ಹೋದ ಅನೇಕಭವಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗದೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಕೊಂದು ತಾನು ಕೂಗುತ್ತಿರುವ ಮೋಹವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನು, ಕಠಿಣವಾದ ತಪಸ್ಸಿನ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಧೀರನಾಗಿ ಯಾವಾಗ ನಾನು ಆ ಮೋಹರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಗಲುವೆನು? ಅದು ಯಾವಾಗ ನಾನು ಮೋಹರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಇರಿದು ಜಯಿಸುವೆನು? ಯಾವಾಗ ನಾನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರನಾಗುವೆನು? ಯಾವಾಗ ನಾನು ನಿನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವೆನು? || ೨೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸುಖಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯು; ಈ ದಿವಸವೋ ನಾಳೆಯೋ ಸಾಯುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಮಮತ್ವವು ಅಥವಾ ಮಾತ್ಸರ್ಯವು; ಈಗಲೋ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೋ ಬೆಂದುಹೋಗುವ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯು; ಇವುಗಳಿಂದ ವೈರಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಯ್ತು; ಅಕಟಾ! || ೨೯ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ರೋಗಿಗೆ ಅಪಘವಸ್ತುವೇ ರುಚಿಯಾಗಿರುವುದು, ಔಷಧವೇ ಕಹಿಯಾಗುವುದು; ಆದರೆ ಆ ರೋಗದ ನಾಶಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಹಿತಕರವು? ಅದರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಭೋಗವೇ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು; ಆದರೂ ಆ ಭೋಗವನ್ನು

ರೋಗಿಗಪಘವೇ ರುಚಿಯೆನಿಪ್ಪುದು ವೈದ್ಯವೆ ಕೈವೆಯಾದೊಡಾ |

ರೋಗವಿನಾಶಕಾವುದು ಹಿತಂ ಮನುಷ್ಯಗದರಂತೆ ಭೋಗವೇ ||

ರಾಜಸುತಿಕುರ್ಮಾದೊಡಮದಂ ಕಡೆಗೊತ್ತಿ ತಪೋವ್ರತಾಗಮೋ-|

ದ್ಯೋಗದೊಳಾಡದಿದೊಡವನೇಂ ಕಿಡನೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೩೦ ||

ನಾಗನರಾಮರೇಂದ್ರರ ಸುಖಂ ಸಿರಿಯುಂ ನಿಜದಿಂದೆ ಭಾವಿಸಲ್ |

ಜೋಗಿಮಹೇಂದ್ರಜಾಲದ ಕುಮಂತ್ರದೆ ತೋರಿದ ಮಾಮರಂಗಳೋಳ್ ||

ತೂಗುವ ಪಣ್ಣಳಂ ಸವಿದನೆಂಬನ ಸಂಭ್ರಮದಂತೆ ಕರ್ಮಸಂ |

ಯೋಗದಿನಾಯ್ತು ಪೋಯ್ತೆನಿಸುಗುಂ ಪಿರಿಡೇನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೩೧ ||

ಮುಕ್ತಿಯೊಳಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಸುಖವಂತದು ಕರ್ಮವಿನಾಶವಿಲ್ಲದೆ |

ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬಾರದಾ ದುರಿತನಾಶಕೆ ದೀಕ್ಷೆಯೆ ಬೇಕು ಮೋಹದಾ ||

ಶಕ್ತಿಯೊಳರ್ಧವಂಗೆ ರುಚಿದೋರದು ದೀಕ್ಷೆಯದರ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸ-|

ದ್ಯಕ್ತಿಯೆ ಬೀಜವೊಯ್ಯನದನೀವುದು ಮುಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೩೨ ||

ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ತಳ್ಳಿ ತಪಸ್ಸು ವ್ರತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ವಿನೋದಿಸದಿದ್ದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನೇನು ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? || ೩೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನಿಜವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ನಾಗೇಂದ್ರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ದೇವೇಂದ್ರ ಇವರಂಗಳ ಸುಖವೂ ಐಶ್ವರ್ಯವೂ, ಬೈರಾಗಿಯಂ ಮಹೇಂದ್ರ ಜಾಲದ ಕುಮಂತ್ರದಿಂದ ತೋರಿಸಿದ ಮಾವಿನ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದೆನು, ಏನು ಹೇಳುವವನ ಭ್ರಮೆಯಂತೆ, ಕರ್ಮಸಂಬಂಧದಿಂದ “ಆಯ್ತು ಹೋಯ್ತು” ಎನಿಸುತ್ತದೆ; ಏನು ಹೆಚ್ಚಿನದು? || ೩೧ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಸುಖವು ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಲ್ಲದಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಆ ಸುಖವು ಕರ್ಮನಾಶವಾಗದೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವು; ಆ ಕರ್ಮನಾಶಕ್ಕೆ ದೀಕ್ಷೆಯೇ ಬೇಕು; ಮೋಹದ ಆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವವನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯು ಇಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಲಾರದು; ಆ ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಕವಾದ ಉತ್ತಮಭಕ್ತಿಯೇ ಬೀಜವು; ಮುಂದೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು || ೩೨ || ಅಪರಾಜಿ

ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ದಾನ ಗುರುಪೂಜನ ಸುಪ್ರತ ಪರ್ವಕಾಲನಿ-
ಭುಕ್ತಿಗಳಂ ನೆಗಳ್ಳುತೆ ಜಿನಾಗಮಗೋಪ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸಂ-||
ಯುಕ್ತರ ಮೇಳದೊಳ್ ಕಳೆಯುತುಂ ದಿನಮಂ ನಡೆವಂಗೆ ಮೋಹದಾ-
ಶಕ್ತಿ ಸಡಿಲ್ಲ ಪೋಪುದಿದು ಭಕ್ತಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೩೩||
ಮಾಡುವುದರ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ತನಗೋಚ್ಚತಮಿಲ್ಲದೊಡೊಲ್ಲ ಧರ್ಮಮಂ |
ಮಾಡುವರಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಪರಿಣಾಮವನೆಯ್ನು ವುದೊರ್ಮೆ ನೋಳ್ವುದಂ ||
ಕೂಡದೊಡಂತೆ ಕೇಳ್ವು ಸುಖಿಯಪ್ಪುದು ನಿಮ್ಮನೆ ನಂಬಿ ಧರ್ಮಮಂ |
ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಬುದರ್ಕೆ ಬಿರಿಸುಂಟೆ ಜನಕ್ಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೩೪||
ಹವಣಿಸಿ ಕೊಂಬುದೊಯ್ಯನೆ ಪರಿಗ್ರಹಮಂ ಗತಿನಾಲ್ಪರಂದಮಂ |
ಶಿವಪದದಂದಮಂ ತಿಳಿಯುತಿರ್ಪುದು ಕಾಯದ ಕಷ್ಟಮಂ ನಿಜಾ-||

ತೇಶ್ವರನೆ! ಯಥಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ದಾನವನ್ನೂ ಗುರುಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವ್ರತವನ್ನೂ ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಲೂ, ಜಿನಶಾಸ್ತ್ರಸಂಬಂಧವಾದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮಾತ್ಮರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ದಿನವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಲೂ ನಡೆಯುವವನಿಗೆ ಮೋಹದ ಆ ಶಕ್ತಿಯು ಸಡಿಲಿ ಹೋಗುವುದು; ಇದು ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲವೆ? || ೩೩ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ತನಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾದ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು; ಒಂದುವೇಳೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿ ಸುಖಿಯಾಗುವುದು; ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನಂಬಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿದೆಯೇ? ||೩೪|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪರಿಮಿತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ನರಕತೀರ್ಥಜ್ಞಾನದೇವಗತಿಗಳ ಸೊಬಗನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷಪದವಿಯ ಸೊಬಗನ್ನೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರುವುದು, ಶರೀರದ ದುಃಖವನ್ನೂ ತನ್ನಾತ್ಮನ ಅಧಿಕವಾದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಆಗಲೇ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ವಿರಕ್ತಿಯು ತಾನೇ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುವುದು

ತ್ವವಿಪುಲಶುದ್ಧಿಯಂ ನೆನೆಯುತಿರ್ಪುದು ಕೂಡೆ ವಿರಕ್ತಿ ತಾನೆ ಸಂ-
ಭವಿಪ್ಪುದು ದೇಹಿಗಿಂದೊರೆವುದೋಜಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೩೫ ||
ಮಿಕ್ಕ ಪರಿಗ್ರಹಗ್ರಹಿತನೈರಿನಾದುಪದೇಶಲೇಶಮಂ |
ಲೆಕ್ಕಿಪನೇ ವಿರೋಧಿಗಳ ಬಲ್ಲನೆ ಮೆಲ್ಲೆದೊಯುಂಟೆ ಮತ್ತವಂ ||
ನಕ್ಕುದು ನಕ್ಕುದೇ ಮುನಿದುದುಂ ಮುನಿಸೇ ಅವನಾಟವೆಲ್ಲವಂ |
ಮಕ್ಕಳ ಮೇಳದಾಟದಪೊಲಿರ್ಪದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೩೬ ||
ಗ್ರಹವೆಡೆಗೊಂಡವಂಗೆ ಮರವೊರ್ಮೆ ವಿವೇಕವದೊರ್ಮೆ ಕೂಡೆ ಸಂ-
ಗ್ರಹಿಸುತಮಿರ್ಕುಮಲ್ಲದೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯುಂಟೆ ನಿರಂತರಂ ಪರಿ-
ಗ್ರಹದೊಳಗಿದವಂಗೆ ನುಡಿಯುಂ ನಡೆಯುಂ ಕ್ಷಣಕಂಗಳಲ್ಲದೆ |
ಸಪಜಜರಿತ್ರದೊಳ್ಳಿರುಗೆ ಯೆತ್ತಣ ಮಾತಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೩೭ ||

ಶ್ರಮವಲ್ಲವೆ? || ೩೫ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣಮಾಡಿದವನು ಬೇರೆಯವರ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಪನೇ? ಶತ್ರುಗಳಾರಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವನೇ? ಉದಾರವಾದ ಮನಸ್ಸಿದೆಯೇ? ಮತ್ತೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುದು ಸಂತೋಷವೇ; ದ್ವೇಷಿಸಿದುದು ದ್ವೇಷವೇ; ಅವನ ವ್ಯಾಪಾರವೆಲ್ಲವೂ ಹುಡುಗರ ಸಮೂಹದ ಅಟದಂತಿರುವುದಲ್ಲವೆ? || ೩೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಗ್ರಹ ಹಿಡಿದವನಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ಮರವೆಯೂ ಆಗಲೇ ಇನ್ನೊಂದುಸರ್ತಿ ವಿವೇಕವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿದೆಯೇ? ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುವವನಿಗೆ ಮಾತೂ ನಡತೆಯೂ ಕ್ಷಣಕಗಳಲ್ಲದೆ ಸಪಜವಾದ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವಿಕೆಯು ಎಲ್ಲಿಯೆ ಮಾತು? || ೩೭ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! " ಈ ಶರೀರ ಸ್ವೀಸಂಪತ್ತುಗಳು ನನ್ನವು " ಎಂದು ನೊಕ್ಕಿ ಆ ಶರೀರವೊದಲಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೂ ಮನಸ್ಸೂ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೇಳಿದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸದೆ ದುಷ್ಟವಾದ ಮದಾಂಧತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರೂರಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ತಿಸುವ ಕಾಮುಕರು, ಯಮನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಸೂರ್ಯ ಶರೀರನಾರಿಧನವೆನ್ನ ವಿವಂದವರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮನಂ |
 ಸೂರ್ಯ ವಿವೇಕಿಗಳ್ಳುಡಿದ ಧರ್ಮಪನ್ನೋಲ್ಲದ ಕೂಳ ಕೊಬ್ಬಿನೋಳ್ ||
 ಕರ್ಕಶವೃತ್ತಿಯೊಳ್ಳಡವ ಕಾಮುಕರಂತಕನೊಯ್ವ ಕಾಲದೋಳ್ |
 ಮರ್ಕಟನಂತೆ ಪಲ್ಲಿರಿವರೇತರ ಬಾಳಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೩೮ ||
 ರಣೈಯ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಕುಣಿದಿಟ್ಟೆಯ ಕೂಳುಣುತಂ ಕ್ಷಣಾಂತದೋಳ್ |
 ಕಿಚ್ಚಿನ ಕೊಂಡಮಂ ಪುಗುವ ರಂಡೆಯವೊಲ್ವಿಪಯಂಗಳಿಚ್ಚಿಯಂ ||
 ಮೆಚ್ಚಿ ಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ತೆರದೊಳ್ಳಡದೊಲ್ಲದ ಸುವ್ರತಂಗಳಂ |
 ಹುಚ್ಚಿರೊ ದುರ್ಗತಿಕ್ಕಳಕೆ ಬೀಳ್ವರದೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೩೯ ||
 ಪಿಂದಣ ಜನ್ಮಜನ್ಮದೊಳಗೆಲ್ಲಿದನೀ ಭವದತ್ತ ತನ್ನನಾ- |
 ತಂದರದೆಲ್ಲ ಮುಂದೆ ತನಗಿನ್ನೆಡೆ ಪುಟ್ಟಿದ ತಾಣತಾಣದೋಳ್ ||
 ಕುಂದದುಪಾರ್ಜಿಸಿದ ಧನಮಂ ತನುಮಂ ಬರುತೊಂದನುಂ ಮನಂ |
 ತಂದುದೆ ನಿಮ್ಮ ನಟ್ಟಿರದೆ ಚಿಂತಿಪುದೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೦ ||

ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಪಿಯಂತೆ ಹಲ್ಲುಗಿರಿಯುತ್ತಾರೆ; ಇದೇತರ ಬಾಳು?
 || ೩೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರದ ವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ಕುಣಿದು ವನ
 ಸ್ಥಿಗಿಷ್ಟಬಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತ ಕ್ಷಣಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡವನ್ನು ಪ್ರವೇ
 ಶಿಸುವ ವಿಧವೆಯಂತೆ ಇಂದ್ರಿಯವಿಷಯಾಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
 ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವತಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅದೇಕೆ ದುರ್ಗ
 ತಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ? ಅವರು ಹುಚ್ಚರೋ? || ೩೯ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವ
 ರನೆ! ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತಾನೆಲ್ಲಿದ್ದನು? ತನ್ನನ್ನು ಈ ಭವದ ಕಡೆಗೆ
 ಯಾರು ತಂದರು? ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ತನಗಿನ್ನು ಅವಕಾಶ? ಹುಟ್ಟಿದ
 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ
 ಶರೀರವನ್ನೂ ಬರುವಾಗ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ತಂದಿತೇ? ನಿಮ್ಮನ್ನು
 ನಂಬಿರದೆ ಈಗ ಚಿಂತಿಸುವುದೇಕೆ? || ೪೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ದಾನ
 ಮಾಡಿದರ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಬರುವುದೇ? ದಾನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವು
 ನಿಲ್ಲುವುದೇ? ಸತ್ತರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವನು ನಾಶವಾದನೇ? ಬದುಕಿದ್ದರೆ

ಇತ್ತೊಡೆ ಬರ್ಪುದೇ ಬಡತನಂ ಕುಡದಿದೋಡೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿಲ್ಲುದೇ |
 ಸತ್ತೊಡೆ ಜೀವನಂತೆ ಲಯವಾದನೆ ಜೀವಿಸುತಿದೋಡಿದರ್ನೇ ||
 ಎತ್ತಣ ಮಾತಿವೆಲ್ಲ ಬರುತಂ ಬಯಲಾಗುತಮಿಪ್ಪವೈನೆ- |
 ಮತ್ತಣ ಭಕ್ತಿಯೊಂದೆ ನಿಜಸಿದ್ಧಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೧ ||
 ನಿನ್ನ ಪದಾಬ್ಜಭಕ್ತಿ ವಿಷಯಾರ್ಥವಿರಕ್ತಿ ತಪೋಭರಕ್ಕೆ ಸಂ- |
 ಪನ್ನತೆವೆತ್ತ ಶಕ್ತಿ ತನುಮಂ ಸಲ ಭೇದಿಸಿ ತನ್ನ ರೂಪನ- ||
 ಚಿನ್ನದೆ ಕಾಣ್ಪಯುಕ್ತಿ ಗುಣದಲ್ಲನುರಕ್ತಿ ಇವಾಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಜೀ- |
 ವಂ ನರನಾಗಿವಂ ಪಡೆಯದಿದೋಡದೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೨ ||
 ನಿನ್ನೊಳಗಾದ ಭಕ್ತಿ ಗಡ ನಿವೃತ್ತಿ ಬೇಕು ಗಡಂ ವಿಶುದ್ಧದಿಂ |
 ತನ್ನಿರವುಂ ಭವಕ್ಷೃತಿ ಗತಾತುಮು ದೀಕ್ಷೆ ಗಡಂ ಬಳಿಕ್ಕುಹೋ ! ||

ಜೀವನಿರುವನೇ? ಇವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತಂ? ಬಡತನ ಮೊದಲಾದುವು
 ಬರುತ್ತಲೂ ನಾಶವಾಗುತ್ತಲೂ ಇರಂತ್ರಿವೆ; ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ
 ಭಕ್ತಿಯೊಂದೇ ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಲ್ಲವೇ? || ೪೧ || ಅಪರಾಜಿ
 ತೇಶ್ವರನೆ! ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ವಿಷಯ
 ವಾದ ಭೋಗೋಪಭೋಗವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಿ, ತಪಸ್ಸಿನ ಭಾರವನ್ನು
 ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಶಕ್ತಿ, ಶರೀರವನ್ನು ಜ್ಞಾನಮೂಲಕವಾಗಿ
 ಆತ್ಮನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ
 ನೋಡುವ ಯುಕ್ತಿ, ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಇವೆಲ್ಲವುಂಟಾದರೆ ಮುಕ್ತಿಯಾ
 ಗುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಜೀವನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದು
 ದೇಕೆ? || ೪೨ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಾದುದಲ್ಲವೆ?
 ಮೋಕ್ಷವು ಅಥವಾ ಸೌಖ್ಯವು ಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಇರುವಿ
 ಕೆಯು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲವೆ? ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದು ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲವೆ? ತರುವಾಯ
 ಶೀತವಾಗುವುದಲ್ಲವೆ? ಬಿಸಿಲಾಗುವುದಲ್ಲವೆ? ಭಯವಾಗುವುದಲ್ಲವೆ?
 ನನ್ನ ಮನೋವಿಕಾರವನ್ನು ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಆಶ್ಚರ್ಯ! || ೪೩ || ಅಪರಾ

ನನ್ನ ಗತಂ ಬಿಟ್ಟು ಡ ಭಯಂ ಗಡ ಬಾಯ್ವಿ ಯಾಸೆಯಂ ಗಡಂ |
 ನನ್ನ ಮನೋವಿಚಾರತೆಯನಾಡುವೆನನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೩ ||
 ನಾಲಗೆಗಾವುದಿಷ್ಟೆ ತವ ನಾಮರಸಾಯನವೊಂದೆ ನನ್ನ ಚಿ- |
 ತ್ವಾಲಯದೊಳ್ಳೆ ಪರ್ವ ಮಗದೀಪಮದಾವುದು ನಿನ್ನ ರೂಪೆ ಪೊ- ||
 ಯಾತ್ರೆಯ ಮೆಯ್ಯ ಭಾರಣೆಯ ಹಿಂಗಿಸುವಾಷ್ಠಿಯಾವುದೆನ್ನ ಚಿ- |
 ತ್ವಾಲಕ ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದ ತಪಂಗಳಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೪ ||
 ತೊಗಲ ಪಸುಂಬೆಯೊಳ್ಳೊ ಲಸಿನೋವರಿಯೊಳ್ಳುಚೆಯೆಂಬ ಚೇಳ್ಳ ಳಾ- |
 ಪಗವಿನೊಳರ್ಪಪೊಲ್ವನುವಿನೊಳ್ಳವಿದಿದರ್ಪನಾತ್ಮನಂಬುದಂ ||
 ಬಗೆಯದ ಕಾರಣಂ ಬದುರ್ಕು ರಂಜಿಸತಲ್ಲದೆ ತೂಗಿ ನೋಳ್ವಿನಂ |
 ನಗಲೆಡೆಯುಂಟೆ ತುತ್ತಿಡೆ ಮನಂ ಬಹುದೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೫ ||

ಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನಾಲಗೆಗಾವುದಿಷ್ಟೆ? ನಿನ್ನ ಹೆಸರೆಂಬ ರಸಾಯನವೊಂದೇ
 ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ರತ್ನದೀಪವಾವುದು? ನಿನ್ನ
 ರೂಪವೇ; ಅನುಸರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಶರೀರದ ಭಾರವನ್ನ ಹೋಗಲಾಡಿ
 ಸುವ ಔಷ್ಣಿಯಾವುದು? ನನ್ನಾತ್ಮರಕ್ಷಕನೆ! ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದ ತಪಸ್ಸು
 ಗಳಲ್ಲವೇ? || ೪೪ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ಚರ್ಮದ ಚೀಲದಲ್ಲಿರು
 ವಂತೆಯೂ, ಹೊಲಸಾದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೂ, ರೋಗವೆಂಬ
 ಚೇಳುಗಳ ಕುಳಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೂ, ಅತ್ಮನು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಸಿಕೊಂಡಿ
 ರುತ್ತಾನೆ" ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಳು ಶೋಭಿಸಿ
 ತಲ್ಲದೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಗುವುದಕ್ಕವಕಾಶವಿದೆಯೇ? ಬಾಯಿಗೆ
 ತುತ್ತನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದೇ? || ೪೫ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ!
 ಮಾಸುಂಚೀಲವು ಅವರಿಸಿಕೊಂಡು ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರುವುದ
 ಕ್ಯಾಗುವುದು? ಹೇಸದೆ ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ಮೊರದ
 ಲ್ಲಿರುವ ಮಲಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಏಳುತ್ತ ಮಗುವೆನಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?
 ಅದನ್ನು ನಾನು ಮರೆತು ಆಗಲೇ ಈ ನಿಜವಲ್ಲದ ಯೌವನವು ಸ್ಥಿರವಾದ

ಮಾಸು ಮುಸುಂಕಿ ತಾಯೊಡಲೊಳಂತಿರವರ್ಪುದು ಮೂತ್ರಮಾರ್ಗದೋಳೆ |
 ಪೇಸದೆ ಬರ್ಪುದೆತು ಮೊರದೊಳ್ಳಲಮೂತ್ರದೊಳಾಳುತೇಳುತಂ ||
 ಕೂಸಿನಿಬರ್ಪುದೆತುಟದನಾಂ ಮರಿದಾಗಲೆ ತಕ್ಕು ಜವ್ವನಂ |
 ಸಾಸದವೆಂದು ನಟ್ಟಿದನಲಾ ಮತಿದೋರವರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೬ ||
 ಪಗೆಯ ವಶಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ವಿ ಸೆರೆಯಿದರ್ ಮಹಾನುಭವಂಗೆ ನಿದ್ರೆ ತಾ- |
 ನೊಗವುದೊ ಭೋಗದಿಷ್ಟಿಯ ವಿಡಾಯವೆ ಮಚ್ಚರವುಂಟಿ ದಿವ್ಯಯೋ- ||
 ಗಿಗೆ ರಿಪುವೋಹಮಂ ಜಯಿಸಿ ಮೆಯ್ಯರೆಯಂ ಕಳೆವೆಂದು ಜೋಕೆಯು-
 ಜ್ಜುಗವದೆ ಚಿಂತೆಯೈಸೆ ಪೆರತೊಂದಿಹುದೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೭ ||
 ಓದುವ ಪೇಳ್ವ ಕೇಳ್ವ ಪರಿಭಾವಿಪ ಬಲ್ಲನಿತಂ ಪೆರರ್ಗ ತಾ- |
 ನೋದಿಪ ಮೂರು ಸಂಜೆಗಳನಾರು ಸುಪರ್ವದಿನಂಗಳಂ ಸದಾ ||
 ಸಾಧಿಸಿ ತಕ್ಕುತಕ್ಕಿಯಂಗಳಂ ನೆಗಲ್ದಿಂತುಟು ದಂದುಂಗಳಂ |
 ಪೋದೊಡೆ ಕಾಲಮೆಲ್ಲ ಶುಭಕಾಲವಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೮ ||

ದೆಂದು ನಂಬಿದನಲ್ಲವೆ? ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸು || ೪೬ || ಅಪರಾಜಿತೇ
 ಶ್ವರನೆ! ಶತ್ರುವಿನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾನುಭಾವನಿಗೆ ನಿದ್ರೆ
 ಯುಂಟಾಗುವುದೋ? ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಯೋಗಿಗೆ ಶತ್ರುವಾದ
 ಮೋಹವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಶರೀರಬಂಧನವನ್ನು ಕಳೆಯುವಾಗ ಭೋಗದಿಷ್ಟಿಯಿ
 ದೆಯೇ? ಬಡಾಯಿಯಿದೆಯೇ? ಮಾತ್ಸರ್ಯವಿದೆಯೇ? ಜಾಗರೂಕ
 ತೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಯೋಚನೆಯೂ ಆದೇ ತಾನೆ? ಬೇರೊಂದು ಯೋಚನೆ
 ಯಿದೆಯೇ? || ೪೭ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಓದುವ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ
 ಹೇಳುವ, ತಾನು ಕೇಳುವ, ವಿಚಾರಮಾಡುವ, ತಿಳಿದಷ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿ
 ಗೋದಿಸುವ, ೩ ಸಂಧ್ಯಗಳನ್ನೂ ೨. ಪಂಚಮಿಾ, ೨. ಅಷ್ಟಮಿಾ,
 ೨. ಚತುರ್ಧಶಿಗಳೆಂಬ ಆರು ಪರ್ವದಿನಗಳನ್ನೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಧಿಸಿ
 ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆಯಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಕಾಲವು ಲೀಲೆಗಳಿಂದ
 ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಳೆದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ಶುಭಕಾಲವಲ್ಲವೆ? || ೪೮ || ಅಪರಾ
 ಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಿಮ್ಮ

ನುಡಿವೊಡೆ ದೇವ ನಿಮ್ಮಯ ಮಹಾಸಭೆಯೊಳ್ಳುಡಿವಂತಿರೋಜೆಯಿಂ |
 ನುಡಿವುದು ಪೋಗುವಲ್ಲಿ ಮುಳುವಟ್ಟಿಯೊಳೆಯ್ಯುವನಂತಿರೋಜೆಯಿಂ ||
 ನಡವುದು ಕುಳ್ಳಿತಿಪೋರಗುವುಣ್ಣೆಡೆಯೊಳ್ಳೆರಿಸಿಲ್ಕಿದಾತನಂ-|
 ತೊಡನೆ ನಿಜಾತ್ಮಚಿಂತೆಯೊಳಹಂಘವೇನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೪೯ ||
 ಲೋಕದ ವಾರ್ತೆಯೊಳ್ಳಧಿರನಾತ್ಮಹಿತಂ ಪೊರಗಾದ ಮಾತಿನೋಳ್ |
 ಮೂಕತೆ ತನ್ನ ದೇಹಪರದೇಹದ ನೋಟದೊಳೊಧಕಂ ಪ್ರಮಾ-||
 ದೈಕದೆ ಕಂಪು ರಾಗಿಸಿದೊಡಂ ಸುಡು ಮಾಂಸವಿಕಾರಮೆಂದು ಮೆ-|
 ಯ್ಗೊಕರಿಪಾತನಂತಕನನಂಜಿಸನೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ! || ೫೦ ||
 ನೋಡಿದೊಡೆಲ್ಲಿಯುಂ ತನುವಿನೊಳ್ಳತಿರೋಲದೆ ಶುದ್ಧ ಜೀವನಂ |
 ನೋಡುವ ಮಾತನಾದಿದೊಡೆ ಶಾಂತಿ ಶುಭಂ ಪವಣಾಗೆ ಪೇಳ್ವ ತಾಂ ||
 ಪಾಡಿದೊಡತತ್ತಲಿತ್ತ ತೊನೆದಾಡದೆ ನಿನ್ನೊಳೆ ನಟ್ಟ ಚಿತ್ತದಿಂ |
 ಪಾಡುವನಾಗಿಯುಂ ಕಡು ವಿರಾಗಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೧ ||

ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು; ಹೋಗುವಲ್ಲಿ ಕಿಟ್ಟಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವನಂತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕ್ರಮದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು; ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಒರಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಊಟಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಿದವನಂತೆ, ಕೂಡಲೆ ತನ್ನಾತ್ಮಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿರುವವನಿಗೆ ಪಾಪವೇನಿರುವುದು? || ೪೯ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಲೋಕದ ಸಮಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಿವುಡನೂ, ಆತ್ಮಹಿತ ಕರವಲ್ಲದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮೂಗನೂ, ತನ್ನ ಶರೀರ ಬೇರೆಯವರ ಶರೀರ ಇವುಗಳ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಕುರುಡನೂ, ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ನೋಡಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲದರೂ “ಈ ಶರೀರವು ಮಾಂಸಮಯವಾದುದು, ಇದನ್ನು ಸುಡು” ಎಂದು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಪಡುವವನೂ ಯಮನನ್ನು ಬೆದರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? || ೫೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಲೀನವಾಗದೆ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ; ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಶುಭವನ್ನೂ ಮಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ; ತಾನು ಹಾಡಿದರೆ ಅಕೆ

ಕಣ್ಣುಲರಳ್ಳರಿದೊಸರೆ ನಿಮ್ಮನೆ ನೋಡುತಮಂತರಂಗದೊಳ್ |
 ಪೊಣ್ಣೆ ವಿಶೋಧಿ ಭಾವಿಸುತೆ ನಾಲಗೆ ರಾಗಿಸೆ ಪಾಡುತಂಗದೊಳ್ ||
 ಉಣ್ಣೆರೆ ರೋಮಜಾಲವೆರಗುತ್ತನುಕಂಪನವೆತ್ತ ಕೆಯ್ಯಂ- |
 ದಣ್ಣೆ ತವಾಂಪುಗಳ್ಳಲರನರ್ಚವೆನೆಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೨ ||
 ಮಾತಿನ ಮಾಲೆಯೇಕೆ ಜಿನ ನಿನ್ನೆಡೆ ತನ್ನೆಡೆಯಲ್ಲದನ್ಯರೊಳ್ |
 ಪ್ರೀತಿಯನಾವನೆಯ್ಲಿದನವಂ ತಳುವೇನಳಲೆಯ್ದಿದಂ ಮಹಾ-||
 ಭೀತಿಯನೆಯ್ಲಿದಂ ಭವಸಮುದ್ರಮನೆಯ್ಲಿದನೆಂದೊಡಾತ್ಮನ- |
 ದ್ವ್ಯಾತಿಗೆ ನೀನೆ ಮಾನ್ಯ ಪರರಿಂ ಫಲವೇನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೩ ||

ಈಕಡೆ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ನಿನ್ನಲ್ಲೇ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ; ಅದರೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಿರಾಗಿಯಲ್ಲವೆ? || ೫೧ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕಣ್ಣೆಂಬ ಪುಷ್ಪವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ದ್ರವಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ವಿಶುದ್ಧತೆಯು ಆವಿರ್ಭವಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ನಾಲಗೆಯು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಹಾಡುತ್ತ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ವಂದಿಸುತ್ತ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರೋಮಾಂಜವಾಗುತ್ತಿರಲೂ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಭಾವಯಂಕ್ತವಾದ ಕೈಗಳಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಪುಷ್ಪವನ್ನರ್ಚಿಸುವೆನು? || ೫೨ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳೇಕೆ? ಜಿನೇಶ್ವರನೆ! ನಿನ್ನ ಸ್ಥಾನವು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ಯಾವನು ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನೋ ಅವನು, ಸಾವಕಾಶವೇನು? ದುಃಖವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು; ಹೆಚ್ಚು ಭಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು; ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು ಎಂದರೆ ಆತ್ಮಸಂಪತ್ತಿಗೆ ನೀನೇ ಮಾನ್ಯನು, ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? || ೫೩ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! “ಯಾವನೇ ಆಗಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವವನೇ ನನ್ನ ಬಂಧುವು; ಸತ್ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವನೇ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನು; ಶಾಸ್ತ್ರಪರಿಚಯದಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದವನೇ ನನ್ನ ಸಂಜೀವನೋಪಧವು”

ಅವನುಮಕ್ಕಳು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಂ ನೆನವಾತನೆ ನನ್ನ ಬಂಧು ಸ-
 ದ್ಭಾವದ ಪೂಜಿಪಾತನೆ ಸಖಂ ಶ್ರುತಯೋಗಸಮೃದ್ಧನೆನ್ನ ಸಂ-
 ಜೀವಕನೆಂಬೆನೇಕಿನಿತು ಪಕ್ಕವಿದೇವಿಯ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನಾ |
 ದೇವನ ನಚ್ಚಿದಾತನೆನಗನ್ನೆ ವೇಳಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೪ ||

ಲೋಕಮಿದೆಲ್ಲವುಂ ಸ್ಮರಪಿಶಾಚವಿಜ್ಞಂಭಿತಮಿಂದ್ರಜಾಲವಿ-
 ದ್ಯಾಕಥನಂ ಯಮಾಸುರನ ದೀಪನದಾಹುತಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದಿಂ ||
 ಶೋಕಮನಾರ್ಗ ಮಾರ್ಚನಾಲಿರಿದಿರ್ಪನದಾರ್ಗ ಕನಲ್ಪನಾರ್ಗನಲ |
 ಮೂಕತೆಯುಂ ದಯೋಕ್ತಿ ಯೆರಡೇ ಹಿತಮಿನ್ನ ಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೫ ||

ಮೊನ್ನೆ ಬರುತ್ತೆ ಕಂಡೆನವನಂ ವೃತವಾದನೆ ಯಾದನಕ್ಕಟಾ ! |
 ನಿನ್ನೆ ಸುಗೋಚ್ಛ್ರಿಯೆ ನಿವನೋಳ್ ಲಯವಾದನೆ ಯಾದನಯ್ಯೋ ! ಇಂ-
 ದೆನ್ನೊಡವಂದನೀತನಕಟಾ ! ಕಡೆಗಂಡನೆ ಕಂಡನೆಂಬ ಮಾ-
 ತಂ ನೆರೆ ಕೇಳುತೆನ್ನೊಡಲನಚ್ಚುವೆನೆಂತಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೬ ||

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಇದೇಕಿಷ್ಟು ಪಕ್ಷಪಾತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಯೋ ?
 ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಆ ದೇವನನ್ನು ನಂಬಿದವನು ನನಗೆ ಬೇರೆಯವನೇ ?
 ಹೇಳು || ೫೪ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಈ ಲೋಕವೆಲ್ಲವೂ ಮನ್ಮಥನೆಂಬ
 ಪಿಶಾಚದ ಅಡಂಬರ; ಇದು ಇಂದ್ರಜಾಲವಿದ್ಯೆಯ ಮಾತಾಗಿದೆ; ಯಮ
 ನೆಂಬ ದೈತ್ಯನ ದೀಪದಾಹುತಿಯು; ಅಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಯಾರಿಗೆ
 ಶೋಕವನ್ನು ಮಾಡಲಿ? ಅದಾರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಸಲಿ; ಯಾರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟುಮಾ
 ಡಲಿ? ಇನ್ನು ಮೌನವೂ ದಯೆಯ ಮಾತೂ ಎರಡೇ ಹಿತಕರವಾದುದು
 || ೫೫ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ಮೊನ್ನೆ ಬರುವಾಗ ಅಪನನ್ನು ನೋಡಿ
 ದೆನು, ಸತ್ತನೇ? ಅಹುದು; ಅಯ್ಯೋ!; ಇವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ
 ಸಭೆಗೆ ಹೋದೆನು, ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದನೇ? ಅಹುದು; ಅಯ್ಯೋ!
 ಈ ದಿವಸ ಇವನು ನನ್ನೊಡನೆ ಬಂದನು, ಕೊನೆಗಂಡನೇ? ಕಂಡನು;
 ಅಯ್ಯೋ!" ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಹೇಗೆ
 ನಂಬಲಿ? || ೫೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಎಲೆಯೆಲೆ ಈಕಡೆಯಿದ್ದ

ಎಲೆಯೆಲೆ ಇತ್ತಲಿದರ ಮೊಗವತ್ತೊಲೆದೀಕ್ಷಿಸೆ ಮುನ್ನ ಕಂಡರೋಳ್ |
 ಕೆಲಬರನಲ್ಲಿ ಕಾಣಲರಿದಿಂತುಟು ತೋರುತ ಮಾಯಮುಪ್ಪು ಮು-
 ಯ್ಪಲೆಯೊಳೆ ಬಾಳ್ವೆನೆಂಬ ಮನವಲ್ಲದೆ ತತ್ತನುವಂ ತಪಂಗಳೋಳ್ |
 ಸಲಿಸಿ ನಿಜತ್ವಮಂ ಪಡೆಯಲಂಜುವನೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೭ ||

ಪೇಳವೆ ವೇಳೆವೇಳೆಗಿಳಿವಾಯುವನೀ ಗಳೆಯಾರಸನ್ನೆಯುಂ |
 ಕೋಳಿಯುಮೋದುತಿರ್ಪ ತಿಥಿಪಾಠಕಘೋಷಣೆ ತಳ್ಳು ಪೇಳೆಯುಂ ||
 ಕೇಳುತಮಂತವಕ್ಕಿಯಂದಂಗವಿದಂ ಸ್ಥಿರಮೆಂದೆ ನಚ್ಚಿನಿ- |
 ನ್ನೊಳಗಿಡೀಚ್ಚಿಯಂ ಮರೆದು ಕೆಟ್ಟಿನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೮ ||

ಪೂಕ್ಕು ಸಮಾನಚಿತ್ತವನೆ ಸಾಧಿಸಿ ಕರ್ಮನಿಬಂಧವಂ ಲಯ- |
 ಕಕ್ಕುವೆನೆಂದು ತಾಳ್ಳು ತಪಮಂ ನಡೆಯುತ್ತೆಡೆಯೊಳ್ಳಿಲಂಬರೋಳ್ ||
 ನಕ್ಕು ಕೆಲಬರೊಳ್ಳುದಿಂದು ಬಾಳ್ಕುದಿದೇಂ ಬಿಡಪೋಗಿ ಮೂರುಗಂ- |
 ಟಕ್ಕಿದ ಗಾದೆಯಾದೆನುಪಶಾಂತಿಯನೀಯಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೫೯ ||

ಮುಖವು ಅಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನೋಡಿದವರಲ್ಲಿ
 ಕೆಲವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವು; ಹೀಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತ
 ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವ ಶರೀರವೆಂಬ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತೇನೆಂಬ ಆಸೆಯಲ್ಲದೆ
 ಆ ಶರೀರವನ್ನು ತಪಸ್ಸುಗಳಿಗುಪಯೋಗಿಸಿ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿ
 ವುದಕ್ಕೇಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತೇನೆ? || ೫೭ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಪ್ರತಿಸಮಯ
 ಕಳೆದುಹೋಗುವ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಈ ಗಡಿಯಾರದ ಸಂಜ್ಞೆಯೂ
 ಕೋಳಿಯೂ ಓದುತ್ತಿರುವ ತಿಥಿಪಾಠಕರ ಘೋಷಣೆಯೂ ಸೇರಿ ಹೇಳುವು
 ದಿಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುತ್ತ ಅವಕ್ಕೆ ಹದರದೆ ಈ ಶರೀರವೇ
 ಸ್ಥಿರವಾದುದೆಂದು ನಂಬಿ ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಕೆಟ್ಟಿ
 ಳ್ಲವೇ? || ೫೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಸಮಾನಬುದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
 ಕರ್ಮದ ಬಂಧನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ನಾಶಮಾಡುವೆನೆಂದು ತಪಸ್ಸನ್ನು ತಾಳಿ
 ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಮಾಡಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷಮಾಡಿ
 ಬದುಕುವುದಿದೇನು? "ಗಂಟನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೂರುಗಂಟಿ

ತುಟ್ಟದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಯಣಂ ಬರುತ್ತಿರ್ದವನಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿ ತಾಂ |
 ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೊಳ್ಳುಲಂಬರೊಳಗೆಂತು ಸಮಂಜಸದಿರ್ಪನಂತೆ ಕ- ||
 ಣ್ಣಟ್ಟು ನಿಜಾತ್ಮಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಪಂಬದವಂ ಪಲರಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಯುಂ |
 ಮುಟ್ಟದ ಭಾವದಿಂ ನಡೆಯವೇಳ್ಳುಮಲಾ ಆಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೦ ||
 ಅವನೊಳಾದೊಡಂ ಕುಮತಿ ಕಾಳ್ಕುಡಿ ಕೀಳ್ಕದ ತೋರುತ್ತಿದೊಡಾ |
 ಜೀವನೆ ನೈಜವೆನ್ನದೆ ತದೀಯಕಷಾಯಗುಣಂಗಳಿಂದವಂ ||
 ಭಾವಿಸಿ ಯಾ ಕಷಾಯತತಿ ತನ್ನೊಳಗಾಗದವೊಲ್ ನಿಜಾತ್ಮನಂ |
 ಕಾವುತಮಿರ್ಪವಂ ಸ್ವಪರವೇದಿಯಲಾ ಆಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೧ ||

ಕೃದ" ಎಂಬ ಗಾದೆಯುಳ್ಳವನಾದೆನು ; ಉಪಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡು ||೫೯||
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಪ್ರಿಯವಾದ ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಬರುತ್ತಿರುವವನು
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಾನು ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಮಾನವ್ಯಾಪಾರ
 ವುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನಾತ್ಮಸಿದ್ಧಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು
 ತಪಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದುವವನು ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಯೂ ಮುಟ್ಟದ ರೀತಿ
 ಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ ? ||೬೦|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಯಾವನ
 ಲ್ಲಾದರೂ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ದುರ್ವಚನ ದುರಾಚಾರ ಇವುಗಳೂ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೆ
 ಅಂತಹ ಅವಸ್ಥೆಯುಳ್ಳ ಜೀವನೇ ನಿಜವಾದವನೆಂದು ಹೇಳದೆ ಅವು ಅವನ
 ಲ್ಲಿರುವ ರಾಗದ್ವೇಷ ಮೊದಲಾದ ಕಷಾಯಪರಿಣಾಮಗಳ ಗುಣಗಳೆಂದು
 ತಿಳಿದು ಆ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆ ಕಷಾಯಸಮೂಹವು ತನ್ನಲ್ಲಿ
 ಆಗದಂತೆ ತನ್ನಾತ್ಮನನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವವನು ತನ್ನ ಮತ್ತೂ ಪರವಸ್ತುಗಳ
 ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಲ್ಲವೇ ||೬೦|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ತಾನು ಗುಣವಂತನೆನಿ
 ಸುತ್ತ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬೇರೆಯವರ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿದಾಗ
 ತಾನೂ ಹಾಗೆ ಗುಣರಹಿತನೇ; ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಗುಣವನ್ನೇ
 ನೋಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೂ ಅವರನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗುಣಕ್ಕೆ ತರುವುದ
 ಕ್ಯಾದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಎಣಿಸಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆದೇಕವರ ಯೋಚನೆ?

ಗುಣಿಯೆನಿಸುತ್ತೆ ತಾಂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೊಡಮನ್ನರ ದುರ್ಗುಣಂಗಳಂ |
 ಗಣೆಯಿಸಿದಂದು ತಾಂ ಗುಣವಿಣಿನನೆಯಂತದರಿಂದೆ ಸರ್ವರೊಳ್ ||
 ಗುಣವನೆ ಕಾಣ್ಪೊಡುತ್ತಮಗುಣಕ್ಕೆವರಂ ತರಲಾರೊಡ್ಬರಂ |
 ಗಣೆಯಿಪುದಲ್ಲದಂದವರ ಚಿಂತೆಯದೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೨ ||
 ಸರ್ವಗುಣಂಗಳೊಳ್ಳುಲಭರಾರ್ ಜನ ನೀಂ ಪೊರಗಾಗಿ ಲೋಕದೊಳ್ |
 ಪರ್ವದ ಮಿಥೈಯೊಳ್ಳಿಷಮಕಾಲದೊಳೇ ನರಕೇಟಕಂಗಳೊಳ್ ||
 ಒರ್ವರೊಳಿದುರ್ಗದೊಂದು ಗುಣವಂ ಗುಣತೋಟಿಯೆನುತ್ತೆ ಕಂಡು ತಾ-
 ನುವುರ್ವವಂಗೆ ನಿನ್ನ ಗುಣವೊಲ್ಲರವೇ ಆಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೩ ||
 ದುರ್ವಿಷಯಗಳೆಂಬ ವಿಷಮಂ ಕುಡಿದಾತವಿರೋಧವೋಹಮಂ-
 ಬುವಿನ ವತ್ಸನಾಭಿಯನೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕಿಡುತ್ತಿದೆ ಲೋಕವಕ್ಕುಟಾ ! ||
 ಸರ್ವರ ಮೆಯ್ಯೊಳಾ ವಿಷನಿವಾರಣಗಾತ್ರ ನಿಜಸ್ವರೂಪದಾ |
 ನಿರ್ವಿಷಮುಂಟದಂ ಮರೆದು ನೋವರದೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೪ ||

||೬೨|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಜಿನೇಶ್ವರನೆ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಹಬ್ಬಿರುವ
 ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದಲ್ಲಿ, ವಿಷಮಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈ ಮನುಷ್ಯರೆಂಬ ಹುಳುಗಳಲ್ಲಿ,
 ನೀನು ಹೊರತು ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಲಭರಾಗಿರುವವರಾರು ?
 ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಗುಣವನ್ನು ಕೋಟಿಗುಣವೆಂದು ನೋಡಿ
 ತಾನು ಉಬ್ಬುವವನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳು ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ||೬೩||
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೇ! ಲೋಕವು ದುಷ್ಟವಿಷಯಗಳೆಂಬ ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿದು
 ಆತ್ಮಧ್ಯಾನ ದ್ವೇಷ ಮೋಹವೆಂಬ ಸೊಕ್ಕಿನ ವತ್ಸನಾಭಿಯನ್ನೇ ಮೆಚ್ಚಿ
 ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಯ್ಯೋ! ಎಲ್ಲರ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಆ ವಿಷನಿವಾರಣೆಗೆ
 ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದ ಆ ವಿಷನಾಶಕವಾದ ಔಷಧಿಯಿದೆ; ಅದನ್ನು ಮರೆತು
 ಅದೇಕೆ ದುಃಖಿಪಡುತ್ತಾರೆ ? ||೬೪|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಪಾಪಸಮೂ
 ಹವು ಆತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವು; ಎಲ್ಲಿ
 ಯಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಮನಸ್ಸನ್ನು
 ಚದರಿಸಿಯೇ ಬಿಡುವುದು; ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಆತ್ಮ

ಅರಿಯಲೆ ಚಿತ್ತವಿೂದದಭಸಂತಿಯೂತ್ಮನನತ್ತಲಾನುಮೋ-
 ಲ್ಲರಿದೋಡೆಯಸ್ತಬೆತ್ತವನೆ ಮಾಡುವುದೋಮೇ ಯಥಾರ್ಥಮಾಗಿ ತಾ-
 ನರಿದೋಡಮೇನೋ ತನ್ನೊಳಗೆ ತನ್ನನೆ ಭೇದಿಸಿ ಶುದ್ಧ ಸಿದ್ಧನೆಂ-
 ದರಿವಿನೋಳೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪೆ ಬಿಡದಚ್ಚರಿ ನೋಡಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೫ ||
 ಗಳಿಸುವನೆಯ್ವ ಪಾಪಸುಕ್ತಂಗಳನುಣ್ಣಿನೆರಲ್ಪಲಂಗಳಂ ।
 ಮಳವಶನಾಗಿ ದೇಹಿ ಸುಖಿ ದುಃಖಿ ಕಷಾಯಿ ವಿನಾಶಿ ಕಾಮಿ ಪು- ||
 ಲ್ಪುಳು ಸತಿ ಗಂಡು ಪಂಡಲೆನಲಿಂತು ಬಹುಸ್ಥಿತಿಯಪ್ಪನಾತ್ಮನಾ ।
 ಮಳಕುಳಮಂ ಕಳಲ್ಪೆ ಸುಖಿಯಪ್ಪನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೬ ||
 ಕರ್ಮನಿಬಂಧನಾಗಿಯುಮಬಂಧನಮೂರ್ತನೆ ಮೂರ್ತನಾಗಿಯುಂ ।
 ಕೂರ್ಮ ವಿಷಾದಮಿದುರ್ಮಮಮಲಂ ನಭದಂತಿರೆ ಶೂನ್ಯನಾಗಿಯುಂ ।

ಧರ್ಮಗುಣಾತಿಶಾಯಿಕನಿದಾತ್ಮನ ವರ್ತನೆಯದ್ಭುತಕ್ಕೆ ಸಾ-
 ಸರ್ಮಡಿಯದ್ಭುತಂ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲಿದನಾರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೭ ||
 ಏಕನನೇಕನಲ್ಪನಧಿಕಂ ಕ್ಷಯನಕ್ಷಯನಸ್ತಿನಾಸ್ತಿ ಮೂ-
 ಲೋಕಮಿತಂ ಸ್ವದೇಹಮಿತನುತ್ಮಮದೋಧಸಂದರ್ಶನಂಗಳಂ ||
 ಲೋಕಕಲೋಕಕಂ ನೆರೆವನಗದ ನೋಟದೆ ಬದ್ಧನಾತ್ಮನಾ-
 ಲೋಕನದಿಂದೆ ಮುಕ್ತನಿದು ಶಕ್ಯಮದಾರ್ಗಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೮ ||
 ಮಾನವರಾತ್ಮತತ್ತ್ವ ಮರಿಯಲ್ಪೆ ಕುವಾದಿವಿವರ್ಜನಕ್ಕೆ ನಾ-
 ನಾನಯಮುಂ ಪ್ರಮಾಣನಿಧಿಸಂಗ್ರಹಮುಂ ನೆರೆದಿದುರ್ಮವಲ್ಲದೇ ||
 ಧ್ಯಾನಿಸುಮಾಗಳೀ ಬಹುವಿಕಲ್ಪತೆಯಿಲ್ಲ ಮಣಿತ್ರಯಾತ್ಮನೆಂ-
 ಬೀ ನುತಭಾವಮೋದೆ ಬೆಳಗಿರ್ಪುದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೬೯ ||

ನನ್ನು ತಿಳಿದರೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೋ: ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನೇ ಭೇದಿಸಿ
 ಪರಿಶುದ್ಧನೂ ಸಿದ್ಧನೂ ಎಂದು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಪಾಪ
 ಸಮೂಹವು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವು; ಅಶ್ಚರ್ಯ, ನೋಡು! || ೬೫ || ಅಪರಾಜಿ
 ತೇಶ್ವರನೆ! ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವವನು ಎರಡು ಫಲ
 ಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು: ಆತ್ಮನು ಕರ್ಮಪರವಶನಾಗಿ ಶರೀರಧಾರಿಯೂ,
 ಸುಖಿಯೂ, ದುಃಖಿಯೂ, ಕ್ರೋಧಾದಿಕಷಾಯವುಳ್ಳವನು, ನಾಶಶೀಲನು,
 ಕಾಮಕನು, ಹುಲ್ಲಾಗುವವನು, ಹಂಕುವು, ಸ್ತ್ರೀಯು, ಪುರುಷನು,
 ನಪುಂಸಕನು ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಅವಸ್ಥೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರು-
 ತಾನೆ; ಆ ಕರ್ಮಮಲಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಕಳೆದರೆ ನಿಜಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳ
 ವನಾಗುವನಲ್ಲವೇ? || ೬೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಆತ್ಮನು ವ್ಯವಹಾರ
 ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ಮಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದರೂ ನಿಶ್ಚಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುಣಗಳೂ
 ಉಳ್ಳವನು; ಆತ್ಮನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕರ್ಮಬದ್ಧನಲ್ಲವು; ಮೂರ್ತನಾಗಿ
 ದ್ದರೂ ಅಮೂರ್ತನೇ; ಹರ್ಷವಿಷಾದಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದರೂ ನಿರ್ಮಲನು;
 ಆಕಾಶದಂತೆ ಶೂನ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಆತ್ಮನ ಧರ್ಮಗಳೂ

ಗುಣಗಳೂ ಉಳ್ಳವನು; ಆತ್ಮನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಾವಿರ
 ಪಾಲು ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ; ಯಾರು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲರಂ? || ೬೭ || ಅಪರಾಜಿ
 ತೇಶ್ವರನೆ! ಆತ್ಮನು ಒಬ್ಬನೂ ಅನೇಕನೂ ಸ್ವಲ್ಪನೂ ಅಧಿಕನೂ ನಾಶ
 ಶೀಲನೂ ನಾಶರಹಿತನೂ ಅಸ್ತಿತ್ವರೂಪನೂ ನಾಸ್ತಿತ್ವರೂಪನೂ ಮೂರು
 ಲೋಕಪರಿಮಿತನೂ ಸ್ವೀಕೃತಶರೀರಪರಿಮಿತನೂ ಲೋಕಾಲೋಕವನ್ನು
 ವ್ಯಾಪಿಸುವವನೂ ಕರ್ಮಬದ್ಧನೂ ಮುಕ್ತನೂ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದೂ
 ಯಾರಿಗೆ ಶಕ್ಯವು? || ೬೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಮನುಷ್ಯರು ಆತ್ಮಸ್ವರೂ
 ಪವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೋಸುಗವೂ ಮಿಥ್ಯಾವಾದ ಮಾಡುವವರನ್ನು
 ದೂರಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸುಗವೂ ಅನೇಕ ನಯಗಳೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾದಿಪ್ರಮಾಣ
 ಗಳೆಂಬ ನಿಧಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೂ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು
 ಧ್ಯಾನಮಾಡುವಾಗ ಈ ಅನೇಕ ವಿಕಲ್ಪಗಳಿಲ್ಲವು; ಆಗ ಆತ್ಮನು "ನಿಶ್ಚ
 ಯಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರ್ಯರೂಪನು" ಎಂಬೀ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಭಾವನೆ
 ಯೊಂದೇ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲವೇ? || ೬೯ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ರತ್ನ
 ತ್ರಯವು ವ್ಯವಹಾರವೆಂದೂ ನಿಶ್ಚಯವೆಂದೂ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿದೆ; ಅವೆ

ವ್ಯವಹಾರವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಮಣಿತ್ರಯಮಕ್ಕುಮಲ್ಲಿ ದೇ- |

ವ ವಚನ ತಾಪಸರ್ಕವಧಾರಣೆ ತಾಂ ವ್ಯವಹಾರಮಲ್ಲಿ ದೋ- ||

ಷಮನುಳಿವಿಲ್ಲದೇ ಗೆಲಿದೆ ನೀನೆ ಮಮ ಪ್ರಭು ನಿನ್ನ ವಾಣಿಯೇ |

ಶಿವಮತವಸ್ತುಸಂಗನ ತಪಸ್ವಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೨೦||

ಮೊದಲೊಳೆ ತತ್ತ್ವಸಪ್ತಕದಿ ಬೇಳ್ಕು ಮಣಿತ್ರಯಮಂ ಬಳಿಕ್ಕಿದೇ- |

ನಿದನುಸಿದ್ಧದಮೆನ್ನ ದಿರಿಮಾಪ್ತನೋಳಾಗಮದೊಳ್ತಪ್ಪಿಯೋಳ್ ||

ಪುದಿದುದು ತತ್ತ್ವವರ್ಗಮದರಿಂದೆವಿಲ್ಲಮದಂ ನಿಜಾತ್ಮಸಾ- |

ಧ್ಯದ ಸಹಕಾರಿಯೆಂಬುದು ತವಾಜ್ಞೆಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೨೧||

ನಿಶ್ಚಯದಿಂದಮಾತ್ಮನೆ ಸುಂದರ್ಶನಮಾತ್ಮನೆ ಶುದ್ಧಬೋಧಮಂ- |

ತಶ್ಚರಿತಂ ನಿಜಾತ್ಮನೆ ಮಣಿತ್ರಯರೂಪನುಮಾತ್ಮನೆಂಬುದಂ ||

ರಡರಲ್ಲಿ ದೇವರು ವಚನ ತಪಸ್ವಿಗಳಂ ಇವರುಗಳ ನಿಶ್ಚಯವು ವ್ಯವಹಾರ ರತ್ನತ್ರಯವಾಗಿದೆ: ಆ ದೇವರು ವಚನ ತಪಸ್ವಿಗಳು ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಗಳು ಉಳಿಯದಂತೆ ನೀನು ಜಯಿಸಿದೆ, ನೀನೇ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು; ನಿನ್ನ ವಚನವೇ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಮತವು; ಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ವನೇ ತಪಸ್ವಿಯಲ್ಲವೆ? ||೨೦|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ಮೊದಲೇ ಸಪ್ತ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ರತ್ನತ್ರಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಇದೇನು ಪುನಃ ರತ್ನತ್ರಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ ಸೊಬಗು?" ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿರಿ-ತತ್ತ್ವಗಳ ಸಮೂಹವು ಆಪ್ತಾಗಮ ತಪಸ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ; ಆಪ್ತಾಗಮತಪಸ್ವಿಗಳಿಂದ ತತ್ತ್ವಸಮೂಹವು ಬೇರೆಯಾಗಿಲ್ಲ; ಆ ತತ್ತ್ವಸಮೂಹವೂ ತನ್ನಾತ್ಮಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾದುದೆಂಬುದು ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯಲ್ಲವೆ? ||೨೧|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಆತ್ಮನೇ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಸ್ವರೂಪನು; ಆತ್ಮನೇ ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನು; ತನ್ನಾತ್ಮನೇ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರಸ್ವರೂಪನು; ಆತ್ಮನು ರತ್ನತ್ರಯಸ್ವರೂಪನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಮರವಾಗಿ ನಂಬಿ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ ನಿಜಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನನಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ

ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ನಂಬಿ ನಿಜಮಂ ತಿಳಿದಲ್ಲಿಯೆ ಲೀನನಾಗಿ ಚೇ- |

ತಶ್ಚಿರಮಂ ನೆಗಳ್ಳಿ ಶಿವಮೆಂದೆಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೨೨||

ನಿನ್ನನೆ ನಂಬು ನಂಬಿದೊಡೆ ನನ್ನನೆ ನಂಬಿದೆ ಶುದ್ಧದೃಷ್ಟಿಯಂ |

ನಿನ್ನನೆ ನೋಡು ನೋಡಿದೊಡೆ ನನ್ನನೆ ನೋಡಿದವಂ ಸುಚಿತ್ತದಿಂ ||

ನಿನ್ನೊಳಗೈಕ್ಯವಾಗದುವೆ ನನ್ನೊಳಗೇಕತೆಯಾದುದೆಂದು ರ- |

ತೋನ್ನ ತಿಯಂತುಟಿಂದೊರೆದೆ ನೀನೆ ಬುಧಂಗಳಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೨೩||

ವರಗುರುಪಂಚಕಂ ವರತಪಶ್ಚರಣಂಗಳರ್ಪವಲ್ಲಿ ಸ- |

ದ್ಗುರು ಗುಣಶೀಲಸಂಯಮಸುತೀರ್ಥಪವಿತ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೋರ್ಕೆಮು- ||

ತ್ತರಗುಣರಾಶಿ ಮೂಲಗುಣವೃಂದವಿದರ್ಶಪುದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಚಿ- |

ತ್ಪರಿಣತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟಿಸೊಳಗೆಂದೆಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೨೪||

ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗುವುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ||೨೨|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ನಿನ್ನನ್ನೇ ನಂಬು, ನಂಬಿದರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ವಿಚಾರದಿಂದ ನನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿದೆ; ನಿನ್ನನ್ನೇ ನೋಡು, ನೋಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನೇ ನೋಡಿದವನಾಗುವೆ; ನಿನ್ನಾತ್ಮನೊಳಗೈಕ್ಯವಾಗು, ಅದೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯೆಂಬುದು" ಎಂದೂ ರತ್ನತ್ರಯದ ಉನ್ನತಿಯು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದುದೆಂದೂ ನೀನೇ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ || ೨೩ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ಆ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತಪಶ್ಚರಣಗಳೂ ಇರುವುವು; ಆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಗುರುಗಳ ಗುಣಗಳೂ ಶೀಲಗಳೂ ಸಂಯಮಗಳೂ ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಪವಿತ್ರತೆಯೂ ತೋರುವುವು; ಆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಲಗುಣಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಉತ್ತರಗುಣಗಳ ರಾಶಿಯೂ ಇರುವುವು; ನಿನ್ನಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ನೋಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೆ? || ೨೪ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಜ್ಞಾನವು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾಗುವುದು; ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿಯುವವನೂ ಆ ಜ್ಞಾನವೇ; ದರ್ಶನವು ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯವು; ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ನೋಡುವವನೂ ಬೇರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆ ದರ್ಶನವೇ;

ಅರಿವರಿವಿಂಗಳರ್ಪುಮರಿವಾತನುಮಂತದ ಕಾಣ್ಕೆ ಕಾಣ್ಕೆಗಂ |
 ಗುರಿಯುಮಡಂಗಿ ಕಾಣ್ಕೆನುಮದೇ ಶರಣಂ ಶರಣಾರ್ಥಿ ಸಾರ್ವದಂ ||
 ಎರಕವರಂಗುವಾತನರಕಕ್ಕಧಿದೈವಮುಮಾತ್ಮತತ್ತ್ವವೇ |
 ಪೊರಗರಸಲ್ಕವೇಡ ನಿಜವೆಂದೆಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೨೫||
 ಆದನರಿದಾತನಲ್ಲವರಿದಾತನದೊಂದನ ಕಂಡನೈವಂ |
 ಸದರದೆ ಕಂಡನಲ್ಲಿಗೆ ಮನಂ ವಶಮಾದೊಡೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಾಧ್ಯವಾ-||
 ದುದು ಹಲವೇಕದೊಂದು ಪೊರಗಾದೊಡೆ ಕಲ್ಪ ಸಮಸ್ತಶಾಸ್ತ್ರದಿಂ |
 ಚದುರರೆನಿಕ್ಕುವಾತ್ಮಪದಸಾಧಕರೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೨೬||
 ಉದ್ಗತದೃಷ್ಟಿಯಿಂ ಸಕಲವಂ ಪೊರಗೀಕ್ಷಿಸವರ್ಪದಾತ್ಮನಂ |
 ಪುದ್ಗತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೊಳಗೆ ನಿಟ್ಟಿಸಬಾರದು ಜನ್ಮಜನ್ಮದೊಳ್ ||

ರಕ್ಷಕವೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನಿಚ್ಛಿಸುವವನು ಹೊಂದತಕ್ಕದೂ, ಐಕ್ಯವಾಗುವುದೂ, ಐಕ್ಯವಾಗುವವನೂ, ಐಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿದೇವತೆಯೂ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವವೇ; ನಿಜವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹುಡುಕಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ||೨೫|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಆ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವವನ್ನೂ ತಿಳಿದವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದವನು; ಆತ್ಮತತ್ತ್ವವೊಂದನ್ನೇ ಕಂಡವನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡವನು; ಮನಸ್ಸು ಆ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ವಶವಾದರೆ ಮೋಕ್ಷವು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು; ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳೇಕೆ? ಆ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದ ಚಿಂತನೆಯೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಕಲಿತಿರುವ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ನಿಪುಣರನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರಾದರೂ ಅವರು ಆತ್ಮಪದವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವವರೇ? || ೨೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಮೇಲಿರುವ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ; ಆತ್ಮನನ್ನೂ ಜನ್ಮಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮನೋದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಪುದ್ಗಲರೂಪವಾದ ಕಾರ ಕೆಹಿ ಒಗರು ಹೋಸಿಹಿ ಉಪ್ಪು ಈ ಆರು ರಸಗಳಿಂದ ಸುಖಪಡಬಹುದು; ಇದರಂತೆ ಆತ್ಮರೂಪವಾದ ಜ್ಞಾನಗುಣದ ಅಪೂರ್ವವಾದ ರಸಾನುವನ್ನನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕಾ

ಪುದ್ಗಲರೂಪದಾರು ರಸಮಂ ಸುಖಿಸಲ್ಪಹುದಾತ್ಮರೂಪನಂ-|
 ವಿದ್ಗುಣಾ ರಸಾನುವನುಣ್ಕುರಿಂದಿತಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೭ ||
 ತದೆತದೇನೋಡುತಿರ್ಪ ಮನವಂ ಪಿಡಿದಾತ್ಮನೋಳಿಟ್ಟು ತನ್ನ ತಾಂ
 ನುಡಿಸುಡಿದಾತ್ಮನೋಳ್ ಸ್ವಪರತತ್ತ್ವ ರಹಸ್ಯಮನಾತ್ಮರೂಪಮಂ ||
 ಅಡಿಗಡಿಗೊಲ್ಲು ನೋಡುತ ಶಮಾಮೃತಮಂ ಸಲ ಪೀರ್ದು ಪೀರ್ದು ತಂ-
 ಪಡರ್ಪ ತಪ್ಪಿಯೇ ಸುಖ ಪೆರಂ ಸುಖಿಯೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೮ ||
 ಮನಮನಿದೊಂದನೇ ತನುವಿನೊಳ್ಳಲರ್ಪ ನಿಜಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನೆ-
 ಟ್ತನೆ ನಿಲಿಸಲ್ಕೆ ಸಾಕು ಭಯವೆತ್ತಣದೆತ್ತಣದಾರ್ತರೌದ್ರಮಿಾ ||
 ತನುಸುಖಿದಾಸೆಯೆತ್ತಣದು ತೀವ್ರಪರೀಪಹವೆತ್ತ ಮೋಹವಂ-
 ಳ್ಲನ ಕುರುಪಾಟವೆತ್ತ ಪಲವುಂ ಕೊಸರೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೨೯ ||

ಗಲಾರದು ||೨೭|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಬಾಹ್ಯವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಡೆದು ತಡೆದು ಹಿಡಿದು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿಟ್ಟು ತನಗೆ ತಾನೇ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ಪರವಸ್ತುಸ್ವರೂಪದ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಹೇಳಿ, ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಪುನಃಪುನಃ ನೋಡುತ್ತ ಶಾಂತಿಯೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಹೀರಿ ಹೀರಿ ತಂಪೇರಿದ ತಪ್ಪಿಯೇ ಸುಖಿಯು; ಇತರಮನುಷ್ಯನು ಸುಖಿಯೇ? || ೨೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಈ ಮನಸ್ಸೊಂದನ್ನೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಷಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸಾಕು; ಅಂತಹವನಿಗೆ ಭಯವೆಲ್ಲಿ? ಆರ್ತರೌದ್ರಧ್ಯಾನಗಳೆಲ್ಲಿಯವು? ಈ ಶರೀರಸುಖದ ಆಸೆಯೆಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಕಠಿನವಾದ ಬಾಧೆಯೆಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಮೋಹವೆಂಬ ಜಟ್ಟಿಯ ದುಶ್ಚೇಷ್ಟೆಯೆಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಅನೇಕ ವಿಶೇಷವೇಕೆ? ||೨೯|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಶಲ್ಯವು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಧಾದಿ ಕಷಾಯಗಳನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ; ಹಾಗೆ ಆ ಇಂದ್ರಿಯಕಷಾಗಳುಂಟಾದರೆ ಆ ಶರೀರ ಮತ್ತು ವಚನಗಳು ಆಡುವುವು; ಆ ಶರೀರವಚನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಲೇ ಕರ್ಮವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು; ಇವು

ಮನದ ವಿಕಲ್ಪಮಿಂದ್ರಿಯಕಷಾಯಮನಾಗಿಪುದಂತವಾದೋಡಾ-
ತನುವಚನಂಗಳಾಡುವವು ತಾನದರಿಂದವೆ ಕರ್ಮಲಬ್ಧಿಯಾ ||
ಮನವೆ ನಿಜಾತ್ಮರೂಪದೊಳೆ ಮಗ್ನವನೆಯ್ದಿದ ಮೇಲೆ ಕರ್ಮಬಂ-
ಧನದದೆಯೆತ್ತ ನಿರ್ಜರೆಗಿದೊಂದೆಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೦ ||
ಮನದ ಕುಭಾವಮೇ ದುರಿತವಲ್ಲಿ ಸುಭಾವಮೆ ಪುಣ್ಯಮಿಯೆರ-
ಳನ್ನದೊಳಗಿಲ್ಲದಾ ಮನವೆ ತನ್ನ ನಿಜಾತ್ಮನೊಳ್ಳೆಕ್ಕಮಾಗಿ ಸು-||
ಮನಿ ನಿಲೆ ಮೋಕ್ಷಮಂತದರಿನಾತ್ಮನ ತಾಂ ಪಗೆ ತಾನೆ ಬಂಧುವುಂ |
ತನಗೆ ವಿನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಗುರು ತಾನೆಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೧ ||
ಇಷ್ಟರುಮೆನ್ನೊಳಿದರ್ಪರನಿಷ್ಟರುಮೆನ್ನೊಳೆ ಇರ್ದರ್ಪರ್ ಜಿನೋ-
ದ್ವಿಷ್ಟಮಿದಿದರ್ ಮೇಲೆ ಪೊರಗೇನನಭೀಕ್ಷಿ ಪೆನೇನ ಮಾಡುವೆಂ ||
ಅಷ್ಟಗುಣಂಗಳೊಳೆ ಲಿವುತೊತ್ತರಿಸತೊಡನಪ್ಪ ಕರ್ಮಮಂ |
ದೃಷ್ಟಿಯನೆನ್ನೊಳಾಂ ನಿರಿಸಿ ನಿಂದವೆನ್ನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೨ ||

ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೂಲಕಾರಣವಾದ ಮನಸ್ಸೇ ತನ್ನಾತ್ಮರೂಪದಲ್ಲೇ ಲೀನವಾದ
ಮೇಲೆ ಕರ್ಮಬಂಧಕವಕಾಶವೆಲ್ಲಿ ? ಆತ್ಮರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನೋಲೀನತ
ಯೊಂದೇ ನಿರ್ಜರೆಗೆ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ? ||೮೦|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಮನ
ಸ್ಸಿನ ದುಷ್ಟಪರಿಣಾಮವೇ ಪಾಪವು; ಆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮಪರಿ
ಣಾಮವೇ ಪುಣ್ಯವು; ಈ ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳೆರಡೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಮನಸ್ಸೇ ತನ್ನ
ನಿಜಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತರ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದು; ಹಾಗಾ
ದುದರಿಂದ ಆತ್ಮನೇ ತನಗೆ ತಾನು ಬಂಧುವು; ನಿಶ್ಚಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು
ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೂ ಆತ್ಮನೇ ತನಗೆ ತಾನು ಗುರುವಲ್ಲವೇ ? ||೮೦|| ಅಪರಾ
ಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಮಿತ್ರರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ, ಶತ್ರುಗಳೂ ನನ್ನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.
ಜಿನೇಶ್ವರರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಇದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಹೊರಗೆ ನಾನೇನನ್ನು ನೋಡು
ತ್ತೇನೆ? ಏನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ? ಕ್ಷಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಕ್ಷಾಯಿಕಜ್ಞಾನ
ಮೊದಲಾದ ಎಂಟು ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತ ಆಗಲೇ ಜ್ಞಾನಾವ
ರಣ ಮೊದಲಾದ ಎಂಟು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡುತ್ತ ನಾನಿನ್ನು ಜ್ಞಾನ

ಅರಸುವೆನ್ನ ದೇಹದೊಳಗೆನ್ನೆ ಕಾಣ್ಪಿನಮೂರ್ತಿಸಿದ್ಧನಂ |
ಪೊರಗೊಳಗೆಲ್ಲಮಂ ತೊಳೆದು ತಿಂಗಳ ಪುತ್ತಳಿ ಮಾಡಿ ನೋಡುವೆಂ ||
ತರುಬುವೆನ್ನೆಯೇ ಮನಮನಾಗಿಳೆ ಬಾಹ್ಯಸಮಸ್ತಚಿಂತೆಯಂ |
ಮರವೆನಂತಸೌಖ್ಯದೊಳಗಾಲ್ಪ ಪೆನಾನವರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೩ ||
ಬಾಗದೆ ತೂಗದೋರೆ ಪುಗದೊಯ್ಯನೆ ಸೈಕನೆ ಕುಳ್ಳಿತಕ್ಕೆ ನಿಂ-
ದಾಗಲಿ ದೇಹಮೂಷೆಯನುಪಾಯದೊಳಾಂತು ತಪೋಗ್ನಿಗೊಡ್ಡಿ ಭೇ ||
ರಾಗಿರೆ ಸೋರ್ಚಿ ಕರ್ಮಮಯಣಾಕೃತಿಯಂ ಬಳಕೆಲ್ಲಿ ತೋರುತಿ-
ಪಾರ್ಗಸಮೆಂದು ಕಾಣ್ಪಿನೊಳಗೆನ್ನೆನಾನವರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೪ ||

ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ||೮೨|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ!
ನನ್ನ ಶರೀರದೊಳಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕುವೆನು; ನನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುವೆನು;
ಹೊರಗೂ ಒಳಗೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊಳೆದು ಚಂದ್ರನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿ ಅಮೂರ್ತನಾದ ಸಿದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ನೋಡುವೆನು; ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆ
ಸಿದ್ಧಾತ್ಮನಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವೆನು; ಆಗಲೇ ಹೊರಗಿನ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು
ಬಿಡುವೆನು; ನಾನು ಅನಂತಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವೆನು ||೮೩|| ಅಪರಾ
ಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಬಗ್ಗದೆ ಶರೀರವನ್ನು ತೂಗಾಡಿಸದೆ ಅಡ್ಡಾಡದೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ
ಉಚ್ಚಾರವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕುಳಿತಾಗಲಿ ನಿಂತಾಗಲಿ ಶರೀರವೆಂಬ ಮೂಷೆಯನ್ನು
ಉಪಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ತಪಸ್ಸೆಂಬ ಬೆಂಕಿಗೆ ಒಡ್ಡಿ ಕರ್ಮವೆಂಬ ಮೇಣದ
ಆಕಾರವನ್ನು ಸೋರಿಸಿ ಅದು ಆತ್ಮನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲು, ತರುವಾಯ
ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಆಕಾಶವು ನಾನೆಂದು ನನ್ನನ್ನೇ ನಾನು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ
ನೋಡುವೆನು ||೮೪|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! “ಆತ್ಮನು ಚೈತನ್ಯರೂಪನು,
ಆಕಾಶವು ಜಡರೂಪವು” ಎಂಬಿಷ್ಟೇ ಭೇದವಲ್ಲದೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೂ ಆತ್ಮತ
ತ್ವಕ್ಕೂ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಭೇದವಿಲ್ಲವು. ಆದುದರಿಂದ ಆಕಾಶವೇ ತಾನು
ಪುರುಷಾಕಾರವಾಯ್ತೋ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಉಪಾಯದಿಂದ ಆತುರಪಟ್ಟು ನಾನು
ನನ್ನನ್ನೇ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಸಿ ನೋಡುವೆನು ||೮೫|| ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವ

ಚೀತನನಾತ್ಮನಾಗಸಮಚೀತನಮೆಂಬಿನಿಶ್ಚಲದೇ ಸ್ವರೂ-
ಪಾತಿಶಯಕ್ಕೆ ಭೇದವಿಡಲಿಲ್ಲ ನಭಕ್ತಿಯುಮಾತ್ಮತತ್ವಕಂ ||
ಓತವರಿಂದಮಾಗಸವೆ ತಾಂ ಪುರುಷಾತ್ಮತಿಯಾಯ್ತೊ ಎಂಬುಪಾ-
ಯಾತುರವಿಟ್ಟು ನೋಳ್ವೆನೋಗನೆನ್ನೆ ನಾನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೫ ||
ಸಿದ್ಧರ ರೂಪನೊಳ್ಳೊಡಲೆ ನೋಟದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಸಂ-
ಶುದ್ಧದೊಳಾನುಮಿಂತೆ ಯೆನುತಾಗಳೆ ತನ್ನೆ ನೋಡಿ ನೋಡಿಯಾ-||
ಸಿದ್ಧರುಮಾನುಮೆಂಬೆರಡು ಭೇದವಡಂಗಿ ನಿಜಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸ-
ನ್ನದ್ದೊಳ್ಳೆಕ್ಕವಾಗುವನೆ ಸಿದ್ಧನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೬ ||
ನಾಸಿಕದಗ್ರದೊಳ್ಳೆಲಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗಳೊಪ್ಪೆ ಮನಂ ಲಲಾಟದೊಳ್-
ಸೂಸದೆ ಕೂರ್ಮನಂತೊಳಗಡಂಗಿ ಮತ್ತೊಂದಿಂತ್ರಿಯಂಗಳಂ ||
ಶ್ವಾಸಮದೊಯ್ಯನಾಗಲೋಗನೆನ್ನೆ ನಾಂ ಪರಿಯಂಕ ಚಂದ್ರ ಭ-
ದ್ರಾಸನಮಾದಿಯಾದವರೊಳೆತ್ತಿವೆನ್ನೆ ಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೭ ||

ರನೆ ! ಮೊದಲು ಸಿದ್ಧಾತ್ಮರ ಆಕಾರವನ್ನೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ
ಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ “ನಾನೂ ಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನಯದಿಂದ ಈ ಸಿದ್ಧಾತ್ಮರ ಹಾಗೆ
ಶುದ್ಧನು” ಎಂದು ಆಗಲೇ ತಾನು ತನ್ನನ್ನೇ ನೋಡಿ ನೋಡಿ “ಆ ಸಿದ್ಧರು
ಮತ್ತು ನಾನು” ಎಂಬೀ ಭೇದಗಳೆರಡು ನಾಶವಾಗಿ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ
ಐಕ್ಯವಾಗುವವನೇ ಸಿದ್ಧಾತ್ಮನಲ್ಲವೇ ? || ೮೫ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಕಣ್ಣು
ಗಳ ನೋಟಗಳು ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ಮನಸ್ಸು
ಜಲಿಸದೆ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ಉಳಿದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ಆಮೆ
ಯಂತೆ ಒಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿ, ಆ ಶ್ವಾಸವು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿರಲು, ಪರಿಯಂಕಾ
ಸನ, ಚಂದ್ರಾಸನ, ಭದ್ರಾಸನ ಮೊದಲಾದ ಆಸನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಿನ್ನು
ನನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುವೆನು || ೮೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಮಹಾಬಲಶಾಲಿ
ಯಾದ ವೀರನಿಗೆ ಮುಖ ಕುಕ್ಕುಟ ಕೂರ್ಮ ಕಮಲ ಪಜ್ರ ಕುಂಡಲಿಕ
ಮಯೂರ ವೀರ ಮಕರ ಉತ್ಕೃಷಿತ ಮೊದಲಾದ ಈ ಆಸನಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸು
ತ್ತವೆ; ಸ್ವಲ್ಪಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಿಗೆ ಆ ಪರಿಯಂಕಾಸನವು ಅನುಕೂಲವಾಗು

ಕಲಿಗೆ ಮಹಾಬಲಿಗೆ ಮುಖಕುಕ್ಕುಟಕೂರ್ಮಸರೋಜವಜ್ರಕುಂ-
ಡಲಿಕಮಯೂರವೀರಮಕರೋತ್ಕೃಷಿತಾಸನಮಾದಿಯಾದಿವುಂ ||
ಫಲಿಸುಗುಮಲ್ಪಶಕ್ತಿಗೆಸೆಗುಂ ಪರಿಯಂಕಮದೊಂದು ಮಗ್ಗುಲೋಳ್-
ಮಲಗಿಯುಮಾತ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಹುದಾರದವಂಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೮ ||
ಆಸನಸಂಕುಲಂಗಳನುಬಂಧದಿ ಜಾಡ್ಯಹರಂ ಪಟುತ್ವವೆ-
ಲ್ಲೋಸರಿಕುಂ ಪುರಾಣರುಜಿ ಪೂರಕಕುಂಭಕರೇಚಕಂಗಳ- ||
ಭ್ಯಾಸಮೆ ಚಿತ್ತಮಂ ಸ್ಥಿರತೆ ಮಾಡಿ ವಿಕಲ್ಪಮನೊತ್ತುಗುಂ ಸಮಂ-
ತೀ ಸಮಕಟ್ಟು ಬೇಕು ನಿಜಮಂ ಬಗೆವಂಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೮೯ ||
ಪೊಳೆ ಕೆರೆಯೊತ್ತು ವಾರ್ಧಿತಟಮಹದಗಾರಮರಣ್ಯಮುಂ ವನಂ |
ಪುಳಿಬಳಕಂ ಬಿಲಂ ಗುಹೆ ನಿಷೀದಿಕೆ ಪಾಳನ್ನೆ ರುದ್ರಭೂಮಿಯಿ- ||
ನ್ನುಳಿದ ವಿವಿಕ್ತಮಕ್ಕೆ ಪಶು ಪಂಡ ವಧೂ ಖಳಜಂಕು ದಾರಿಗರ್ |
ಸುಳಿಯದ ತಾಣಮಾದೊಡಿವು ಜಾನಕಿ ಲೇಸಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೦ ||

ತ್ತದೆ; ಅದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರೂ
ಆತ್ಮದರ್ಶನವಾಗುವುದು || ೮೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಆಸನಸಮೂಹಗಳ
ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಒಡತ್ವವು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ; ಪಟುತ್ವವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ;
ಹಳೆಯ ರೋಗವೆಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕ, ರೇಚಕಗಳ
ಆಭ್ಯಾಸವೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿ ವಿಕಲ್ಪವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದು;
ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವವನಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಲಕರ
ಣವು ಬೇಕು || ೮೯ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೇ ! ಹೊಳೆಯೂ ಕೆರೆಯ ದಡವೂ
ಸಮುದ್ರದ ತೀರವೂ ಜಿನಾಲಯವೂ ಅರಣ್ಯವೂ ವನವೂ ಮರಳಿನ ಗುಡ್ಡೆ
ಯೂ ಬಿಲವೂ ಗುಹೆಯೂ ಚಿಕ್ಕ ದೇವಾಲಯವೂ ಹಾಳುಬಿದ್ದವನೆಯೂ
ಸುಡುಗಾಡೂ ಇನ್ನುಳಿದ ನಿರ್ಜನಸ್ಥಾನವೂ ಆಗಲಿ ಪಶುಗಳೂ ನಪುಂಸಕರೂ
ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ದಃಷ್ಪಜಂತಂಗಳೂ ಮಾರ್ಗಸ್ವರೂ ಸಂಚಾರಮಾಡದಿರುವ
ಸ್ಥಾನವಾಗಲಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳು || ೯೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ !
ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಲಕರಣಗಳು, ಬಾರದಿರುವ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಬರುವಂತೆ

ಬಾರದ ಜಾನಮಂ ಬರಿಸಿಕೊಂಬ ಸುಸಾಧುಜನಕ್ಕಿವಲ್ಲದೇ |
 ಘೋರತಪೋಧನಂ ಬಗೆವನೇ ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲಿ ಸಿಕ್ಕಲಂ ||
 ಸೀರುಡು ಪಾವು ಪೆರ್ಬುಲಿಗಳಂ ಪರರಿಟ್ಟು ಪಸರ್ಗಮಂ ಮನೋ-
 ಧೀರದೆ ಗೆಲ್ಲು ನಿತ್ಯಪದನಪ್ಪನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೦ ||
 ರಂಭಿಯೆ ಬಂದು ತಾನು ಕೊರಲನಪ್ಪಿದೊಡಂ ಪ್ರಳಕಂಗಳಾಗದೇ |
 ಕಂಠಿ ಚಮೂರು ಬೃಂಹಿಸುತೆ ಗರ್ಜಿಸುತಂ ಬರೆ ಬಲ್ವುಗುಂದದೇ ||
 ಜೃಂಭಿಸಿ ಕಾಳುಗಿಟ್ಟು ಕವಿಯುತ್ತಿರೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಂಕದೇ ಶಿಲಾ-
 ಸ್ತಂಭವನಲ್ಲೆಯೆನ್ನೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲನದಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೧ ||
 ಇರುತಿರುತಿರ್ದು ಚಿಂತಿಸಿ ಶರೀರದ ಕರ್ಮದ ರೂಪನಂತೆ ಕೊ-
 ಕ್ಕರಿಸಿ ತಪೋಗ್ನಿಯಿಂ ಸುಡುವನೇ ಭವಬಂಧಮನೆಂದು ಧೈರ್ಯಮಂ ||

ಕುರಿಸಿ ಪರೀಷಕಂ ಬರಿಸಿ ದೇಹಮನೊಡ್ಡಿ ನಿಜಾತ್ಮದೃಷ್ಟಿಯೊಳ್ |
 ತರಳದೆ ನಿಂದು ಗೆಲ್ಲವನೆ ಧನ್ಯನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೨ ||
 ಒಪ್ಪಿಸಿ ದೇಹಮಂ ತಪದ ತಾಪಕೆ ತನ್ನ ನಭಸ್ವರೂಪಮಂ |
 ನಪ್ಪರಿದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಿಲೆ ಲೋಕದ ಕಣ್ಗದು ಯೋಗಿವೇಷವೋ ||
 ಲೆಪ್ಪದ ರೂಪೋ ಕಲ್ಲ ಪರಿಚೋ ಎನೆ ತೋರ್ಪಿನಮಪ್ಪುಕರ್ಮಮಂ |
 ಕಪ್ಪನೆ ಕಂದಿ ಬೆಂದು ತಪನಂಬುಗವೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೪ ||
 ಅದಿಯ ವಪುಕಾಯದವರ್ಗಲ್ಲದೆ ತಾಳ್ದುರಶ್ಯಮಂಪ್ಪವಾ-
 ತಾದಿಪರೀಷಕಂಗಳನದೇಂ ಬಿಸವಂದಮೊ ಈಗಲಂ ಕೆಲರ್ ||
 ಈ ದೂರಮೆಯೊಳುಗ್ರತರಘೋರವಹಾತಪಮಂ ನೆಗಳ್ಳುಗುಂ |
 ಮೇದಿನೀ ಮುನೀಂದ್ರರೆ ಜನೇಂದ್ರರಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೫ ||

ಮಾಡುವ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧುಜನಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಘೋರತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವ ಮುನಿಯು ಆ ಸಾಧನಗಳನ್ನ ಪೇಕ್ಷಿಸುವನೇ? ಅವನು ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲು ಬಿಸಿಲು ಇವುಗಳನ್ನೂ ಈಚಲುಹುಳು ಹಾವು ಹೆಬ್ಬುಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೂ ಬೇರೆಯವರಂ ಮಾಡಿದ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನೂ ಮನೋಧೈರ್ಯದಿಂದ ಜಯಿಸಿ ನಿತ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದವನಾಗಿರುತ್ತಾನಲ್ಲವೇ? || ೯೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ರಂಭಿಯೇ ಬಂದು ತಾನು ಕೊರಳನ್ನು ಆಲಿಂಗನೆ ಮಾಡಿದರೂ ರೋಮಾಂಚವಾಗದೆಯೂ, ಆನೆಯು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದರೂ ಹಲಿಯು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಬಂದರೂ ಎದೆಗುಂದದೆಯೂ, ಕಾಳ್ಗಿಟ್ಟು ಹತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಅವರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಬುದ್ಧಿಯು ಮಲಿನವಾಗದೆಯೂ ಕಲ್ಲಿನ ಸ್ತಂಭದಂತೆ ಅದು ಯಾವಾಗ ನಾನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವೆನು? || ೯೧ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ಶರೀರದಲ್ಲಿರುತ್ತಲೇ ಶರೀರದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಹೇಸಿ ಧೈರ್ಯಗೊಂಡು ಈ ಭವವೆಂಬ ಬಂಧನವನ್ನು ತಪಸ್ಸೆಂಬ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಡವೆನು" ಎಂದು ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಕ್ಷುಧಾದಿಬಾಧೆಯು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಶರೀರ

ವನ್ನೊಡ್ಡಿ ತನ್ನಾತ್ಮದರ್ಶನದಿಂದ ಚ್ಯುತನಾಗದೆ ನಿಂತು ಆ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಜಯಿಸುವವನೇ ಧನ್ಯನಲ್ಲವೇ? || ೯೨ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ತಪಸ್ಸಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ಶರೀರವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಆಕಾಶಸ್ವರೂಪದಂತಿರುವ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲು ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ "ಇದು ಯೋಗಿವೇಷವೋ? ಲೆಪ್ಪದ ರೂಪವೋ? ಕಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯೋ?" ಎಂದು ಕಾಣುವವರೆಗೆ ಜ್ಞಾನಾವರಣ ದರ್ಶನಾವರಣ ವೇದನೀಯ ಮೋಹನೀಯ ಅಯುಷ್ಯ ನಾಮ ಗೋತ್ರ ಅಂತರಾಯಗಳೆಂಬ ಎಂಟು ಕರ್ಮಗಳೂ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಂದಿ ಬೆಂದು ಉರಿದುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? || ೯೪ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಸೆಕೆ ಗಾಳಿ ಮೊದಲಾದ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಸೆಹಿಸುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ವಜ್ರಪ್ರಪಠನಾರಾಚಸಂಹನನದವರಿಗೆ ಶಕ್ಯವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಶಕ್ಯವಲ್ಲ; ಅದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವೋ! ಈಗಲೂ ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತಭಯಂಕರವಾದ ದೊಡ್ಡ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಈ ಮುನೀಶ್ವರರೇ ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಜಿನೇಶ್ವರರಲ್ಲವೇ? || ೯೫ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನರಕದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ

ನರಕದೊಳಟ್ಟ ಮೆಟ್ಟಿ ಕಡೆ ಕಾಸುವ ಕೇಸುವ ಸರ್ವಬಾಧೆಯಂ |
 ಸ್ಮರಿಸಿದೊಡೊತ್ತಿ ಹೇರಿ ಪಶುವಂ ಮೃಗವಾದೊಡೆ ಯೆಚ್ಚು ಕೊಚ್ಚಿ ಗೋ- ||
 ಣರಿವುದನಟ್ಟಿಯುಟ್ಟರದ ಗಟ್ಟಿದೊಳುಟ್ಟಸದಿಂ ಬಳಲ್ದ ತ-
 ನಿರವನೆ ಚಿಂತಿಪಂಗೆ ತಪದೊಳ್ಳಿ ರಿಸೇಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೬ ||
 ಸ್ವಾಮಿ ಕುಮಾರನಾ ಗಜಕುಮಾರಕನಾ ಸುಕುಮಾರನಾತ್ಮ ಚಿಂ-
 ತಾಮಯ ಸಂಜಯಂತ ಗುರುದತ್ತ ಚಿಲಾತಜ ಧರ್ಮಪುತ್ರಾ ||
 ಸ್ವಾಮಿಸುವರ್ಣಭದ್ರ ಶಿವಭೂತಿ ಸುದರ್ಶನ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥರಾ |
 ನೇಮವಿದುಂದು ನಿಂದೊಡೆದೆಯೊಳ್ಳಿಯವೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೭ ||
 ಮೆಯ್ಯ ನಿರಾಶ ಘೋರತಪಮುತ್ಸಮಸಂಯಮಮಾತ್ಮತತ್ತ್ವಮಂ |
 ಕೆಯ್ಯೊಳಗಿದರ್ ಕನ್ನಡಿಯ ನೋಳ್ವೊಲೀಕ್ಷಿಪ ಬೋಧ ಕೂಡಿದಾ ||

ತುಳಿದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಸುವ ಹಿಸುಕುವ ಅಥವಾ ಸಿಪ್ಪೆಸುರಿ
 ಯುವ ಬಾಧೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಪಶುವಾದರೆ ಒತ್ತಿ ಭಾರವನ್ನು
 ಹೊರಿಸಿ, ಮೃಗವಾದರೆ ತುಪಾಕಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೊಚ್ಚಿ ಕುತ್ತಿಗೆ
 ಯನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವುದನ್ನೂ, ತಾಯೆಯ ಉಬ್ಬಿದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಸಿರು
 ಕಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆಯಾಸಪಟ್ಟ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುವವನಿಗೆ ತಪ
 ಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಠಿನ್ಯವೇಕೆ? || ೯೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ಇದು ಕುಮಾರ
 ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ಗಜಕುಮಾರ, ಆ ಸೂಕುಮಾರ, ಆತ್ಮಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನ
 ನಾದ ಸಂಜಯಂತ, ಗುರುದತ್ತ, ಚಿಲಾತಪುತ್ರ, ಧರ್ಮರಾಯ, ಆ ಸುವ
 ಣಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಶಿವಭೂತಿ, ಸುದರ್ಶನ, ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಇವರು
 ಗಳ ನಿಯಮವು" ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
 ಭಯವುಂಟಾಗುವುದೇ? || ೯೭ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಶರೀರದ ನಿರಾ
 ಶೆಯೂ ಕಠಿನವಾದ ತಪಸ್ಸೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಯಮವೂ ಕೆಯ್ಯೊಳಗಿ
 ರುವ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೋಡುವ
 ಜ್ಞಾನವೂ ಉಳ್ಳ ಆ ಸಂಯಮಿಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿಯಿರುವುದು?

ಸಂಯಮಿಗಲ್ಲಿ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿರಿದಿರಿ ಕ್ಷಣದೊಳ್ಳವೃಕ್ಷಮೂಲಮಂ |
 ಕುಯ್ಯನೆ ಸುಟ್ಟು ತೂರಿ ಶಿವನಾಗಿರನೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೮ ||
 ಕವಿದ ಮುಗಿಲ್ಲಳೇ ಪರೆಯಲೆಂದುರೆ ಚಿಂತಿಸವೇಳ್ಕುಮಲ್ಲದೇ |
 ರವಿಗಧಿಕಪ್ರಕಾಶಗುಣವಾಗಲಿ ಯೆಂದೆನವೇಳ್ಕೆ ಯಾತ್ಮನುಂ ||
 ಭವವಿಕ್ಯತಾಪ್ಪಕರ್ಮವನೆ ನಷ್ಟಮನೆಯ್ದ ಪನೆಯಬುದಲ್ಲದೇ |
 ಶಿವಸುಖಮೆಂಬುದಂ ಬಯಸಲೇಕೆ ನಿಜಕ್ಕಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೯೯ ||
 ಶುದ್ಧನಿಡಾತ್ಮನಂ ಬಿಡದೆ ಕಾಣ್ವ ಸುಭವ್ಯನ ಸೌಖ್ಯಮೆಂಬುದಾ |
 ಸಿದ್ಧರ ಸೌಖ್ಯದಂಶಮೆನವೇಳ್ಕುಮಲ್ಲದೆ ನಾಗದೇವಮಂ- ||
 ತೋರ್ದದ ತಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಹೋಲಿಸಲಾಗದೇಕೆ ಕರ್ಮಸಂ-
 ಬದ್ಧವದಿಂತಿದಸ್ತಮಲಮಷ್ಟುದರಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೦ ||

ಇಂತಹ ತಪಸ್ವಿಯು ಇಂದಿನಲ್ಲೇ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭವವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಬುಡ
 ವನ್ನು ಕೊಯ್ಯದಿರುತ್ತಾನೆಯೇ? ಆ ಭವವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಬುಡವನ್ನು
 ಸುಟ್ಟು ತೂರಿ ಪರಮಾತ್ಮನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ? || ೯೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ!
 ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೇಘಗಳೇ ಹರಿದುಹೋಗಲೆಂದು
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಾಶಗುಣವುಂಟಾಗ
 ಲೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ? ಆತ್ಮನು ಭವವಿಕಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಎಂಟು
 ಕರ್ಮಗಳನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತಿಸು
 ಖವಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೇಕೆ ಬಯಸಬೇಕು? || ೯೯ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ!
 ತನ್ನ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನೋಡುವ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಟ ಭವ್ಯನ ಸೌಖ್ಯ
 ಮೆಂಬುದು ಆ ಸಿದ್ಧಾತ್ಮರ ಸೌಖ್ಯದ ಅಂಶವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ನಾಗದೇ
 ವತೆಗಳ ಕಲ್ಪವಾಸಿದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಅಧಿಕವಾದ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ
 ಹೋಲಿಸಬಾರದು; ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ:- ನಾಗದೇವತೆಗಳು ಮೊದಲಾದವರ
 ಸುಖವು ಪ್ರಾಣಿ ಕರ್ಮಸಂಬಂಧದಿಂದಂಟಾಗುವುದು; ಈ ಭವ್ಯನ ಸುಖವು
 ಕರ್ಮಮಲರಹಿತವಾದುದು || ೧೦೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಸುಖವಿರುವ

ಚಿಂತೆಯೊಳೊಂದಿವಾ ಬದುರಕುಂ ಬಹುದುಃಖಮೆ ಯೆಂಬರೆಂದುವಾ |
 ಚಿಂತೆಯ ಬಾಳೊಳಿ ಬದುರಕುತಿರ್ಪರದೇಕೆ ಸುಖಿಸ್ತುಳಾಂಧಕರ್ ||
 ಚಿಂತಿಪ ಮಾಳ್ವ ಮಾತುಲಿವ ದಂದುಗವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ರೂಪನೋಳ್ |
 ಶಾಂತದೆ ತೆಪ್ಪಗಿರ್ಪ ಬಗೆದೋರದಲಾ ಆಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೧ ||
 ನೋಡಿದು ಚಿತ್ರವಿೂಕ್ಷಿಸುವುದೆನ್ನ ನಿಜತ್ವಮದರ್ಕೆ ದೇಹಮ-
 ಳ್ಲಾಡದೆ ಕುಳ್ಳಿತಿರ್ಪ ಕೆಲಸಂ ದೊರೆತೊಂಬುದು ಮೋಕ್ಷಮಿಂತಿದಂ ||
 ಮಾಡುವುದರ್ಕೆ ನಾನಲಸಿ ಮೆಯ್ಯನಮಾತುಗಳಂ ಬಯಲೆ ರೋ-
 ಡಾಡಿಸಿ ಕರ್ಮಮಂ ಕರೆವನಜ್ಞ ತೆಯಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೨ ||
 ಚಿಂತಿಸವೆಳ್ಳೊಡಂ ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಕೆ ದೇಹದ ಕಷ್ಟಮಂ ಸುಖ-
 ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನೈದು ಭೇದಭವಮಂ ನವಭೇದಪದಾರ್ಥಮಂ ಪ್ರತಾ-||

ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯದವರು "ಚಿಂತೆಯೊಡಗೂಡಿದ ಯಾವ ಜೀವನವಾ ದರೂ ಅದು ಬಹಳ ದುಃಖಮಯವಾದುದೇ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಯೂ ಆ ಚಿಂತೆಯ ಬಾಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇಕೆ? ಆಲೋಚಿಸುವ, ಮಾಡುವ, ಮಾತನಾಡುವ, ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿರುವ ರೀತಿಯು ಅವರಿಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ! || ೧೦೧ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಶರೀರವು ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದೇ ಮೋಕ್ಷವು; ಹೀಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಲಸ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ನಾನು ಮೂರ್ಖತ್ವದಿಂದ ಶರೀರವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಹೊರಗೆಡವಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ನೋಡು, ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯವು! || ೧೦೨ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಶರೀರದ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದೆಯೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಲ ಭವ ಭಾವಗಳೆಂಬ ಐದು ವಿಧವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನೂ ಜೀವಾಜೀವ ಮೊದಲಾದ ಒಂಬತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ

ನಂತವನರ್ಹದಾದಿಗಳನಾತ್ಮನ ಕರ್ಮದ ರೂಪನೇಕೆನರ್ |
 ಚಿಂತೆ ಯಿಂದಸ್ತಚಿಂತೆಯನೆ ಮಾಳ್ವುದರಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೩ ||
 ಅಳಿದಿರಿಸಿದುರ್ದಂ ಕಂಡವನಂತೆ ಪವಣ್ಣು ದಿಯಿಂದ ಭವ್ಯಂ |
 ತಿಳಿಪವ ಸುಮ್ಮನಿರ್ಪ ನಿಜಕಾರ್ಯಕೆ ಪುರುಷಮೃಗಂ ಬೋಲುವಿಯೋಳ್ ||
 ಪೂಳವ ವಿವಿಕ್ತಮಂ ಪುಗುವ ದೈತ ನಿಧಾನವನೀಕ್ಷಿಪಾತನಂ-
 ತೊಳಗನೆ ಕಾಣ್ಬನೇ ಸಫಲಜನ್ಮನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೪ ||
 ಮಳೆ ಸುರಿದಾಗಲೆಂತು ಪನಿ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲಿನಿಗಿಳ್ಳಿ ಬಾಹ್ಯದೋಳ್ |
 ಸುಳಿಯದೆ ಗೇಹದೊಳ್ಳಿ ಶುಗಳರ್ಥಪ್ರವಂತೆಲೆ ಯೋಗಿ ನೀನುಮ-||
 ಗ್ಗಳವ ವಿಕಾರಜ್ಯಂಭಣದ ದುಷ್ಟಮದೊಳ್ಳೊರಗಾಡಬೇಡ ಪ-
 ಜ್ಜಳಿಸುತೆ ನಿನ್ನೊಳ್ಳಿದುರ್ದ ಜಯಿಸೆಂದೆಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೫ ||

ಅನಂತವ್ರತವನ್ನೂ ಅರ್ಹತ್ವಿದ್ದು ಚಾರ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಸಾಧುಗಳೆಂಬ ಪಂಚ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನೂ ಅತ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಕರ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಸಲಿ; ಏಕೆಂದೋಡೆ:— ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಚಿಂತನೆಯು ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ || ೧೦೩ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಅಳತೆ ನೂಡಿರಿಸಿರುವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವವನಂತೆ, ಮಿತವಾದ ಮಾತಿ ನಿಂದ ಭವ್ಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವವನೂ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವವನೂ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪುರುಷಮೃಗದಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವನೂ ನಿಜನಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವವನೂ ಹೂಳಿಟ್ಟ ನಿಧಿಯನ್ನು ನೋಡುವವನ ಹಾಗೆ ಅತ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೋಡುವವನೂ ಆದ ಯೋಗಿಯೇ ಸಫಲವಾದ ಜನ್ಮವುಳ್ಳವನಲ್ಲವೆ? || ೧೦೪ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ಮಳೆ ಸುರಿವಾಗ ಮೋಡಕ್ಕೂ ಗಾಳಿಗೂ ಸಿಡಿಲಿನ ಶಬ್ದಕ್ಕೂ ಭಯಪಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಸಂಚರಿಸದೆ ಸಣ್ಣಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಮನೆಯೊಳಗಿರುತ್ತವೋ ಹಾಗೆ ಯೇ ಎಲೈ ಯೋಗಿಯೇ! ನೀನೂ ಬಲವಾದ ವಿಕಾರಗಳುಂಟಾಗುವ ದುಷ್ಟಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ವಿನೋದಪಡಬೇಡ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ನಿನ್ನ

ನೀಡು ದಿನಂ ನಿಜಾತ್ಮನನೆ ಭಾವಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತನಾದ ಮೇಲೆ ತಾಂ |
 ನೋಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿವುದಲ್ಲಿಯೇ ಪೋರವುದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಿಯಂ ||
 ಮಾಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖವುದಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಚವುದಲ್ಲಿಯೇ ಮರ-
 ಲ್ಲಾಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರಗೆ ಮೆಚ್ಚನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೬ ||
 ಸಿರಿಯೊಳಗಂತದೇ ಸಿರಿ ಸುಖಕ್ಕದೆ ಸೌಖ್ಯವನೇಕತತ್ವದಾ |
 ತಿರುಳದೆ ತಾನೆ ಕಟ್ಟಕಡೆ ಸರ್ವವಿಚಾರಕೆ ಯಂತನಲ್ವೆ ಸ-||
 ದ್ಗು ರುಗಳಮೈವರಿರದರೊಳ್ಳದರರ್ಥನೋಧವೃತ್ತಿಗಳ್ |
 ಪರಮತಪಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡುದರಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೭ ||
 ಬಹುವಚನಗಳೇಕೆ ಭುವನತ್ರಯಸಾರಮಿದಾತ್ಮತತ್ವಮು-
 ತ್ವಪರನಾಗಿ ತಾನದನೆ ಭಾವಿಸುತಿದೋಡೆ ಮುಕ್ತಿಯೆಯುಗುಂ ||

ಲ್ಲಿದ್ದು ಕರ್ಮವನ್ನು ಜಯಿಸು ಎಂದು ನೀನು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೆ? || ೧೦೫ ||
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ತನ್ನಾತ್ಮನನ್ನೇ ಭಾವಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ದಿನ
 ವೆಲ್ಲವೂ ತಾನು ನೋಡುವುದೂ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ, ತಿಳಿವುದೂ ತನ್ನಾತ್ಮ
 ನಲ್ಲಿಯೇ, ಆಶ್ರಯಿಸುವುದೂ ತನ್ನಾತ್ಮನನ್ನೇ, ಪ್ರೀತಿಮಾಡುವುದೂ ತನ್ನಾತ್ಮ
 ನಲ್ಲಿಯೇ, ಸುಖಪಡುವುದೂ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ, ಪೂಜಿಸುವುದೂ
 ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ, ಮತ್ತೆ ವಿನೋದಪಡುವುದೂ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ,
 ಆತ್ಮನು ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಪಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ! || ೧೦೬ || ಅಪರಾಜಿ
 ತೇಶ್ವರನೆ ! ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ತನ್ನಾತ್ಮರೂಪವೇ ಐಶ್ವರ್ಯವು; ಸುಖದ
 ಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿಜಾತ್ಮರೂಪವೇ ಸುಖವು; ಅನೇಕತತ್ವಗಳ ಸಾರವೂ ನಿಜಾತ್ಮ
 ರೂಪವೇ; ಸಮಸ್ತವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಕಟ್ಟಕಡೆಯಾಗಿರುವುದು ನಿಜಾತ್ಮರೂ
 ಪವೇ; ಏತಕ್ಕಂದರೆ:—ಸಮಗ್ಧರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಗಳು ಪರಮತಪಸ್ಸು
 ಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿ-ಸದ್ಗುಣಗಳೂ ನಿಜಾತ್ಮ
 ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ || ೧೦೭ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಹೆಚ್ಚು ಮಾತು
 ಗಳೇಕೆ? ಈ ಆತ್ಮತತ್ವವು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾರವಾದುದು;

ಸಹಜಮಿದೋಂದೆ ಇನ್ನುಳಿದುವೆಲ್ಲವವೇಂ ವ್ಯವಹಾರವಾತ್ಮನಂ |
 ವಹಿಸಿ ಭವಂಗಳೊಳ್ಳರಿಸುತಿರ್ಪವಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೮ ||
 ಆದ ತಪಂಗಳುಂ ಶ್ರುತಮುಮಾಚರಣಂಗಳುಮಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಚಿ-|
 ದ್ವಾವದ ನೋಟದೊಳ್ಳುದಿದು ಬಂದೊಡೆ ನಿರ್ಜರೆ ಮಾಳ್ಕುಮಪ್ಪಕೆ-||
 ಮಾರ್ವಳಿಯಂ ಬಳಕ್ಕೆ ಶಿವಮಪ್ಪುದು ತಾನೆ ಯದಲ್ಲದಿದೋಡಾ-|
 ಜೀವಕೆ ಪುಣ್ಯಬಂಧವನೆ ಮಾಳ್ಕುದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೯ ||
 ಭವ್ಯನಭವ್ಯನಿರ್ವರುಮುದಗ್ರತಪೋವ್ರತಶಾಸ್ತ್ರದೊಳ್ಸಮಾ-|
 ನವ್ಯವಸಾಯರಪ್ಪರದರಿಂ ಸುರಸಂಪದಮಪ್ಪುದಲ್ಲದೇ ||
 ಅವ್ಯಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗದದು ತನ್ನಯ ಚಿತ್ತವನಾತ್ಮರೂಪದೋಳ್ |
 ಭವ್ಯತಪಸ್ವಿಯೋಜಿಸಿದೊಡಪ್ಪುದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೧೦ ||

ತಾನಂ ಉತ್ಸಾಹಪರನಾಗಿ ಆ ತತ್ವವನ್ನೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷ
 ವುಂಟಾಗುವುದು; ಇದೊಂದೇ ಯಥಾರ್ಥವಾದುದು; ಇನ್ನುಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ
 ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಆ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆತ್ಮನನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಭವ
 ಗಳಲ್ಲಿ ತಿರಂಗಿಸುತ್ತವಲ್ಲವೇ? || ೧೦೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಯಾವ ತಪ
 ಸ್ಸುಗಳೂ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಆಚರಣೆಗಳೂ ಅದರೂ ನನ್ನ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದ ನೋಟ
 ದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬಂದರೆ ಅವು ಎಂಟು ಕರ್ಮಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ನಿರ್ಜರೆ
 ಮಾಡುತ್ತವೆ; ತರುವಾಯ ಮುಕ್ತಿಯು ತಾನಾಗಿ ಆಗುವುದು; ಆ ಆತ್ಮ
 ಸ್ವರೂಪದ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದಿದ್ದರೆ ಆ ತಪಸ್ಸು ಮೊದಲಾದುವು
 ಜೀವಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದ ಬಂಧವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತವಲ್ಲವೆ? || ೧೦೯ || ಅಪ
 ರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಭವ್ಯನೂ ಅಭವ್ಯನೂ ಇಬ್ಬರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತಪಸ್ಸಿನ
 ಲ್ಲಿಯೂ ವ್ರತದಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ; ಅದರಿಂದ
 ದೇವಸಂಪತ್ತುಂಟಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮೋಕ್ಷಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆ ಸಿದ್ಧಿಯು,
 ಭವ್ಯನಾದ ತಪಸ್ವಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ,
 ಆಗುವುದಲ್ಲವೇ? || ೧೧೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೂತಿ

ಮನೆಯೊಳೆ ಪೂಜ್ಞ ತನ್ನೊಡವೆಯಂ ತೆಗೆದುಣ್ಣೊಡೆ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲದಂ |
 ಧನಕರ ಪೂರ್ವಿ ಬೇಡಿದೊಡೆ ಈವರೆ ಇತ್ತೊಡುಣಲೈ ಸಾಲ್ವನೇ ||
 ತನುವಿನೊಳಿದರ್ ತನ್ನನುರ ಕಾಣ್ಣೊಡೆ ಭವ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿದರ್ವಂ
 ಮುನಿಮತವೆಯ್ದಿಯುಂ ಶಿವವನೆಯ್ದುವನೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೧೧ ||
 ಅಶುಭಶುಭಗಳೆಂಬೆರಡು ಯೋಗಮಿವಪ್ರತಸುಪ್ರತಂಗಳೊಳ್ |
 ವಿಶದಮಿವಿಂತು ಸಂಸೃತಿಯ ಮಾಳ್ವು ವು ದುಃಖಿಸುಖಿಸ್ವರೂಪದೊಳ್ ||
 ಅಶುಭವನೊಲ್ಲದಾ ಶುಭದೊಳಿದರ್ವನುಂ ತೊರೆದಾತ್ಮನೊಳ್ಳನೋ-|
 ವಶನನೆ ಶುದ್ಧಯೋಗಮಿದು ಸಿದ್ಧಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೧೨ ||
 ಪ್ರತತಿಯಿಲ್ಲದಂದು ಪವಣಿಲ್ಲ ಮನಕ್ಕದರಿಂದೆ ಪಾಪಮಾ |
 || ೧೧೩ || ಪ್ರತತಿಯುಳ್ಳೊಡಂತದನೆ ಪಾಲಿಪನವ್ರತಮಂ ಕೆಡಿವ್ವನೆಂ-

ರವ ತನ್ನ ಒಡವೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲ; ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಆ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಣ್ಯಹೀನನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆಯೇ? ಹಾಗೆಯೇ ಭವ್ಯತ್ವವೆಂಬ ಗುಣವಿಲ್ಲದವನು ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮುನಿಮತವನ್ನು ಹೊಂದಿಯೂ ಸಮರ್ಥನಾಗುವನೇ? ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುವನೇ? || ೧೧೧ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಅವ್ರತದಿಂದ ಅಶುಭೋಪಯೋಗವಾಗಿ ಅದು ದುಃಖರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ; ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ರತದಿಂದ ಶುಭೋಪಯೋಗವಾಗಿ ಅದು ಸುಖರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ; ಅಶುಭಯೋಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಶುಭಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಅದನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ವಶವಾದರೆ ಇದು ಶುದ್ಧಯೋಗವು; ಇದರಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಲ್ಲವೇ? || ೧೧೨ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! "ವ್ರತಗಳ ಸಮೂಹವಿಲ್ಲದಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವು. ಅದರಿಂದ ಪಾಪವುಂಟಾಗುವುದು; ಆ ವ್ರತಗಳ ಸಮೂಹವಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನೇ ಪರಿಪಾಲಿಸುವೆನು; ಅವ್ರತ

ಬತಿಮತಿಯುಳ್ಳನಂ ಸುಕ್ಯತಮುಕ್ಕುಮದಂ ಭವಬೀಜವೊ ಮನಃ-
 ಕ್ಷತಿ ಕೆಡೆ ತನ್ನೊಳಿದೊಡೆ ಸಿದ್ಧಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೧೩ ||
 ಅಧ್ಯಯನಗಳೆಂ ಪ್ರತತೆಂತನೆಯಿಂ ಸ್ತುತಿಯಿಂ ಪ್ರಬೋಧೆಯಿಂ |
 ಸಾಧ್ಯಮನಸ್ಕನಾಗಿ ನಿಜರೂಪವೆವದವಗೆ ಬೇರೆ ಮು-||
 ತ್ವಧ್ಯಯನಾದಿಗಳೆರೆಯವಾವ ವಿಶ್ವಮಾಮಿಲ್ಲ ಲೋಕಕಾ |
 ರಾಧ್ಯನವಗೆ ಪೂಜ್ಯಗುಣರಿಲ್ಲವಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೧೪ ||
 ಪಗರಣದಾಟಮೆಂದು ಜಗಮಂ ಸಲೆ ನೋಡುತೆ ದುರ್ವಿಕಲ್ಪಮಂ |
 ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಡುತಂ ನಿಜಚಿದಾತ್ಮನನೀಕ್ಷಿಸುತಂ ವಿಶೋಧಿಯೊಳ್ ||
 ಮಿಗೆ ಮುಳುಗಾಡುತಂ ಶಮರಸಾಮೃತಮಂ ಸವಿಯುತ್ತೆ ತನ್ನ ತಾ |
 ನಗುತೆ ವಿಶಾಸದಿಂ ತಪಿಸುವಂಗೆಣೆಯಾರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೧೫ ||

ವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವೆನು;" ಎಂಬ ಅತಿಶಯವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿರುವವರೆಗೂ ಪುಣ್ಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಆ ಪುಣ್ಯವೂ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು; ಈ ಮನೋವೈಕಲ್ಯವು ನಾಶವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮನಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲವೇ? || ೧೧೩ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಯನಗಳಿಂದಲೂ ವ್ರತಗಳ ಚಿಂತನೆಯಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದಲೂ ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವನಾಗಿ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದವನಿಗೆ ಆಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮೊದಲಾದುವು ರುಚಿಸಲಾರವು; ಯಾವ ಮನೋವಿಕಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲ; ಅವನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯನು; ಅವನಿಗೆ ಪೂಜ್ಯವಾದ ಗುಣವುಳ್ಳವರು ಬೇರೆಯಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ? || ೧೧೪ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಜಗತ್ತನ್ನು ಕೆಲಹದ ಆಟವೆಂದು ಚಿನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ದುಷ್ಟವಾದ ಮನೋವಿಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡುತ್ತಲೂ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೂ ಮುಂದೆ ವಿಶುದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಾಡುತ್ತಲೂ ಶಾಂತಿರಸವೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಲೂ ವಿನೋದದಿಂದ ತನಗೆ ತಾನೇ ನಗುತ್ತಲೂ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಯೋಗಿಗೆ ಯಾರು ಸಮಾನರು? || ೧೧೫ || ಅಪ

ಮೂರು ಶರೀರದೊಳ್ಳಡೆಯದಂತರದಾತ್ಮನೊಳ್ಳೈಕ್ಕಮಾಗಿ ಬಂ-
 ದೇರುವ ದುಷ್ಟರೀಷಹವದಂಗೆನುತ್ತುಪಶಾಂತನಪ್ಪದುಂ ||
 ಜಾರುಗುಮೊಯ್ಯನೊಯ್ಯನೆ ಚಿದಾವರಣಾದಿಗಳಾತ್ಮಸಿದ್ಧಿ ಮೆ-
 ಯ್ಲೋರುಗುಮೊಯ್ಯನೊಯ್ಯನಿದೆ ಯುಕ್ತಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೬ ||
 ನೋಡುವ ನೋಡಿ ಲಾಲಿಸುವ ಲಾಲಿಸುತಾತ್ಮಸುವಿಕ್ಕಿ ವಿಸ್ಮಯಂ |
 ಮಾಡುವ ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚುವ ನಿಜಾತ್ಮನೊಳಾಗಲೆ ಮೆಚ್ಚುತೈಕ್ಕದಿಂ ||
 ಕೂಡುವ ಕೂಡಿ ಮೆಯ್ಯರವ ತನ್ಮಯನಾಗುತೆ ತಾನೆ ತನ್ನೊಳೋ-
 ಲಾಡುವ ಜೋಗಿಯೇ ಅಮೃತಭಾಗಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೭ ||
 ಇಂಗಡಲೊಳ್ಳುಳ್ಳುಂಗಿದವೊಲಿರ್ಪುದು ಮೇಘವದಂಗಿದಚ್ಚವೆ-
 ಳ್ದಿಂಗಳ ಕಾಂತಿಯೊಳ್ಳೆರಸಿದಂತೆವೊಲಿರ್ಪುದು ಸಿದ್ಧರಾಶಿಯೊಳ್ ||

ರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಮನಸ್ಸನ್ನು ಔದಾರಿಕ ತೈಜಸ ಕಾರ್ಮಣಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಅದು ಅಂತರಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ದುಷ್ಟಬಾಧೆಯನ್ನು, ಇದು ಶರೀರಕ್ಕಿಂದು ಭಾವಿಸಿ ಶಾಂತನಾಗಿರಬೇಕು ; ಆಗ ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಕರ್ಮಗಳು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಜಾರುತ್ತವೆ ; ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿಯು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ; ಇದೇ ಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲವೆ ? || ೧೦೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ತನ್ನಾತ್ಮನನ್ನು ನೋಡುವವನೂ, ನೋಡಿ ಪ್ರೀತಿಸುವವನೂ, ಪ್ರೀತಿಸಿ ಆತ್ಮಸುವಿಕ್ಕಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುವವನೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಮೆಚ್ಚುವವನೂ, ಮೆಚ್ಚಿ ಆಗಲೇ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯದಿಂದ ಕೂಡುವವನೂ, ಕೂಡಿ ನಿಜಾತ್ಮಪರವಶನಾಗುವವನೂ, ಪರವಶನಾಗುತ್ತ ತಾನೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಆನಂದಪಡುವವನೂ ಆದ ಯೋಗಿಯೇ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಲ್ಲವೆ ? || ೧೦೭ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಆತ್ಮನು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮನಿಂದ ನೋಡಿ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೀನನಾದರೆ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಂತಿರುವುದು ; ಮೋಡವಿಲ್ಲದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾದಂತಿರುವುದು ; ಮುಕ್ತಾತ್ಮರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ

ಸಂಗತವಾದವೊಲೈರವುದಾತ್ಮನೊಳಾತ್ಮನನಾತ್ಮನಿಂದೆ ಕಂ-
 ಡಂಗರಿಪಂದದಿಂ ನುಡಿಯಲೆನ್ನಳವೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೮ ||
 ಅವನ ಬದುರ್ಕೆ ತಾಂ ಬದುರ್ಕು ಜನ್ಮವದೇ ಸಫಲಂ ವಿಶಿಷ್ಟಲಾ-
 ಭವಮದೆ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗದು ಮೊತ್ತಮೊದಲನು ವಿಚಾರಕೋಟಿಗೆ-
 ಳ್ಲವರೊಳದೊಂದೆ ಕಟ್ಟಿಕಡೆ ತನ್ನೊಳೆ ತನ್ನನೆ ತಾನೆ ಕಂಡು ಬಾ-
 ಹ್ಯವನುಳಿದಿದರ್ವಂಗೆ ಭವವತ್ತೊಂದಿನ್ನ ಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೦೯ ||
 ತನುವಿನೊಳಿದರ್ ಸಿದ್ಧಸದ್ಭಾತನನೀಕ್ಷಿಸುತಂ ವಿಶೋಧಿ ಸಂ-
 ಜನಿತದೊಳೇನನಾಡಿದನದೆಲ್ಲವುಮಾಗಮೆಲ್ಲರಿಚ್ಚಿ ಹೆ-
 ಚ್ಚಿನ ಕಳೆ ಕರ್ಮನಿರ್ಜರೆ ಜಗತ್ತಯವಲ್ಲಭನಪ್ಪ ಕಚ್ಚವಿ-
 ನ್ನಿನಿಂತೆಂದದರ್ಕೆ ಮಿತಿಮಾಡುವರಾರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೧೦ ||

ಸೇರಿದಂತೆ ಶೋಭಿಸುವುದು ; ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಶಕ್ತವೇ ? || ೧೦೮ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಅಂತಹ ಆತ್ಮಯೋಗಿಯ ಬದುಕುವಿಕೆಯೇ ಬದುಕುವಿಕೆಯು ; ಆ ಜನ್ಮವೇ ಸಫಲವಾದುದು ; ವಿಶೇಷವಾದ ಲಾಭವೂ ಅದೇ ; ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಗೂ ಆ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವೇ ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆಯದು ; ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಅದೇ ಕೊನೆಯ ವಿಚಾರವು ; ಕಾನೇ ತನ್ನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಿ ಬಾಹ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟವನಿಗೆ ಇನ್ನು ಭಯವೆಲ್ಲಿಯದು ? || ೧೦೯ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವವನೂ ಮುಕ್ತಾತ್ಮರಿಗೆ ಸಮಾನನೂ ಆದ ಆತ್ಮನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ವಿಶುದ್ಧತೆಯುಂಟಾದಾಗ ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಶಾಸ್ತ್ರವು ; ಈ ಆತ್ಮದರ್ಶನವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭೀಷ್ಟವೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳೆಯೂ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಜರೆ ಮಾಡುವುದೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೂ ಆದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ ; ಇನ್ನು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ “ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು” ಎಂದು ಮಿತಿ ಮಾಡುವವರಾರು ? || ೧೧೦ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ ! ಸೂರ್ಯನು ಹೋದ ಕಡೆಯೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೆಳಕಲ್ಲದೆ

ರವಿ ನಡೆದತ್ತಲೆಲ್ಲ ಬೆಳಗಲ್ಲದೆ ಕತ್ತಲೆಯುಂಟೆ ಯಾತ್ಮತ-
 ತ್ವವೆ ಮನದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟು ನುಡಿವಾತನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಮೋಕ್ಷಮಾ-
 ಗವೆ ಯವನೆಲ್ಲಿ ನಿಂದನದು ತೀರ್ಥವವಂ ನಡೆದತ್ತ ಸರ್ವರು-
 ತ್ಸವಮಿದು ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದ ರಹಸ್ಯವಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೨೧ ||
 ಆರಿದನೊಲ್ಲ ಕೈವಿಡಿದರಾರಿದನೀಕ್ಷಿಸಿದರ್ ಯಥಾರ್ಥದಿಂ-
 ದಾರಿದರಲ್ಲಿಯೇ ಲಯವನೆಯ್ದ ನಿಜಂಬಡೆದರ್ ಜಗಕ್ಕಿದಂ ।
 ಆರನುಶಾಸನಂಗೊಳಿಸಿದರ್ ಜಿನ ನೀನೆ ಜಗತ್ತಯ್ಯೆಕವಿ-
 ಸ್ತಾರಿತವಸ್ತುವಂ ಬೆಳಗಿದ್ದೆ ಕೃಪಯಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೨೨ ||
 ಚೆಲುವರ ಚೆಲ್ವ ಚೆನ್ನಿಗರ ಚೆನ್ನ ಸುವೀರರ ವಿರ ಸತ್ಕಲಾ-
 ಬಲರ ಬಲಾಧ್ಯ ಬಲ್ಲಿದರ ಬಲ್ಲಕ ದೇವರ ದೇವ ನೀತಿನಿ-||

ಕತ್ತಲೆಯಿದೆಯೇ? ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿದ್ದು
 ಮಾತನಾಡುವವನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಮೋಕ್ಷದ ದಾರಿಯೇ; ಅವನು ಎಲ್ಲಿ
 ನಿಂತನೋ ಆ ಸ್ಥಾನವು ತೀರ್ಥವು; ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವನು ಹೋದ ಕಡೆಯೆಲ್ಲ
 ಉತ್ಸವವು; ಇದು ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದ ಗುಟ್ಟೆಲ್ಲವೇ? || ೧೨೧ || ಆಪರಾಜಿ
 ತೇಶ್ವರನೆ! ಈ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಯಾರು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದರು?
 ಈ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವು ಇರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿದರು?
 ಈ ಆತ್ಮತತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನರಾಗಿ ಯಾರು ನಿಜವನ್ನು ಪಡೆದರು?
 ಈ ಆತ್ಮತತ್ವವನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬೋಧಿಸಿದರು? ಮೂರು
 ಲೋಕಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯನಾದ ಜಿನೇಶ್ವರನೆ! ಸಮಸ್ತಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ನೀನೇ
 ದಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದೆ || ೧೨೨ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಉತ್ತಮ
 ರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉತ್ತಮನಾದವನೆ! ಸುಂದರರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುಂದರನಾದವನೆ! ಮಹಾ
 ವೀರರಲ್ಲೆಲ್ಲ ವೀರನಾದವನೆ! ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾದವರ
 ಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿಪುಣನಾದವನೆ! ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರುವವನೆ! ದೇವ
 ಕ್ಗಳಿಗಲ್ಲ ದೇವನಾಗಿರುವವನೆ! ನೀತಿನಿರ್ಮಲರಾದವರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮೂಲಪ್ಪ

ಮ್‌ಫಲರ ನಿಧಾನ ನಿಚ್ಚ ಮದವಕ್ಕಳ ಮಾಣಿಕಕಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಶೀ-
 ತಲರ ಶಿರೋಮಣೀ ನಿನಗೆ ಪಾಸುಟಿಯಾರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೨೩ ||
 ಜಡಮತಿಯೈಸೆ ನಾನು ಪರಮ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಮನಂ-
 ಬಿದಿಯೆ ಸಮರ್ಥನಲ್ಲೆನ್ನದರಿಂ ಕಿರಿದಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪನೆಂತೆನಲ್ ||
 ಕೊಡದೊಳಗೆಷ್ಟು ನಿಲ್ಲುದು ಸಮುದ್ರಜಲಂ ವರಕಾಂಚನಾದ್ರಿ ಕ-
 ನ್ನಡಿಯೊಳಗೆಷ್ಟು ತೋರ್ಪುದವಧಾರಿಸು ನೀನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೨೪ ||
 ಬಂದೊಲವಿದೆ ನಿನ್ನ ದಿರೊಳೊಪ್ಪದೆ ನಿಂದು ಕರಂಗಳಂ ನೊಸ-
 ಲ್ಗೊಂದಿಸಿ ದೇವದೇವ ಕರುಣಾಕರ ಬಿನ್ನ ಪಪಾತ್ಮಸಿದ್ಧಿಯಿ-||
 ನ್ನಂದೆನಗಷ್ಟು ದೆಂದೊಡೆಲೆ ಕಂದ ಕಡಂಗದಿಂದು ನಾಳೆ ಯೆ-
 ಮ್ಮಂದವೆ ಯಪ್ಪೆಯೆಂಬ ನುಡಿಗೇಳೆನ್ನದೆಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! || ೧೨೫ ||

ರಂಪನಾಗಿರುವವನೆ! ನಿಚ್ಚಮದುಮಕ್ಕಳಿಗೆ(ಭವ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ)ಲ್ಲ ಮಾಣಿಕ್ಯ
 ರತ್ನದ ಕಾಂತಿಯಂತಿರುವವನೆ! ಕ್ಷಮಾಗುಣದಿಂದ ಶಾಂತರಾಗಿರುವವರಿ
 ಗೆಲ್ಲ ಶಿರೋಮಣಿಯಂತಿರುವವನೆ! ನಿನಗೆ ಸಮಾನರಾರು? || ೧೨೩ ||
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನೀನು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕೇಳು — ನಾನು ಬಹಳ
 ಮಂದಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನು; ಮಹಾತ್ಮನೆ! ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವು
 ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲವು; ಆದುದರಿಂದ ನೀರು ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು
 ನಿಲ್ಲುವುದೋ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮೇರುಪರ್ವತವು ಎಷ್ಟು ತೋರು
 ವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಿನ್ನ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದೇನೆ || ೧೨೪ ||
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಂದು ನಿನ್ನಿರಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ
 ನಿಂತು ಕೈಗಳನ್ನು ಹಣೆಗಿಟ್ಟು "ದೇವರಿಗೆಲ್ಲ ದೇವನೆ! ದಯೆಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ
 ಸ್ಥಾನನೆ! ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು. ಇನ್ನು ನನಗೆ ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿಯು ಯಾವಾಗ ಆಗು
 ವುದು?" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ "ಎಲೆ ಮಗುವೆ! ಆತುರಪಡಬೇಡ,
 ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಆಗುವೆ" ಎಂಬ ವಚನಕ್ಕೆ ಅಸೆಂದು
 ಪಾತ್ರನಾಗುವೆನು? || ೧೨೫ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ನೀನು ಹಿಂದೆ

ಮುನ್ನ ಮನೇಕರಂ ಭವದಿನೆತ್ತಿ ಯಶೋನಿಧಿಯಾದೆ ಯಾದೋಡೇಂ |

ನಿನ್ನ ದಯಾಗುಣಕ್ಕುದು ವಿಶೇಷಮೆ ಮೂರ್ಖನನಾರ್ಥರೌದ್ರನಂ ||

ನನ್ನ ಪವಿತ್ರಮಾಡಿದೊಡೆ ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವಪುನಕೀರ್ತಿ ದೇವ ಭೂ-|

ತನ್ನ ದಿರೊಪ್ಪುಗೊಳ್ಳಗದಿರೈ ಶರಣಾಗಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ | || ೧೨೬ ||

ಶ್ರೀಶುಭವೆತ್ತ ಮೇರುನಗದಿಂದ್ರದಿಶಾಸ್ತ್ರ ತವತ್ಸಕಾವತೀ-|

ದೇಶದೊಳಿದರ್ಪೈ ವಿಜಿತಘಾತಿಚತುಷ್ಟು ಜಗತ್ತಯಾರ್ಚಿತಾ ||

ಲೇಶಮದಾದೊಡಂ ಪುದಿದ ಪುದ್ಗಲದಲ್ಲರಲಾರನಯ್ಯ ಸ-|

ವೇಶ ಶರಣ್ಯ ಗಣ್ಯ ತಳುವೇಂ ಶರಣಾಗಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ | || ೧೨೭ ||

ತ್ರಿಜಗತ್ಸ್ವಾಮಿಗಳಿದರ್ಪಯೋಗಿಗಳೊಂದವಲ್ಲಿದೊಡೀ |

ವಿಜಯಾರ್ಥಂ ಹಿಮವದ್ವಯಂ ನಿಷಧಮೆಂಬಿ ನಾಲ್ಕು ಪೆಗೋಡೆಗಳ್ ||

ಅನೇಕರನ್ನು ಸಂಸಾರದಿಂದೆತ್ತಿ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದೆ, ಆದರೇನು? ಅದು ನಿನ್ನ ದಯಾಗುಣಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಕಾರ್ಯವೇ? ಮೂರ್ಖನೂ ಅರ್ತಧ್ಯಾನ ರೌದ್ರಧ್ಯಾನಪರಾಯಣನೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ಪವಿತ್ರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರೂ ಬಹಳ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಬರುವುವು; ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಡ, ಒಪ್ಪಿಕೊ, ನಗಬೇಡಯ್ಯಾ! ಶರಣಾಗು || ೧೨೬ || ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನೆ! ಜ್ಞಾನಾವರಣ ದರ್ಶನಾವರಣ ಮೋಹನೀಯ ಅಂತರಾಯಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ದವನೆ! ಮೂರು ಲೋಕದಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನೆ! ನೀನು ಶೋಭೆಯುಳ್ಳುದೂ ಮಂಗಳಕರವೂ ಆದ ಮಹಾಮೇರುಪರ್ವತದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ವತ್ಸಕಾವತೀದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತಿ; ಅಯ್ಯಾ! ಈ ಸೇರಿರುವ ಪುದ್ಗಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವೂ ಇರಲಾರೆನು; ಸರ್ವರಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಕನೆ! ಶ್ರೇಷ್ಠನೆ! ಸಾವಕಾಶವೇನು? || ೧೨೭ || ಈಗಲೂ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ತೀರ್ಥಂಕರರು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ; ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಈ ವಿಜಯಾರ್ಥಪರ್ವತ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತ ಮಹಾಹಿಮವತ್ಪರ್ವತ

ಪ್ರಜೆಗಡ್ಡೈಸಿದವೈಸೆ ಕಾಣ್ಬರಿಮಡತಾರಾಧನಂ ಮಾಡಿರೋ |

ನಿಜದಿಂದೆಮ್ಮ ಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನುಮಂ ಶ್ರೀಮಂದರಸ್ವಾಮಿಯಂ || ೧೨೮ ||

|| ಗದ್ಯ ||

ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿಯೋಗೀಶ್ವರಪಾದಾಂಭೋಜಭೃಂಗಾಯಮಾನ

ಶೃಂಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜವಿರಚಿತಮಪ್ಪ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಸಪಾದಕತಕಂ

ಸಮಾಪ್ತಂ.

ನಿಷಧಪರ್ವತಗಳೆಂಬಿ ನಾಲ್ಕು ದೊಡ್ಡಗೋಡೆಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿವೆ; ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಯ್ಯಾ! ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಂದರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೂ ನೋಡುವಿರಿ || ೧೨೮ ||

|| ಗದ್ಯ ||

ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿಯೋಗೀಶ್ವರರ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ

ಭ್ರಮರದಂತಿರುವ ಶೃಂಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜನು

ವಿರಚಿಸಿದ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಸಪಾದಕತಕವು

ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಲೋಕ ಶತಕ

ಪೂರ್ವವಿದೇಹದೊಳಿಸಕಂ-| ದೋರ್ವಂಗಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಂಗೆನ್ನ ಮನಃ-||
 ಪೂರ್ವಕದೆ ನಮಿಸಿ ಪೇಳ್ವೆಂ | ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯಾನುಮತದೆ ಲೋಕಸ್ಥಿತಿಯಂ || ೧ ||
 ತೆರವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳ್ಳು-| ನ್ನರುಖಿದ ಲೋಕಸ್ವರೂಪಮಂ ನಾನೀಗಳ್ ||
 ಕಿರಿದರೊಳೆ ಸೂಚಿಸುವೆನದ-| ನರಿಯಲ್ಪೇಕೆಂದು ಮಂದಮತಿಗ್ವಲಬರ್ || ೨ ||
 ಕಡೆಯಲ್ಲದೆಸೆವ ಗಗನದ | ನಡುವಿರ್ಕಂ ಮೂರು ಗಾಳಿಯಾ ಗಾಳಿಗಳಾ ||
 ಒಡಲೊಳೆ ಷಡ್ವ್ಯಂಗಳ್ | ಇಡಿಕಿರಿದದು ಲೋಕಮದರ ಬಾಹ್ಯಮಲೋಕಂ || ೩ ||

ಭಾವದೀಪಿಕೆ

ಪೂರ್ವವಿದೇಹಕ್ಷೀತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶ-ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ತೋರುವ
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರ-ತೀರ್ಥಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಮನಃಪೂರ್ವಕದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ
 ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯನ ಮತಾನುಸಾರದಿಂದ ಲೋಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು
 ||೧|| ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತಿಳುಹಿದ ಲೋಕಸ್ವರೂಪ
 ವನ್ನು ಮಂದಮತಿಗಳು ಹಲವರು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ನಾನೀಗ
 ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಸೂಚಿಸುವೆನು || ೨ || ಕೊನೆಯಲ್ಲದೆ ಶೋಭಿಸುವ ಗಗನದ
 ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಘನೋದಧಿ ಘನವಾತ ತನುವಾತಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಗಾಳಿಗಳಿ
 ರುತ್ತವೆ. ಆ ಗಾಳಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಷಡ್ವ್ಯಂಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರು
 ತ್ತವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶವು ಲೋಕ. ಅದರ ಹೊರಗೆ ಅಲೋಕ || ೩ || ಜೀವ
 ಗಳ ಸಮೂಹ, ಪುದ್ಗಲಗಳ ಸಮೂಹ, ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ
 ವೊಂದು, ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ, ಆಕಾಶ, ತುಂಬಿರುವ ಕಾಲಾಣುಗಳು ಇವು
 ಗಳಿಂದ ಈ ವಿಧದಿಂದ ಆರು ದ್ರವ್ಯಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಲೋಕವೆನ್ನಿಸುವುದು
 || ೪ || ಅಕ್ಕರೆಗೊಂಡು ಒಂದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತಯೋಜನದೂರಕ್ಕೆ

ಜೀವಾವಳಿ ಪುದ್ಗಲಚಯ-| ಮೂವರಿಸಿದ ಧರ್ಮಮೊಂದಧರ್ಮಂ ಗಗನಂ ||
 ತೀವಿದ ಕಾಲಾಣುಗಳಿಂ-| ದೀ ವಿಧದಿಂ ದ್ರವ್ಯಷಟ್ಕಮಿಪುರ್ವದರಿಂದಂ || ೪ ||
 ಒತೊಂದೇ ಸಮಯಕಸಂ-| ಖ್ಯಾತದ ಯೋಜನಕೆ ಪೋಪ ಸುರನ ವಿಮಾನಂ ||
 ಸೈಕು ದಿವಾರಾತ್ರಿಯಸಂ-| ಖ್ಯಾತಾಬ್ದಂ ಪೋದಡೊಂದು ರಜ್ಜು ವೆನಿಕ್ಕಾಂ || ೫ ||
 ಅಡಿಯಂ ತುದಿಗೀ ಲೋಕಂ | ನುಡಿಯಲ್ಪದಿನಾಲ್ಕು ರಜ್ಜು ವೆಂಬನಿತುದ್ದಂ ||
 ಬಡಗತ್ತೆಂಕಲೊದಲಿಂ | ಕಡೆಗದು ತಾನೇಳು ರಜ್ಜು ವೆಂಬನಿತಗಲಂ || ೬ ||
 ತಳಗೇಳು ರಜ್ಜು ಮಧ್ಯದೊ-| ಳಳೆಯಲ್ತಾನೊಂದು ರಜ್ಜು ಮತ್ತಾ ಬ್ರಹ್ಮ-||
 ಸ್ಥಳಮೈದು ರಜ್ಜು ತುದಿಯೊಳ್ | ಬಳಿಕೊಂದೇರಜ್ಜು ವಾಯು ಮೂಡಲ್ಪಡುವಲ್ || ೭ ||
 ಮರದೊಳ್ಳೆಚ್ಚಿಂತಿಹುದಾ | ಪರಿಯೊಳಗೀ ಜಗದ ನಡುವೆ ಮೊದಲಿಂ ತುದಿಮಾಂ-||
 ಬ್ಬರುತಿರ್ಕುಂ ತ್ರಸನಾಳಿಯ-| ದೊರೆಪೊಡೆ ಚತುರಸ್ರಮೊಂದು ರಜ್ಜು ವಿನಗಲಂ || ೮ ||

ಹೋಗುವ ದೇವನ ವಿಮಾನವು ದಿವಾರಾತ್ರಿ ಸೈರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸಂಖ್ಯಾತ
 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅಷ್ಟು ದೂರಪ್ರದೇಶವು ಒಂದು ರಜ್ಜು ವೆನಿಸು
 ವುದು || ೫ || ಈ ಲೋಕವು ಅಡಿಯಿಂದ ತಂದಿಯವರೆಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು
 ರಜ್ಜುಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಅದು ಏಳು
 ರಜ್ಜುಗಳಷ್ಟು ಅಗಲವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ || ೬ || ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ
 ವಾಗಿ ಅಳೆದರೆ ಕೆಳಗೆ ಏಳು ರಜ್ಜುವೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಜ್ಜುವೂ
 ಮತ್ತೆ ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪವು ಐದು ರಜ್ಜುವೂ ಬಳಿಕ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ
 ರಜ್ಜುವೂ ಅಳತೆಯುಳ್ಳುದಾಗಿರುವುದು || ೭ || ಈ ಲೋಕದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
 ಬುಡದಿಂದ ತಂದಿಯವರೆಗೆ, ಮರದಲ್ಲಿ ಕಿಚ್ಚು-ತಿರುಳು ಹೇಗಿರುತ್ತದೋ
 ಹಾಗೆ, ಒಂದು ರಜ್ಜುವಿನಷ್ಟು ಅಗಲವಾಗಿಯೂ ಚೌಕವಾಗಿಯೂ ತ್ರಸ
 ನಾಳಿಯಿರುತ್ತದೆ. ದ್ವೀಂದ್ರಿಯಾದಿ ತ್ರಸಜೀವಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ
 ತ್ರಸನಾಳಿ ಅಥವಾ ತ್ರಸನಾಳವೆಂದು ಹೆಸರು || ೮ || ತ್ರಸವೆಂದರೆ ಓಡಾ
 ಡುವ ಜೀವವು. ತ್ರಸಜೀವಗಳು ತ್ರಸನಾಳಿಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದ

ತ್ರಸಮನೆ ಚರಿಸುವ ಜೀವಂ | ತ್ರಸನಾಳಿಯೊಳೆ ತ್ರಸಂಗಳಿಹವದರಿಂದಂ ||
 ಪೆಸರಾಯ್ತು ನಾಳಿಯಂ ಪೊರ-| ಗಸವಸದಿಂ ಸ್ಥಾವರಂಗಳೆ ಜೀವಿಸುಗುಂ || ೯ ||
 ಈಕ್ಷಿಸೆ ಮೇರುವಿನಗ್ರದೆ | ಮೋಕ್ಷಾವಧಿಗೂರ್ಧ್ವಲೋಕವೊ ದ್ವೀಪಾಂಭೋ-||
 ಧೀ ಕ್ಷಿತಿ ಮಧ್ಯಮಲೋಕಂ | ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಳಲೋಕವೇಳು ನರಕಂ ಭವನಂ || ೧೦ ||
 ಅಡಿ ಜಕ್ಕಳಮೆಂಬಂದಂ | ನಡುರಾಂಜ್ವಲಿಯಂ ಮೇಲೆ ಮದಳೆಯಂ ನೇ-||
 ಪಡದೆದಿರಿಸಿದಂತೆ ಮೊದಲಿಂ | ಕಡೆ ಮುಟ್ಟಲ್ಪಡ್ಡೆ ಲೋಕದಾಕ್ತಿಯೆಸೆಗುಂ || ೧೧ ||

ಇತಿ ಪೀಠಿಕಾವರ್ಣನಂ

ಕೆಳಗೇಳು ನಿರಯಭೂಮಿಗ-| ಇಳವಟ್ಟುಪರಲ್ಲಿ ಯೆರಡುವುಂ ಕಾಲ್ಪೆ ಲಗಳ್ ||
 ಕೆಳಗಣವುಂ ಧಳನೆಲಗ-| ಕೊಳೆ ಮುಕ್ಕಾಲ್ಗೂಡಿ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕುತ್ಯುಷ್ಣಂ || ೧೨ ||

ರಿಂದ ತ್ರಸನಾಳಿಯೆಂದು ಹೆಸರಾಯ್ತು. ಆ ತ್ರಸನಾಳಿಯ ಹೊರಗೆ ಸ್ಥಾವರಜೀವಗಳೇ ಬಿಕ್ಕುಟ್ಟಿನಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ || ೯ || ನೋಡಿದರೆ ಮಹಾಮೇರುವಿನ ತುದಿಯಿಂದ ಮೋಕ್ಷದವರೆಗೆ ಮೇಲಿನ ಲೋಕವಿದೆ. ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳುಳ್ಳ ಈ ಭೂಮಿಯು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮಧ್ಯಮಲೋಕವಾಗಿದೆ. ತಳದಲ್ಲಿ-ಕೆಳಗಿರುವ ಲೋಕವು ಏಳು ನರಕ ಮತ್ತು ಭವನಲೋಕವಾಗಿದೆ || ೧೦ || ಲೋಕದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವು ಬೆತ್ತದ ಕುರ್ಚಿಯ ಆಕಾರವುಳ್ಳುದಾಗಿ-ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಧ್ಯಭಾಗವು ಚಪ್ಪಟೆಯಾಗಿರುವ ರಾಂಜ್ವಲಿ-ಜರಡಿಯನ್ನೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮದ್ದಳೆಯನ್ನೂ ನೆಟ್ಟಿಗಿರಿಸಿದಂತೆ ಬುಡದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ನೋಡಲು ಲೋಕದಾಕಾರವು ತೋರಿಬಿಡುತ್ತದೆ || ೧೧ ||

ಪೀಠಿಕಾವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಕೆಳಗೆ ಏಳು ನರಕಭೂಮಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡೂಕಾಲು ನೆಲವು ಶೈತ್ಯವುಳ್ಳುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಮುಕ್ಕಾಲು ನೆಲವು ಆತ್ಯುಷ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ || ೧೨ || ಭೂಮಿ

ಇಳಿಯೊಳ್ಳಿದೆ ನಿಡುಲೋಹಾ-| ಚಳಮಾಗಳೆ ಮೇಣದಂತೆ ಕರಗುವುದೂರ್ಧ್ವ-||
 ಸ್ಥಳದುಷ್ಣದಿನಾ ರಸಮಂ | ಘಳಲನೆ ಬಲಿಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಕೆಳಗಣ ಶೈತ್ಯಂ || ೧೩ ||
 ನೆಲನೆಲ್ಲಂ ದುರ್ಗಂಧದೆ | ಕಲಸಿದ ವಿಷದಂತೆ ಮರಗಳೆಲೆಯೆಲ್ಲಂ ಕೂ-||
 ರಲಗಿಸವೊಲ್ಲವ ನದೀ-| ಜಲಮೆಲ್ಲಂ ಕಾಯ್ದ ಲೋಹರಸದಂತಿಕುರ್ಗಂ || ೧೪ ||
 ಆ ನರಕಭೂಮಿಗಳೊಳೆ-| ಜ್ಞಾನಿಗಳತಿಪಾಪಭಾರದಿಂ ಬೀಳ್ತೆಯ್ಯೋ ||
 ನಾನಾದಾಃಖಿಂಬಡಂತಿಹ-| ರೇನೆಂಬೆಂ ವೆಳೊಡ್ಡೆನ್ನ ಮೆಯ್ಯಂಪಿಸುಗುಂ || ೧೫ ||
 ಒರ್ವರನೊರ್ವಕೆಡಪುವ-| ರೋರ್ವರನೋರ್ವರ್ಕನಲ್ಪ ತರಿವರ್ಕೊರೆವರ್ ||
 ಒರ್ವಿಸಿ ಪಳವರ್ಸುಳ್ಳರ್ | ಪೂರ್ವಭವಸ್ವರಣದೊರಿ ಬೈವಪೊಯ್ಯರ್ || ೧೬ ||
 ಸುಡುವರ್ಕಳ್ಳಿದೆ ಬಿಡದರೆ | ಕುಡಿಯೆನುತಂ ಕಾಯ್ದ ಲೋಹರಸಮಂ ನೆರೆವರ್ ||
 ಒಡನವರೊಡಲಂ ಕೊರೆ ಕೊರೆ-| ದಡಗಿದೆ ತಿನ್ನೆನುತ ಬಾಯ್ಗೆ ಗಿಡಿವರ್ಜಡಿವರ್ || ೧೭ ||

ಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವ ಲೋಹದ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಆ ಮೇಲಿನ ನೆಲದ ಉಷ್ಣದಿಂದ ಆಗಲೇ ಮೇಣದಂತೆ ಕರಗುವುದು. ಕೆಳಗಿನ ಶೈತ್ಯವು ಆ ರಸವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಗಟ್ಟಿಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳುದಾಗಿದೆ || ೧೩ || ನೆಲವೆಲ್ಲವೂ ದುರ್ಗಂಧದಿಂದ ಕಲಸಿದ ವಿಷದಂತಿದೆ. ಮರಗಳ ಎಲೆಯೆಲ್ಲವೂ ಹಂತವಾದ ಕತ್ತಿಯಂತಿದೆ. ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆಯ ನೀರೆಲ್ಲವೂ ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ರಸದಂತಿದೆ || ೧೪ || ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಹಾಪಾಪದ ಭಾರದಿಂದ ಆ ನರಕ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ವಿವಿಧದಾಃಖಿಗಳನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವರಂ. ಆಯ್ಯೋ ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಹೇಳಲೂ ನನ್ನ ಮೆಯ್ಯಡುಗುವುದಂ || ೧೫ || ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಹಿಂದಿನ ಭವದ ನೆನಪನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೆಡವುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೋಪಿಸಿ ತರಿಯುತ್ತಾರೆ, ಕೊರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಜರಿದು ದೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸೀಳುತ್ತಾರೆ, ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ || ೧೬ || ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸುಡುತ್ತಾರೆ. "ಹೆಂಡವಿದೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿ" ಎಂದು ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ರಸವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಬಾಯ್ಲಿ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಕೂಡಲೆ ಅವರ ಶರೀರವನ್ನು ಕೊರೆಕೊರೆದು "ಮಾಂಸವಿದೆ, ತಿನ್ನು"

ಲೋಪದ ಪ್ಪತ್ತಯಂ | ಕಾಪೇರಿಃ ಕಾಃ ತಮ ಪರಸತಿಯಿವಳೋಳ್ ||
 ಮೋಹಿಸುತ್ತವೆನುತಂ ಓಡಿ-| ದಾ ಹಾದರದರಿಕಿಯವರ್ಗಿ ಪಿಡಿದಪ್ಪಿಸುವರ್ || ೧೮ ||
 ಮೊರೆಯಿಡುವಗೋಳಿಡುವರ್ | ದರದರನೆಳೆಯಲ್ಕಿ ಹಲ್ಲ ಕಿರಿವರ್ವೊರವರ್ ||
 ಕಿರಿಕಿರಿದಾಗಿರೆ ಮೆಯ್ಯಂ | ಕೊರೆವಾಗಳ್ಳಯ್ಯಲಿಡುವರೆಳ್ಳಬೀಳ್ಳರ್ || ೧೯ ||
 ಕಡಿದೊಂದು ಬಾರಿ ತನುವಂ | ಬಿಡುವುದು ಲೇಸಂತುಟ್ಟಿಲ್ಲ ನಾರಕರಂಗಂ ||
 ಕಡಿಬಿಡವೆನಗೆ ತುಂಡಪು-| ದೊಡಗೊಡಿದೊಡೊಂದುಯಪುದು ಪಾದರಸಂಬೊಲ್ ||
 ನಿಡುಬೆಟ್ಟದನಿತು ಕೂಳು-| ಬೊಡೆ ಕಮ ಹಸಿವುಂಟು ಕೂಳುಗಟ್ಟವೆಗಿಲ್ಲಂ ||
 ಕಡಲಂ ಪೀರ್ವ ಮಹಾತ್ಮಪ್ಪ-| ಯಡಸಿರ್ಪುದು ನೀರ ಪನಿಯುಮಿಲ್ಲದೆ ನೋವರ್ || ೨೦ ||

ಎಂದು ಬಾಯಿಗೆ ತುರುಕುವರು ಮತ್ತು ಹೊಡೆಯುವರು || ೧೭ || ಕಬ್ಬಿ
 ಣದ ಹೆಣ್ಣುಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಕಾಯಿಸಿ ಕಾವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ತಂದು “ಇವಳು
 ಪರಸ್ತ್ರೀ. ಇವಳಲ್ಲಿ ಮೋಹಿಸುತ್ತ ಆಲಿಂಗಿಸು” ಎಂದು ಹಿಡಿದು ಹಿಡಿದು
 ವ್ಯಭಿಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಲಿಂಗನಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ || ೧೮ || ಆಗ ಆ ನಾರಕಿಗಳು
 ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾರೆ; ಗೋಳಾಡುತ್ತಾರೆ; ದರದರನೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿರಲು ಪಲ್ಲಿ
 ರಿಯುತ್ತಾರೆ; ಆಳುತ್ತಾರೆ; ಮೆಯ್ಯನ್ನು ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಕೊರೆಯುವಾಗ
 ಅರಚುತ್ತಾರೆ; ಏಳುತ್ತಾರೆ; ಬೀಳುತ್ತಾರೆ || ೧೯ || ಶರೀರವನ್ನು ಒಂದು
 ಸರ್ತಿ ಕತ್ತರಿಸಿಬಿಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ನಾರಕರ ಶರೀರವು ಹಾಗಲ್ಲ-
 ಕತ್ತರಿಸಿ ತುಂಡುಮಾಡಿದರೆ, ತುಂಡಾಗುವುದು. ಒಟ್ಟುಗೊಡಿದರೆ, ಪಾದ
 ರಸದ ಹಾಗೆ, ಒಂದಾಗುವುದು || ೨೦ || ನಿಂತಿರುವ ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಅನ
 ವಿದ್ವರಣ ಭಂಜಿಸುವುದಾದರೆ ಬಲು ಹಸಿವುಂಟು. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ
 ಆಹಾರಗಳಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹೀರಿಬಿಡುವಷ್ಟು ಕಡುಬಾಯಾರಿಕೆಯಿ
 ರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹನಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ದುಃಖಪಡುತ್ತಾರೆ
 || ೨೧ || ನರಕವೇ ದುಃಖಮಯವಾದುದು. ಮತ್ತೆ ಆ ನರಕದಲ್ಲಿಯೂ
 ಹೋದ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಮೇಲಿನ ನರಕಭೂಮಿಗಿಂತ ಕೆಳಕೆಳಗಿನ ಭೂಮಿ

ನರಕವೆ ದುಃಖಂ ಮತ್ತು | ನರಕದೊಳಂ ಪೋಗೆ ಪೋಗೆ ಮೇಲಣ ನರಕೋ-||
 ವರೆಯಿಂ ಕೆಳಕೆಳಗಿನಿ-| ಪ್ಪುರದುಃಖಮದಕ್ಕುಮಾಯಾಪಂ ಪಿರಿದಕ್ಕುಂ || ೨೨ ||
 ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಂ ಸಮಯಕೆ | ತಪ್ಪದೆ ಧರೆಗಾರುಸೂಳ್ಳುಬೋರ್ವಿಯ ಕುರಿಯಾ ||
 ತುಪ್ಪಳಿಯಿಂ ತೆಗೆತೆಗಿದಿಡ-| ಲುಪ್ಪುಗಡಲ್ಪರಿತದೊಂದು ಸಾಗರವನಿಕುಂ || ೨೩ ||
 ಮೊದಲಿಂ ಕೆಳಗೇಳುಂ ನರ-| ಕದೊಳಾಯುಪಮೊಂದು ಮೂರುವೇಳುಂ ದಶಕಂ ||
 ಪದನೇಳಿಪ್ಪತ್ತೆರಡಂ-| ತೈದೊಳದು ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಸಾಗರವುಕ್ಕುಂ || ೨೪ ||
 ಎವೆಯಿಕ್ಕುವನಿತು ಕಾಲಮು-| ವವರ್ಗಡವಿಲ್ಲ ದುಃಖಿದೊಳ್ಳುಹುಕಾಲಂ ||
 ನವೆಯುತ್ತಿರ್ಪಮುನ್ನಿನ | ಭವದೊಳ್ಳಾವೆನಗಿದುಗ್ರಪಾಪದ ಫಲದಿಂ || ೨೫ ||

ಇತಿ ನರಕಲೋಕವರ್ಣನಂ

ಯಲ್ಲಿ ಬಹುಕಠಿನವಾದ ದುಃಖವಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಳಕೆಳಗೆ ಆಯುಷ್ಯವು
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ || ೨೨ || ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಕುರಿಯ ರೋಮದಿಂದ ಲವಣ
 ಸಮುದ್ರವ (ನೀರ) ನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಮಯಕ್ಕೊಂದು ಸರ್ತಿ ತಪ್ಪದೆ ತೆಗೆ
 ತೆಗೆದು ಆರಾವ್ಯತ್ತಿ ಭೂಮಿಗಿಡಲು ಆ ಸಮುದ್ರವು ಬರಿದಾದಾಗ ಅದೊಂದು
 ಸಾಗರವನಿಸುವುದು. (ಇದು ಉಪಮಾಪರಿಮಾಣ) || ೨೩ || ಮೊದಲಿಂದ
 ಕೆಳಗೇಳುಂ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯುಷ್ಯವು ಒಂದು ಸಾಗರ,
 ಮೂರು ಸಾಗರ, ಏಳು ಸಾಗರ, ಹತ್ತು ಸಾಗರ, ಹದಿನೇಳು ಸಾಗರ,
 ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾಗರ, ಅದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ-ಎಳನೆಯ ನರಕದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು
 ಮೂರು ಸಾಗರವಾಗಿರುತ್ತದೆ || ೨೪ || ನಾರಕಿಗಳು ಪೂರ್ವಭವದಲ್ಲಿ ತಾವು
 ಮಾಡಿದ ಕ್ರೂರ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದ ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ, ಎವೆಯಿಕ್ಕುವಷ್ಟು
 ಕಾಲವೂ ಅವಕಾಲವಿಲ್ಲದೆ, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ
 ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಗರೋಪಮ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಎಡೆಬಿಡದೆ ದುಃಖವನ್ನನುಭವಿ
 ಸುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವವು || ೨೫ ||

ನರಕಲೋಕವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಆ ನರಕೋರ್ವರಯುಂ ಮೇ-1 ಲೀ ನರಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ನಲ್ಲಡುವಿಕಾಂ ||
 ಶ್ರೀನಾಗಲೋಕವಂತದು | ತಾನಾಗಮದಲ್ಲಿ ಭವನಲೋಕಮನಿಕ್ಕುಂ || ೨೬ ||
 ನೆರೆದೇಳೋಟಿಯು ಮೆಪ್ಪ-1 ತ್ತರಡೇ ಲಕ್ಕುಗಳಕ್ಕುಮಾ ಭವನಗಳ್ ||
 ಅರುಹನಾಲಯಮುಮನಿತೇ | ಸುರರೆನಿಸುವರಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದವರುಂ ಸುಖಿಗಳ್ || ೨೭ ||

ಇತಿ ಭವನಲೋಕವರ್ಣನಂ

ಆ ಭವನಲೋಕದಿಂ ಮೇ-1 ಲೀ ಭೂತಳವಿದೇಕೊ ತಾನೆ ನಡುವಣ ಲೋಕಂ ||
 ಈ ಭೂಮಿಗಸಂಖ್ಯಾತಂ | ಶೋಭಿಸುಗುಂ ದ್ವೀಪಸಾಗರಂ ಕ್ರಮದಿಂದಂ || ೨೮ ||
 ಇದು ಜಂಬೂದ್ವೀಪಂ ಗಾ-1 ವುದ ಲಕ್ಕದ ತೆರಪು ಬಟ್ಟಿತಾಗಿರ್ಪುದು ಮ-||
 ತ್ತದರಿಂದಿಮ್ಮಡಿತೆರಪಿನೊ-1 ಕದೆ ಸುತ್ತುಂ ಸುತ್ತಿಬಂದು ಲವಣಸಮುದ್ರಂ || ೨೯ ||

ಆ ನರಕಭೂಮಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಈ ನರಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾಗಲೋಕವಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಭವನಲೋಕವೆನಿಸಿದೆ. || ೨೬ || ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆ ಭವನಗಳು ಏಳು ಕೋಟಿಯೂ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅರ್ಹತ್ವರಮೇಶ್ವರರ ಅಲಯಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಭವನದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜನಾಲಯವಿರುತ್ತದೆಂದು ಭಾವವು. ಆ ಭವನಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರೂ ದೇವರ್ಕಳೆನಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸುಖಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ || ೨೭ ||

ಭವನಲೋಕವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಆ ಭವನಲೋಕದಿಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಲೋಕವಿದೆ. ಇದು ಮಧ್ಯಮ ಲೋಕ. ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಒಂದರನಂತರ ಒಂದು ಅಸಂಖ್ಯಾತದ್ವೀಪ ಸಮುದ್ರಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತವೆ || ೨೮ || ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ದೂಡಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಇದರಿಂದ ಎರಡರಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಲವಣಸಮುದ್ರ || ೨೯ || ಆ ಲವಣಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಇಮರಡಿಯಾಗಿ-ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋಜನವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ

ಆ ಲವಣಾಂಭೋನಿಧಿಗಿ-1 ಪಾಗಲದೊಳಹುದು ಧಾತಕೀಖಂಡದ್ವೀಪಂ-||
 ಪಾಲಂಬಮದರಿನಿರ್ಮಡಿ | ಕಾಲೋದಕಮೆಂಬ ವಾರ್ಧಿ ಬಳಸಿಹುದೊಳ್ಳಿಂ || ೩೦ ||
 ಕಾಲೋದಕಾಬ್ದಿಗಿರ್ಮಡಿ | ಯಾಲಂಬಪ ತರಪು ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಂ ಸು-||
 ತ್ತೋಲಗನೆ ಮಾನುಷೋತ್ತರ-1 ಶೈಲಂ ತದ್ವೀಪಮಧ್ಯದೊಳ್ಳುಳುಕುಂ || ೩೧ ||
 ಆ ಗಿರಿಯ ಬಳಸಿ ಪಲವುಂ | ಸಾಗರಮುಂ ದ್ವೀಪತತಿಯುಮೊಂದಕ್ಕೊಂದುಂ ||
 ದ್ವೈಗುಣಮೆನೆ ರಜ್ಜುವರಂ | ಪೋಗಿಕ್ಕುಂ ಬೀಸಿದಂದದಿಂ ಕವೆಯಾರಂ || ೩೨ ||
 ವರಮಾನುಷೋತ್ತರಾಚಳ-1 ಮಿರುತಿಕ್ಕುಂ ಕೋಟಿಯಂತುಟದರೊಳಗೆಸೆಗುಂ ||
 ಎರಡುವರೆದೀವಿಯದರೊಳ್ | ನರರಿಕ್ಕುಂ ಗಿರಿಯ ಪೂರಗೆ ತಿಯಂಚಂಗಳ್ || ೩೩ ||
 ಮನುಷ್ಯೇತ್ರದ ತೆರಪಿನಿ-1 ತೆನೆ ನಾಲ್ಕತ್ತೈದು ಲಕ್ಷಯೋಜನಮಕ್ಕುಂ ||
 ನೆನಪೊಡೆ ಮೇಲಣ ಮೋಕ್ಷಮು-1 ಮನಿತೇ ತೆರಪಕ್ಕುಮಿಂತಿದಾಗಮುಷ್ಕದ್ಧಂ || ೩೪ ||

ಧಾತಕೀಖಂಡದ್ವೀಪವಿದೆ. ಆ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಇಮರಡಿಯಾಗಿ ಕಾಲೋದಕ ವೆಂಬ ಸಮುದ್ರವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ || ೩೦ || ಕಾಲೋದಕ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇಮರಡಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪ ವಿದೆ. ಆ ದ್ವೀಪದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನುಷೋತ್ತರಪರ್ವತವು ಬಳಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ || ೩೧ || ಆ ಪರ್ವತವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಒಂದರಿಂದೊಂದು ದ್ವಿಗುಣವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಅನೇಕ ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳು, ಒಂದು ರಜ್ಜುದೂರದ ವರೆಗೆ, ಕವೆಯಾರವನ್ನು (ದುಂಡಾಗಿ ಬಳಸಿ ಬರುವ ಸಾಧನ) ಬೀಸಿದಂತೆ, ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ || ೩೨ || ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾನುಷೋತ್ತರ ಪರ್ವತವು ಕೋಟಿಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಎರಡುವರೆ ದ್ವೀಪಗಳಿವೆ. ಆ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಾನುಷೋತ್ತರಪರ್ವತದ ಹೊರಗೆ ತಿಯಂಕಾಣಗಳಿರುತ್ತವೆ-ಮನುಷ್ಯರಿಲ್ಲ || ೩೩ || ಮನುಷ್ಯೇತ್ರದ ವಿಸ್ತಾರವೆಷ್ಟೆಂದರೆ-ನಾಲ್ಕತ್ತೈದು ಲಕ್ಷಯೋಜನವಿರುತ್ತದೆ. ವಿಚಾರಮಾ ಡಿದರೆ ಮೇಲಿನ ಮೋಕ್ಷಸ್ಥಾನವೂ ಅಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದವಾದುದಿದು || ೩೪ || ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟನಡುವಿನಲ್ಲಿ

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೊಳಭಿ- | ರಾಜಸುಗುಂ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಮೇರುನಗೇಂದ್ರಂ ||
 ಯೋಜನಲಕ್ಷ್ಯದ ನೀಟಂ | ಯೋಜನವೀರೈದು ಸಾಸಿರಂ ಬಳಸು ಮೊದಲ್ || ೩೫ ||
 ಅದರ ಸರಿತದೊಳೆ ಮೂಡ- | ಲ್ಪದಿದೆರಡುಂ ಪಡುವಲೆರಡು ಮೇರುಗಳೆಕುಂ ||
 ವಿದಿತಮಿವು ಧಾತಕೀಖಿಂ- | ಡದೊಳೆರಡುಂ ಪುಷ್ಕರಾರ್ಥದೊಳೆಗರೆಡನಿಕುಂ || ೩೬ ||
 ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕುಸಾಸಿರ- | ಮೆಂಬನಿತೇ ಗಾವುದುಂ ಚತುರ್ಮೇರುಗಳುಂ- ||
 ದ್ದಂ ಬಗೆವೊಡಂತವೈದುಂ | ಪೊಂಬೆಟ್ಟಂಗಳ್ಳಿನೇಂದ್ರನಿಲಯಯುತಂಗಳ್ || ೩೭ ||
 ಆ ಹೇಮಪರ್ವತಂಗಳ | ರೂಹಿಂದಂ ಮೂಡಣುವಿ ಪೂರ್ವವಿದೇಹಂ ||
 ಮೋಹರಿಸ ಪಡುವಲಪರವಿ- | ದೇಹೋರ್ವರೆ ಪಂಚಿಗಿರಿಗೆ ಧರೆ ಪತ್ತಕ್ಕುಂ || ೩೮ ||
 ಮೇರುಗಳ ತೆಂಕುಡಗಲ್ | ಸಾರಿದರ್ಪವಾರು ಭೋಗಭೂಮಿಗಳವರಿಂ ||
 ಸೇರಿತು ತೆಂಕ ಭರತಮಿ- | ದೈರಾವತಮೆಂಬ ಭೂಮಿ ಬಡಗಣ ದೆಸೆಯೊಳ್ || ೩೯ ||

ಒಂದು ಲಕ್ಷಯೋಜನೋನ್ನತವೂ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಯೋಜನದ ಬಳಸುಳ್ಳುದೂ ಆದ ಮಹಾಮೇರುಂಪರ್ವತವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ || ೩೫ || ಆ ಪರ್ವತದ ಸರಿತದಲ್ಲೇ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೆರಡು ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೆರಡು ಸಮಾನವಾದ ಮೇರುಂಪರ್ವತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಧಾತಕೀಖಂಡದಲ್ಲೆರಡು ಪುಷ್ಕರಾರ್ಥದಲ್ಲೆರಡು ಇರುತ್ತವೆ || ೩೬ || ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮೇರುಂಪರ್ವತಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಸಹಸ್ರಯೋಜನೋನ್ನತಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಆ ಐದು ಚಿನ್ನದ ಬೆಟ್ಟಗಳೂ ಜಿನಮಂದಿರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿತ್ತಿಮಜಿನಾಲಯಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ಭಾವವು || ೩೭ || ಆ ಚಿನ್ನದ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಆಕಾರದಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಪೂರ್ವವಿದೇಹ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಅಪರವಿದೇಹ. ಐದು ಮೇರುಂಪರ್ವತಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಭೂಮಿಗಳಿರುತ್ತವೆ—ಪೂರ್ವವಿದೇಹಗಳೈದು, ಪಶ್ಚಿಮವಿದೇಹಗಳೈದು || ೩೮ || ಮೇರುಂಪರ್ವತಗಳ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಭೋಗಭೂಮಿಗಳು (ಮೂರುಮೂರಾಗಿ ಒಂದೊಂದಕ್ಕಾರು) ಹೀಗೆ ಸೇರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಭೋಗವುಂ ಲೇಸು ಮತ್ತಾ | ಭೋಗಿಗಳುಂ ಚಿಲ್ವರಹುದು ಧರ್ಮವದಿಲ್ಲಂ- |
 ಭೋಗಿಸುವರ್ಮುನ್ನಂ ಜಿನ- | ಯೋಗಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯೊಳೆ ಭುಕ್ತಿಯಿಕ್ಕಿದ ಫಲದಿಂ || ೪೦ ||
 ಭರತಮುಮೈರಾವತಮೆಂ- | ಬೆರಡಿವು ಪತ್ತಾದವೈದು ಮೇರುಗೆ ಭೋಗೋ- ||
 ವರೆಯಕ್ಕುಮೋರ್ವೆ ಕರ್ಮೋ- | ವರೆಯಕ್ಕುಂ ಪ್ರಳಯಮಕ್ಕುಮುದ್ಧತಮಕ್ಕುಂ ||
 ಪೂರ್ವಾಪರಮೆಂಬ ವಿದೇ- | ಹೋರ್ವಿಗೆ ಕೇಡ್ಡಿಲ್ಲ ಪರಮತ್ಪ್ರಿಯಿಲ್ಲಂ ||
 ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತವೆ ಮೆರೆಗುಂ | ಸರ್ವದಿನಂ ಮುಕ್ತಿಗೈದುಂವರ್ಜನರಿಪರ್ || || ೪೧ ||
 ವಿಜಯಾರ್ಥಗಿರಿಗಳೆಕುಂ | ರಜತಮಯಂಗಳ್ಳಮಂತು ನೂರೆಪ್ಪತ್ತಾ ||
 ರಜತಾದ್ರಿಗಳೊಳ್ಳಿದ್ಯಾ- | ವಿಜಯವಿದ್ಯಾಧರಕಳೆಕುಂ ಸುಖದಿಂ || ೪೨ ||

ಅವುಗಳಿಂದ ತೆಂಕಲ್ಲಿ ಭರತಭೂಮಿಯಿದೆ. ಬಡಗಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಐರಾವತವೆಂಬ ಭೂಮಿಯಿದೆ || ೩೯ || ಭೋಗಭೂಮಿಯು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತಾ ಭೋಗಿಗಳೂ ಸುಂದರರಹುದು. ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅವರು ಜಿನಮುನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಫಲದಿಂದ ಸುಖವನ್ನು ಭವಿಸುತ್ತಾರೆ || ೪೦ || ಭರತವೂ ಐರಾವತವೂ ಎಂಬ ಇವೆರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಐದು ಮೇರುಂಪರ್ವತಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಾದುವು. ಇವು ಒಂದು ಸರ್ತಿ ಭೋಗಭೂಮಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ತಿ ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ || ೪೧ || ಪೂರ್ವಾಪರವಿದೇಹಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಮತಸ್ಥಿತಿ ಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಜ್ಞವೀತರಾಗನ ಮತವೇ ಮೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಭವ್ಯಜೀವಗಳು ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಿನರು-ತೀರ್ಥಂಕರರಿರುತ್ತಾರೆ || ೪೨ || ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮಯವಾದ ನೂರೆಪ್ಪತ್ತು ವಿಜಯಾರ್ಥಪರ್ವತಗಳು ಸಮಾನಾಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಬೆಳ್ಳಿಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಿಜಯಗಳಾದ ವಿದ್ಯಾಧರರು ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ || ೪೩ || ಆ ವಿದ್ಯಾಧರರಲ್ಲಿ ವ್ರತವೂ ದಾನವೂ ಪೂಜೆಯೂ ಉಂಟು; ಜಿನದೀಕ್ಷಿಯೂ ಉಂಟು; ಮೋಕ್ಷವೂ ಉಂಟು; ಆತಿಶಯವಾದ ವಿದ್ಯಾ

ವ್ರತದಾನಪೂಜೆಯುಂಟು-1 ಜೀತದೀಕ್ಷೆಯುಂಟು ಮೋಕ್ಷಮುಂಟವರೊಳ್-1
ತ್ತತಿಶಯವಿದ್ಯಾಬಲಮುಂ-1 ಟಿತಿಭೋಗಮುಂಟು ಚರಿಸುವರ್ಭದೋಳವರ್ || ೪೪ ||

೧೩ ನರಲೋಕವರ್ಣನಂ

ನರಲೋಕದ ವಾರ್ತೆಯದಂ-1 ತಿರಲಿನ್ನಾ ಮೇರುಗಿರಿಯ ತುದಿಯಿಂ ಭವನೋ-1
ವರೆ ಮುಟ್ಟಲೆಲ್ಲಿಯುಂ ವ್ಯಂ-1 ತರರಿಪರ್ತಾವುಮರರೆನಿಸುವರ್ಸುಖಿಗಳ್ || ೪೫ ||

೧೩ ವ್ಯಂತರಲೋಕವರ್ಣನಂ

ಆ ಮಾತಂತಿರಲಿನ್ನೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೇಳುನೂರತೊಂಬತ್ತೆಂಬು-1
ದ್ವಾಮದ ಯೋಜನದೊಳ್ತಾ-1 ರಾಮಂಡಲಮಿರ್ಕುವಮರುಮರಸುಖಿಗಳ್ ||
ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಂದ ತುದಿಗದು | ಪತ್ತೊಡಗೂಡಿದ ನೂರುಗಾವುದ ದಟ್ಟಂ ||
ಸುತ್ತೊಂದು ರಜ್ಜುವುಡುಗಣ | ಮೊತ್ತಂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಲೋಕಮೆನಿಕುಂ ಪೆಸರಿಂ || ೪೬ ||

೧೩ ಜ್ಯೋತಿಲೋಕವರ್ಣನಂ

ಬಲವೂ ಉಂಟು; ಹೆಚ್ಚಾದ ಭೋಗವೂ ಉಂಟು. ಅವರು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ
ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾರೆ || ೪೪ ||

ನರಲೋಕವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಮನುಷ್ಯಲೋಕದ ವಾರ್ತೆಯು ಅದಂತಿರಲಿ. ಇನ್ನು ಆ ಮಹಾ
ಮೇರುಪರ್ವತದ ತುದಿಯಿಂದ ಭವನಲೋಕದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಂತ
ರರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಾವೂ ದೇವರ್ಕಳೆನಿಸುವರು ಮತ್ತು ಸುಖಿಗಳು || ೪೫ ||

ವ್ಯಂತರಲೋಕವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಆ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ. ಇನ್ನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಏಳುನೂರ
ತೊಂಬತ್ತು ಮಹಾಯೋಜನದಲ್ಲಿ ತಾರಾಮಂಡಲವಿರುತ್ತದೆ. ಆ ತಾರ
ಗಳೂ ದೇವರ್ಕಳಂ ಮತ್ತು ಸುಖಿಗಳು || ೪೬ || ಅದು ಮೊದಲಿನಿಂದ ತುಡಿ
ಯವರೆಗೆ ನೂರಹತ್ತು ಯೋಜನ ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ರಜ್ಜು
ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ನಕ್ಷತ್ರಸಮೂಹದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿ
ಲೋಕವೆಂದು ಹೆಸರು || ೪೭ ||

ಜ್ಯೋತಿಲೋಕವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ತೋರುವ ತಾರಾಗಣಮಂ | ಮೂರಿದ ಮೇರುವಿನ ಮೇಲೆ ತೆಂಕಲ್ಪಡಗಲ್ ||
ಯೋಗಿ ತೋರ್ಪವುಂ ಪದಿ-1 ನಾರುಂ ಸ್ವರ್ಗಂಗಳೆರಡು ಸಾಲಾಗಿರ್ಕುಂ || ೪ ||
ಇರ್ಪದು ರತ್ನ ವಿಮಾನಂ | ಕೂರ್ಪಂಗೆನೆಯರ್ಕಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಂಗನೆಯರ್ ||
ನೇರ್ಪಟ್ಟ ದಿವ್ಯದೇಹಮಂ-1 ನಾರ್ಪೊಗಳಲ್ಲೊರಣ್ಣ ಸಗ್ಗದ ಸುಖಮಂ || ೫ ||
ಪದಿನಾರುಂ ಕಲ್ಪಂಗಳ | ತುದಿಯೊಳ್ ಗ್ರಿವೇಯಕಾಖ್ಯಮೊಂದೇ ಸಾಲಿಂ-1 ||
ದೊದವಿಕುದಿದ್ರಕದ ವಿಮಾ-1 ನದೊಳೊಂಬತ್ತರೊಳತೀವರವ್ಯಂ ಕಾಮ್ಯಂ || ೬ ||
ಸಂದಾ ಗ್ರಿವೇಯಕದಿಂ | ಮುಂದೆ ನವಾಣುದ್ದಿಶಾಖ್ಯಮಿರ್ಕುಂ ತಾನೆಂ-1 ||
ಟುಂ ದೆಸೆಗೆಂಟು ವಿಮಾನಂ | ನಿಂದುದು ನಡುವೊಂದು ನವಕಮಾಯ್ತ ವಿಮಾನಂ || ೭ ||
ಮತ್ತದರ ಮೇಲೆ ಪಂಚಾ-1 ಣುತ್ತರೆಯೆಂದಂಟವಕ್ಕೆ ಪಂಚವಿಮಾನಂ ||
ಸುತ್ತೆ ನಾಲ್ಕೆಸೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂ-1 ಹೋತ್ತಮಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ ಮಧ್ಯವಿಮಾನಂ || ೮ ||

ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ತಾರಾಮಂಡಲವನ್ನು ಮೂರಿಸುವ ಮೇರುಪರ್ವತದ
ಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೋರುವ ಹದಿನಾರು ಸ್ವರ್ಗ
ಗಳು ಎರಡು ಸಾಲಾಗಿರುತ್ತವೆ || ೪೪ || ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನಗಳ ವಿಮಾನದೇ;
ಪ್ರಿಯರಾದ ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರಿರುತ್ತಾರೆ; ಸರಿಯಾದ ದಿವ್ಯಶರೀರಿದೆ.
ಅಣ್ಣಾ ! ಸ್ವರ್ಗದ ಸುಖವನ್ನು ಯಾರು ಹೊಗಳಬಲ್ಲರಂ ? || ೪೫ || ಹದಿ
ನಾರು ಕಲ್ಪಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾಲಿನಿಂದ (ಮೂರು ಮೂಗಿ)
ಸೇರಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ಇಂದ್ರಕವಿಮಾನಗಳು ಗ್ರಿವೇಯಕವೆಂಬ ಹಸುಳ್ಳ
ವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಗ್ರಿವೇಯಕವು ಬಹುರಮಣೀಯವೂ ಅಪ್ರಮೋ
ಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ || ೪೬ || ಆ ಸೇರಿರುವ ಗ್ರಿವೇಯಕದ ಮುಂದೆ
ನವಾಣುದಿಶವೆಂಬುದಿದೆ. ಅದು ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವಿಮಾನಗಳಂ
ಳ್ಳುದೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೊಂದು ವಿಮಾನವುಳ್ಳುದೂ ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಒಂಬತ್ತು
ವಿಮಾನಗಳಾದುವು || ೪೭ || ಮತ್ತೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪಂಚಾಣುತ್ತರೆಯೆಂಬ
ದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಐದು ವಿಮಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ-ಸುತ್ತಲೂ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ
(ವಿಜಯ, ವೈಜಯಂತ, ಜಯಂತ, ಅಪರಾಜಿತ) ನಾಲ್ಕು ವಿಮಾನಗಳಿ

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಗ್ಗ-1 ಇಲ್ಲಂ ಪದಿನಾರು ಕಲ್ಪದೊಳಗಲ್ಲದೆ ಮೇ-||
 ಲಿಲ್ಲಬಲೆಯರ್ಕಳಬಲೆಯ-1 ರಿಲ್ಲದೊಡೇನವರ್ಗಮಾಧಿಕಸುಖಿಯುಂಟವರೋಳ್ || ೫೩ ||
 ಸಗ್ಗಮೆ ಸುಖವಹುದಂತಾ-1 ಸಗ್ಗದೊಳಂ ಪೋಗೆ ಪೋಗೆ ತಳದಿಂ ಮೇಲ್ಮೇ-||
 ಲುಗ್ಗಡಮಕ್ಕುಂ ಸೌಖ್ಯಂ | ವೆಗ್ಗಳಮಾಯುಷ್ಯಕಾಂತಿಶಕ್ತಿವಿವೇಕಂ || ೫೪ ||
 ನರಕಕ್ಕೆ ಮೇಗಣಿಂ ಕೆಳ-1 ಗುರುದುಃಖಂ ದೀರ್ಘದಾಯುವಾಯ್ದುದು ಕಷ್ಟಂ ||
 ಸುರಲೋಕಕ್ಕೆ ತಳದಿಂ ಮೇ-1 ಲುರುಸುಖಿಯುಂ ದೀರ್ಘದಾಯುವಾಯ್ದುದು ಶಿಷ್ಟಂ ||
 ಮೊದಲಿಂ ಯುಗ್ಮಂಗಳ್ಳಿರ-1 ಡದರಿಂದೇಳಾಯ್ತು ಪತ್ತು ಪದಿನಾಲ್ವೀರಂ-||
 ಟದ ಪದಿನೆಂಟರ್ಪತ್ತಾ-1 ಪ್ಪುದುದಿರ್ಪತ್ತರಡು ವಾರ್ಧಿಯಗ್ರಸ್ವಿಕದೊಳೆ || ೫೬ ||

ರುತ್ತವೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೆಂಬುದು ಮಧ್ಯವಿಮಾನ
 ವಾಗಿರುತ್ತದೆ || ೫೩ || ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಗಗಳಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹದಿ
 ನಾರು ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಮೇಲಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೇನು? ಆ
 ಮೇಲಿನ ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಅಧಿಕ ಸುಖವಿದೆ || ೫೩ || ಸ್ವರ್ಗವೆ
 ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲೆ
 ಹೋದ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಯುಷ್ಯವೂ
 ಕಾಂತಿಯೂ ಶಕ್ತಿಯೂ ವಿವೇಕವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ || ೫೪ || ನರಕಕ್ಕೆ
 ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳ ಕೆಳಗೆ ಅಧಿಕದುಃಖವಿದೆ. ಆಯುಷ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರು
 ತ್ತದೆ. ಅದು ಕಷ್ಟ. ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲ್ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಸುಖ
 ವಿದೆ. ಆಯುಷ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಶಿಷ್ಟ || ೫೫ || ಮೊದಲಿ
 ನಿಂದ ಎರಡು-ಸೌಧರ್ಮೋಪಾಸಕಲ್ಪಗಳ ಸುರರಿಗೆ ಎರಡು ಸಾಗರೋಪಮಾ
 ಯುಷ್ಯ. ಸಾನತುಮಾರಮಾಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ಸಾಗರೋಪಮಾ
 ಯುಷ್ಯ. ಬ್ರಹ್ಮಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾಗರ. ಲಾಂತವಕಾಪಿಷ್ಠ
 ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕುಸಾಗರ. ಶುಕ್ರಮಹಾಶುಕ್ರಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು
 ಸಾಗರ. ಶತಾರಸಹಸ್ರರೀಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟುಸಾಗರ. ಅನತಪ್ರಾಣತ
 ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತುಸಾಗರ. ಮೇಲಿನೆರಡು—ಅರಣಾಚ್ಯುತಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ

ಗೃವೇಯಕದಿಂದೊಂದೊಂ-1 ದಾ ವಾರಿಧಿ ಪರ್ಚುತ್ಯೈದಣುತ್ತರೆಯೊಳಗಾ ||
 ಮೂವತ್ತುಮೂರು ವಾರಿಧಿ | ದೇವರ್ಕಳ ಮೊತ್ತಕಾದುದಧಿಕಾಯುಷ್ಯಂ || ೫೭ ||
 ಅಸುರಗೋದಂಬುಧಿ ಮ-1 ತ್ತಸೆವಾ ಭವನಾಮರಗಮಾ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ-||
 ಗ್ರಸಮವ್ಯಂತರಗಂ ಭೋ-1 ಗಿಸುವ ಮುಜೀಜನಕೆ ಕೆಲವು ಪಲ್ಯಾಯುಷ್ಯಂ || ೫೮ ||
 ಸಾಗರಮಂ ಸುಜ್ಞಾನದೆ | ಭಾಗಿಸಿ ದಶಕೋಟಿ ಬಾರಿ ಕೋಟಿಯುನಿಟ್ಟಾ ||
 ಭಾಗೆಗಳೆಲ್ಲರೊಳೊಂದೇ | ಭಾಗೆಯ ಕೆಯ್ಯೊಂಡೊಡೊಂದು ಪಲ್ಯಮೆನಿಕ್ಕುಂ || ೫೯ ||
 ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ-1 ಬ್ಬಂ ಬರಲೊಂದಂಗವಂಗವಪ್ಪಿನ ಪೂರ್ವಂ ||
 ಬೆಂಬಡದೆ ಪೂರ್ವಕೋಟಿ ಪೊ-1 ಲಂಬಾಯ್ತು ವಿದೇಹಜನಕೆ ಪರಮಾಯುಷ್ಯಂ || ೬೦ ||

ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯ || ೫೬ || ಗೃವೇಯಕವಿಮಾನ
 ದಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಐದು ಅಣುತ್ತ
 ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಸಾಗರೋಪಮ ಉತ್ಪನ್ನಾಯುಷ್ಯವು ದೇವ
 ಕಳ ಸಮೂಹಕ್ಕಾದುದು || ೫೭ || ಅಸುರದೇವರ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಗರೋ
 ಪಮ ಪರಮಾಯುಷ್ಯ. ಮತ್ತು ಶೋಭಿಸುವ ಭವನದೇವರ್ಕಳಿಗೂ
 ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದೇವರ್ಕಳಿಗೂ ಅಸಮಾನರಾದ ವ್ಯಂತರದೇವರ್ಕಳಿಗೂ ಭೋಗ
 ಭೂಮಿಯ ಜನರಿಗೂ ಕೆಲವು ಪಲ್ಯಪರಮಾಯುಷ್ಯ || ೫೮ || ಸಾಗರವನ್ನೂ,
 ಹತ್ತುಕೋಟಿಸರ್ಪ ಕೋಟಿಯುನಿಟ್ಟು, ಸುಜ್ಞಾನದಿಂದ ಭಾಗಿಸಿ ಒಂದು
 ಭಾಗವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಒಂದು ಪಲ್ಯಸಂಖ್ಯೆಯಾಗುವುದು
 || ೫೯ || ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳಾದರೆ ಒಂದು ಅಂಗ (ಪೂರ್ವಾಂಗ)
 ವಾಗುವುದು. ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಅಂಗ (ಪೂರ್ವಾಂಗ)ಗಳಾದರೆ ಒಂದು
 ಪೂರ್ವವಾಗುವುದು. ಒಂದುಕೋಟಿ ಪೂರ್ವಗಳಾದರೆ ಒಂದು ಪೂರ್ವ
 ಕೋಟಿಯಾಗುವುದು. ವಿದೇಹದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಪೂರ್ವಕೋಟಿಪರ
 ಮಾಯುಷ್ಯ. ಶ್ಲೋಕ—ಪೂರ್ವಾಂಗಂ ಪೂರ್ವಲಕ್ಷಾಣಾಮಶೀತಿಶ್ಚತುರು
 ತ್ತರಾ (840000) | ತದ್ವರ್ಗಿತಂ ಭವೇತ್ಪೂರ್ವಂ (70560000
 0000) ತತ್ಕೋಟೀ ಪೂರ್ವಕೋಟಿಸೌ (7056000000000000)

ಐರಾವತ ಭರತದ ಜನ-| ಕಾರೋಹಿಸಿ ಮೂರು ಪಲ್ಯಮಿಳಿದೊಡೆ ಪದಿನೈ-||
 ದೇ ರಂಜವ ವರ್ಷಮು ಮ-| ತ್ತಾರಯ್ಯೊಡೆ ನಡುವೆ ಪಲವುಮಿತರಾಯುಷ್ಯಂ || ೬೧ ||
 ಮತ್ತೈರಾವತಭರತದ | ಪತ್ತು ವಿಜಯಾರ್ಥವರ್ಗಮಿಳಿದೊಡೆ ನೂರಿ-||
 ಪುತ್ತೇರೆ ಪೂರ್ವಕೋಟಿ ಕು-| ರಿತ್ತೊರೆಪೊಡೆ ನಡುವೆ ಪಲವುತೆರದಾಯುಷ್ಯಂ || ೬೨ ||
 ಇನ್ನುಳಿದ ವಿದೇಹಂಗಳ | ಸ್ನುಧಿಯಾ ರಜತಶೈಲ ನೂರರುವತ್ತೆಂ-||
 ಬನ್ನೆಗಮೊಪ್ಪುವ ಖಚರ-| ಗುಣಸ್ತತದಾ ಪೂರ್ವಕೋಟಿ ಪಿರಿದಿಳಿವಿಲ್ಲಂ || ೬೩ ||
 ಭವನಜ್ಯೋತಿರ್ವ್ಯಂತರ-| ದಿವಿಜರ್ಮೊದಲೆರಡು ಸಗ್ಗದವರುಂ ಕಾಂತಾ-||
 ನಿವಹದೊಳನವರತಂ ಮಾ-| ನವರಂದದೆ ಕೂಡಿ ಸುಖಪರಿಂದ್ರಿಯಸುಖಮಂ || ೬೪ ||

00000) || ೬೦ || ಐರಾವತದ ಮತ್ತು ಭರತದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದರ
 ಮೂರು ಪಲ್ಯೋಪಮಾಯುಷ್ಯ. ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಶೋಭಿಪ ಪದಿನೈದೇ
 ವರ್ಷಾಯುಷ್ಯ. ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಇತರಾಯುಷ್ಯ
 ವಿರುವುದು || ೬೧ || ಮತ್ತೆ ಐರಾವತಭರತಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹತ್ತು ವಿಜಯಾರ್ಥ
 ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತೇ ವರ್ಷಾಯುಷ್ಯ.
 ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಪೂರ್ವಕೋಟಿವರ್ಷಾಯುಷ್ಯ. ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ
 ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಧದ ಆಯುಷ್ಯವಿರುವುದು || ೬೨ || ಇನ್ನುಳಿದ
 ವಿದೇಹಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬಳಿಯ ನೂರರುವತ್ತು ವಿಜಯಾರ್ಥಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ
 ವಿರಾಜಿಸುವ ಖೇಚರರಿಗೆ ಆ ಪೂರ್ವಕೋಟಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾಯುಷ್ಯವೇ ಇರು
 ವುದು ಕಡಮೆಯಾಯುಷ್ಯವಿಲ್ಲ || ೬೩ || ಭವನಜ್ಯೋತಿರ್ವ್ಯಂತರದೇವ
 ಕಗಳೂ ಮೊದಲನೆಯರಡು ಸ್ವರ್ಗದ ದೇವರ್ಕಳೂ, ಮನುಷ್ಯರಂತೆ,
 ಸ್ತ್ರೀಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸು
 ತ್ತಾರೆ || ೬೪ || ಮೇಲೆಮೇಲಿನ ಸ್ವರ್ಗದ ದೇವರ್ಕಳು ಕೆಲವರು ದೇವ
 ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವು ದೇವ
 ಕಳು ನೋಡಿದೊಡನೆ ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ದೇವರ್ಕಳು
 ನೆಟ್ಟನೆ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸ್ಪೃಶಿಸಿದೊಡನೆ ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ;

ಮುಟ್ಟಿ ಕೆಲನೋಡಿ ಕೆಲರ್ | ನೆಟ್ಟನೆ ನುಡಿಗಳೆಂದ ನೆನದು ಮೇಲ್ಮೈಲಮರರ್ ||
 ತೊಟ್ಟನೆ ಸುಖವೆಯುವರಿಂ-| ತಿಟ್ಟಣಿಸಿದ ಪೆಣ್ಣು ಕಾಟವೀರಂಟೆಡೆಯೊಳ್ || ೬೫ ||
 ಮೇಲೆ ಪೆಣ್ಣೆಲ್ಲವಿಲ್ಲದೂ-| ಡಾಲಿಸೆ ಸುಖಮಧಿಕಮುಂಟುಮರಿವೊಡಶಕ್ಯಂ ||
 ಬಾಲಕಿಗೆ ತರುಣಿ ರತಿಸುಖಿ-| ಲೀಲೆಯನೂರವಂತೆ ಸೊಗಸದನುಭವವಿಲ್ಲಂ || ೬೬ ||

ಇತಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವರ್ಣನಂ

ಹೋಹೋ ಸ್ವರ್ಗದ ವಾರ್ತೆಯ | ದೇಹವಂತಿರಲಿ ಮತ್ತೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ-||
 ಕ್ಕು ಹಿಸೆ ಯಂಟನೆಯದು ಸೋ-| ತ್ನಾಹಂ ನಂದೀಶ್ವರಾಖ್ಯಮಿರ್ಕುಂ ದ್ವೀಪಂ || ೬೭ ||
 ಅದರೊಳ್ಳಾಲ್ತೆ ಸಿಗಳೊಳಂ | ಪದಿಮೂರುಂ ಗಿರಿಗುಂಟು ನಾಲ್ಕೆ ಸೆಯಂ ಕೂ-||
 ದಿದೊಡ್ಯವತ್ತೆರಡಾದುವು | ಪುದಿದೈವತ್ತೆರಡು ಬಸದಿಗಳ್ತವರೊಳ್ || ೬೮ ||

ಗಂಪುಸೇರಿರುವ ಆ ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರ ಆಟವು ಹದಿನಾರು ಸ್ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿರು
 ತ್ತದೆ || ೬೫ || ಹದಿನಾರು ಸ್ವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದರೆ ಸುಖವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ
 ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕಿಗೆ ತರುಣಿಯು ರತಿಸುಖದ ವಿನೋದವನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ
 ಅದು ಸೊಗಸಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಆ ಬಾಲಕಿಗೆ ಆ ಸುಖದ ಅನುಭವ
 ವಿಲ್ಲ || ೬೬ ||

ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಹೋ ಹೋ ಸ್ವರ್ಗದ ವಾರ್ತೆಯ ಮಾತಂತಿರಲಿ. ಮತ್ತೆ ಉತ್ಸಾ
 ಹವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಎಂಟನೆಯದು ನಂದೀಶ್ವರವೆಂಬ
 ದ್ವೀಪವಿದೆ || ೬೭ || ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ-ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ
 ಹದಿಮೂರು ಪರ್ವತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು
 ಸ್ಪೃಶಿಸಿದರೆ ಐವತ್ತೆರಡಾದುವು. ಮತ್ತಾ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಐವತ್ತೆ
 ರಡು ಬಸದಿಗಳಿರುತ್ತವೆ || ೬೮ || ಆ ನಂದೀಶ್ವರದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕನೆಯದು
 ಕುಂಡಲಪರ್ವತವಿರುವ ದ್ವೀಪ. ಆ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಮೂರನೆಯ ಭೂಸ್ಥಾನದ

ಆ ನಂದೀಶ್ವರದ್ವೀಪಕೆ | ತಾನದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದೀವಿ ಕುಂಡಲಕ್ಕೆಲಂ ||
 ಆ ನಗಕೆ ಮೂರನೆಯ ಭೂ-1 ಸ್ಥಾನದ ದೀವಿಯೊಳಿ ರುಚಕಪರ್ವತಮಿಕುಂ || ೨೯ ||
 ಅವು ಮಾನುಷೋತ್ತರಾದ್ರಿಯೊ-1 ಲವನಿಯ ಬಳಸಿದವವರ ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಯೊಳ್ ||
 ದಿವಿಜತತಿ ಸುತ್ತಲುಂ ಜನ-1 ಭವನಂಗಳ್ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ವಿಭ್ರಾಸಿಸುಗುಂ || ೨೦ ||

೧೩ ನಂದೀಶ್ವರದ್ವೀಪ ಕುಂಡಲಗಿರಿ ರುಚಕಾದ್ರಿ ವರ್ಣನಂ

ಅರಿಹಿದವನಿಂ ನಾನು ಮೊದ-1 ಲರುಪಿದ ಕಾಲೋದಕಾಬ್ಧಿ ಲವಣಾಬ್ಧಿ ಗಳಾ ||
 ಕುರುಂಗಳಲ್ಲಿ ತೋರ್ಕುಂ | ಕುರಿಮುಸುಡ ಕುಭೋಗಭೂಮಿ ತೊಂಬತ್ತಾರುಂ || ೨೧ ||
 ನೀರೆಲ್ಲಂ ಕಬ್ಬಿನ ರಸ-1 ದೋರಗೆ ಮಣ್ಣೆಲ್ಲವಲ್ಲಿ ಲಡ್ಡುವಿಗೆ ಸಮಂ ||
 ಸಾರಫಲವಿಂಪ ತರುಲತೆ | ಧಾರಿಣಿ ಲೇಸದರೊಳೊಗೆದ ನರರತಿಕಷ್ಟರ್ || ೨೨ ||

ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ರುಚಕಪರ್ವತವಿರುತ್ತದೆ || ೨೯ || ಆ ಪರ್ವತಗಳು,
 ಮಾನುಷೋತ್ತರಪರ್ವತದಂತೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ
 ನಾಲ್ಕೂದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ್ಕಳ ಸಮೂಹವಿರುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ನಾಲ್ಕು
 ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಕಿಮೆಜನಮಂದಿರಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತವೆ || ೨೦ ||

ನಂದೀಶ್ವರದ್ವೀಪ ಕುಂಡಲಗಿರಿ ರುಚಕಗಿರಿವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ನಾನು ಮೊದಲಂ ತಿಳಿಸಿದ ಭೂಮಿಯಿಂದ ತಿಳಿದಿರವುದು ಕಾಲೋ
 ದಕಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಲವಣಸಮುದ್ರ. ಅವುಗಳ ದಿಣ್ಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುರಿಮೋ
 ರೆಯ ತೊಂಬತ್ತಾರು ಕುಭೋಗಭೂಮಿಗಳಿರುತ್ತವೆ || ೨೧ || ಅಲ್ಲಿಯ ನೀರೆ
 ಲ್ಲವು ಕಬ್ಬಿನ ರಸದಂತಿರವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣೆಲ್ಲವು ಲಡ್ಡುವಿಗೆ ಸಮಾನವಾ
 ಗಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾರವಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳಿರುತ್ತವೆ.
 ಭೂಮಿಯು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಮನುಷ್ಯರು
 ಬಹುದುಃಖಿಗಳು || ೨೨ || ಅಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಒಂದೇ ಕಾಲಂ, ಒಂದೇ ಕೈ,
 ಒಂದೇ ಕಣ್ಣು, ಒಂದೇ ಕಿವಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹಂದಿಯ
 ಮುಖವುಳ್ಳವರು, ಕೆಲವರು ಮಂಗಳಮುಸುಡಿಯುಳ್ಳವರು ಎಂಬೀ ಮೊದ

ಒಂದೇ ಕಾಲೋದೇ ಕೆ-1 ಯೊಂದೇ ಕಣ್ಣೊಂದೆ ಕರ್ಣದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲರ್ ||
 ಪಂದಿಮೊಗಂ ಕೋಡಗಮೊಗ-1 ಮಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ಬಹುಮುಖಿಪರ್ಲರಿಪ್ಪರ್ ||
 ಪಾಸುಂಗಿವಿ ಪೊಡಕಿವಿಗಳ್ | ಬೀಸುವ ಬಾಲಂ ಕೊರಂಟು ಬಾಲಂ ಕೆಲರೊಳ್ ||
 ಈ ಸೊಬಗಿನ ಪೊಂಡುಗ-1 ಳಾ ಸೀಮೆಯೊಳರೆ ಕುಭೋಗಭೂಮಿಗಳೆಂಬರ್ || ೨೪ ||
 ಮುನ್ನ ಕುಪಾತ್ರಕೆ ಭಕ್ತಿಯೊ-1 ಳನ್ನ ವನಿತ್ತಂತುಟಾದರದರಿಂ ವೃತಿಕ-||
 ಗನ್ನ ವನೀವುದು ದಯೆಯಿಂ-1 ದನ್ನಿ ಗರಂ ಪೂಜಿಸೀಯಲಾಗದು ಕೂಳಂ || ೨೫ ||

೧೩ ಕುಭೋಗಭೂಮಿವರ್ಣನಂ

ಆ ನುಡಿಯಂತಿರಲೀ ಬಳಿ-1 ಕ್ಕೇನೆಂಟೆ ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಗೆಲ್ಲೆಡೆಯೊಳ್ ||
 ಬೇನೆಯನುಣುತೆ ನಿಗೋದ-1 ಸ್ಥಾನದೊಳೇಕೇಂದ್ರಿಯಾತ್ಮಕಂಗಳು ಬಾಳ್ಕುಂ || ೨೬ ||

ಲಾದ ಅನೇಕಮುಖಿಗಳ್ಳವರು ಹಲವರಿರುತ್ತಾರೆ || ೨೫ || ಹಾಸುಂಗಿಯಾ
 ಗಿರುವ ಕಿವಿಯುಳ್ಳವರೂ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಕಿವಿಯುಳ್ಳವರೂ ಅಲ್ಲಿರು
 ತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಮತ್ತು ಮುರುಟಿರುವ ಬಾಲವಿರುತ್ತದೆ.
 ಇಂತಹ ಸೊಬಗಿನ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಿರಲು ಅವು
 ಕುಭೋಗಭೂಮಿಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ || ೨೪ || ಮೊದಲಂ ಕುಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ
 ಅಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೀತಿಯಾದರು. ಆದುದರಿಂದ ವೃತಿಕರಿಗೆ
 ದಯೆಯಿಂದ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಅಹಾ
 ರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು || ೨೫ ||

ಕುಭೋಗಭೂಮಿಯ ವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಆ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ. ಈ ಬಳಿಕ ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಮೂರು
 ಲೋಕದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗೋದಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏಕೇಂದ್ರಿಯಜೀವಗಳು
 ದುಃಖವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತ ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ || ೨೬ || ಸ್ಯಂಧ. ಅಂಡರ, ಆವಾಸ,
 ಪುಳವಿ, ಮೂರ್ತಿ-ದೇಹಗಳೆಂದು ಆ ಸೂಕ್ಷ್ಮನಿಗೋದಜೀವಗಳು ಐದು
 ವಿಧವಾಗಿವೆ. ಸ್ಯಂದಜೀವಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತಲೋಕಪ್ರಮಾಣವಾಗಿವೆ.

ಸ್ಕಂಧಮುಂಡರಮಾವಾ- | ಸಂ ದೂಷಿತ ಪುಳವಿ ಮೂರ್ತಿಯೆಂಬವರೊಳ್ಳಂ- ||
 ದೊಂದಂಗಳಾಗಿ ಬಾಧಾ- | ಸಿಂಧುವಿನೊಳ್ಳೂಡಿ ಮುಳುಗಿ ನೋವುತ್ತಿಕ್ಕುಂ || ೨೭ ||
 ಆರುಂ ಸಾಸಿರದೊಡನೇ- | ತಾರುಂ ಸೂಳಿರಡುಗಳಿಗೆಂ ಕಡಮೆಯೊಳಂ- ||
 ಗಾರಾಗಿ ಸತ್ತು ಪುಟ್ಟುತೆ | ಬೇರಾಗದೆ ಹುದುಗಿ ನೋವವತಿಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳ್ || ೨೮ ||
 ನರಕದ ದುಃಖಕ್ಕುಂ ಕಡು | ಪಿರಿದನಿಸುವ ದುಃಖವೂ ನಿಗೋದದೊಳದು ತಾಂ ||
 ಸ್ಥಿರಮಂದಸ್ಥಿರಮೆಂದದ- | ನೆರಡುಂ ತೆರನಾಗಿ ತೋರುಗುಂ ಜಿನಮತದೊಳ್ || ೨೯ ||
 ಸಾಗರಮನಿತೆನಿತೆಂಬೊಡ- | ದಾಗದುಮಲ್ಲಿರ್ಪ ಕಾಲಮಂ ಸಾಗರಸಂ- ||
 ಖ್ಯಾಗಣಮಂ ವಿೂರಿದುದೆಂ- | ಬಾಗಳ್ ಜಿನಜಿನ ನಿಗೋದಮೇ ಕಡು ಕಷ್ಟಂ || ೩೦ ||

ಒಂದೊಂದು ಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತಲೋಕಪ್ರಮಾಣ ಅಂಡರಜೀವಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಕ್ರಮದಿಂದ ಅಂಡರದಲ್ಲಿ ಆವಾಸವೂ ಆವಾಸದಲ್ಲಿ ಪುಳವಿಯೂ ಪುಳವಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯೂ ಏಕದೇಹವಾಗಿ ಸೇರಿ ದುಃಖಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಮುಳುಗಿ ಬಾಧಪಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ || ೨೭ || ಆ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಗಳು ಎರಡು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟುಸಾವಿರ ಸರ್ತಿ, ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗದೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟುತ್ತ ದುಃಖಪಡುತ್ತವೆ || ೨೮ || ಆ ನಿಗೋದದಲ್ಲಿ ನರಕದ ದುಃಖಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ದುಃಖವಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸ್ಥಿರದುಃಖವೆಂದೂ ಅಸ್ಥಿರದುಃಖವೆಂದೂ ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ || ೨೯ || ಆ ನಿಗೋದದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲವನ್ನು "ಅಷ್ಟು ಸಾಗರಕಾಲ, ಎಷ್ಟು ಸಾಗರಕಾಲ" ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಗರಸಂಖ್ಯೆಯ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ವಿೂರಿದುದೆನ್ನುವಾಗ ಜಿನ ಜಿನ ನಿಗೋದವೇ ಒಹುಕಷ್ಟ || ೩೦ || ಆ ನಿಗೋದಜೀವಗಳು ಎಂದಾದರೂ ತ್ರಸತ್ತಕ್ಕಿ ಬಾದರೆ ಬರಬಹುದು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಾರದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಆ ದುಃಖವು ಇಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿನ ಜಿನ ದುಃಖದಿಂದ ಬೆಂದ ಆ ನಿಗೋದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ದುರ್ಗತಿಯುಂಟೇ ? || ೩೦ || ಜಿನ ಜಿನ ಆ ನಿಗೋದದ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ

ಎಂದಾದೊಡಂ ತ್ರಸತ್ತಕ್ಕಿ | ಬಂದೊಡೆ ಬಹುದೊರ್ಮೆ ಬಾರದೊಡಮಿಹವದನಿ- ||
 ಪ್ಪೆಂದೆನಬಾರದು ಜಿನಜಿನ | ಬೆಂದ ನಿಗೋದಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ದುರ್ಗತಿಯುಂಟೇ ? || ೩೦ ||
 ನುಡಿವಾಗಳೆನ್ನ ಮೆಯ್ಯಡ- | ನಡುಗುತ್ತಿದೆ ಜಿನಜಿನಾರದಂತಿರಲಿ ಬಳಿ- ||
 ಕ್ಕೊಡನೀ ಮೂರುಂ ಲೋಕದ | ಕಡೆಯನಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಲೋಕದಂದಮನೂರವೆಂ ||

೩೩ ನಿಗೋದವರ್ಣನಂ

ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಂ ಮೇ- | ಲುರ್ವಿದ ಪನ್ನೆರಡು ಯೋಜನಂ ಪೋದೆಡೆಯೊಳ್ ||
 ತೋರ್ಪದಂಟನೆಯ ಭೂಮಿ ತ- | ದುರ್ವಿಯ ಮೇಲುಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯೆಸೆದಿಕ್ಕುಂ ||
 ಕಡುಬಿಳಿದು ಬಟ್ಟಿತದು ಬೆ- | ಳ್ಗೊಡೆಯಂತೆಸಿದಿರ್ಪದಂಟು ಗಾವುದ ದಟ್ಟಂ ||
 ಪೊಡವಿಯೊಳಪ್ರತಿಯದು ಪೇ- | ಳ್ಗೊಡೆ ನಾಲ್ವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷಯೋಜನದಗಲಂ || ೩೪ ||
 ಮಿಗೆ ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯ ಮೇಲೇ | ಜಗಮಂ ಮುಸುಕಿದ ಮೂರು ಗಾಳಿಗಳಿಕ್ಕುಂ ||
 ಗಗನವೊಂದಲ್ಲದಾ ಗಾ- | ಳಿಗಳಿಂದ ಪೂರಗೆ ಮಿಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲಂ || ೩೫ ||

ಅಧಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೆಯ್ಯಡುಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಬಳಿಕ ಮೂರು ಲೋಕದ ಕಡೆಯನಿಸಿರುವ ಸಿದ್ಧಲೋಕದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಒಡನೆಯೇ ಹೇಳುವೆನು || ೩೩ ||

ನಿಗೋದವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಹನ್ನೆರಡು ಯೋಜನದೂರ ಹೋದಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ಭೂಮಿಯು ತೋರುವುದು. ಆ ಭೂಮಿಯು ಮೇಲೆ ಮುಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು || ೩೩ || ಅದು ಕಡು ಬಿಳಿದಾಗಿಯೂ ದಂಡಾಗಿಯೂ ಎಂಟು ಗಾವುದ ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ನಾಲ್ವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ, ಶ್ವೇತಚ್ಚತ್ತದಂತೆ, ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಪೃಥಿವಿಯಲ್ಲಿ ಅಸದೃಶವಾಗಿದೆ || ೩೪ || ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆವರಿಸಿರುವ ಘನೋದಧಿ, ಘನವಾತ, ತನುವಾತಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಗಾಳಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಗಾಳಿಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ಆಕಾಶಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲ || ೩೫ ||

ಅರೆಗಾವುದು ಘನೋದಧಿ | ಹರಿದಾರಿಯ ದಟ್ಟಮಾ ಘನಾನಿಲಮಮದಿ- ||
 ಕೆರೆ ನಾನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈ- | ದುರುಧಮ ಕುಂದನಿಪ ದಟ್ಟಮಾ ತನುವಾತಂ || ೮೬ ||
 ಆ ಮೂರು ಗಾಳಿಗಳೊಳು- | ದ್ವಾಮದೊಳಾ ಕಡೆಯ ವಾಯುವಲಯದೊಳಿರ್ಪರ್ ||
 ಶ್ರೀಮತ್ತಿದ್ದ ಬುರ್ಧರ್ | ಸ್ವಾಮಿಗಳತಿಶುದ್ಧ ರವರೆಯುಪಮಾತೀತರ್ || ೮೭ ||
 ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂ ಪಲ್ಕಂ- | ಕಾಯತಮೆಂಬೆರಡರಲ್ಲಿ ಮಿಸುಕದೆ ಮೆರವರ್ ||
 ಶ್ರೇಯೋಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನಪ್ಪ ಸು- | ಖಾಯತಿ ತಲೆಗೇರಿ ಪರವರಂ ತಟ್ಟದವೊಲ್ || ೮೮ ||
 ಕುಂದಿದೊಡೆ ಮೂರುಪರವೊಳ- | ದಿಂದಂ ಕಿರಿವಿಲ್ಲ ಪೆರ್ಚಿದಂದವರುದ್ದಂ ||
 ಮುಂದೈನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈ- | ದೆಂದನಿಪ ಧನುಮಿತಂ ಬಹುಕ್ರಮವೆನೆಯೊಳ್ || ೮೯ ||
 ಕುಂದು ಪೆರ್ಚಿದೊಳಗುಂ- | ಟೊಂದಟ್ಟರಿ ಮೇಲೆ ನೋಳ್ಳೊಡವರ ಶಿರಂಗಳ್ ||
 ಒಂದೇಸರಿತದೊಳಿರ್ಪವು | ಸಂದ ಸುಖಂ ಶಕ್ತಿಯೋಧಮೆಲ್ಲ ಸಮಾನಂ || ೯೦ ||

ಘನೋದಧಿಯು ಎರಡು ಹರಿದಾರಿಯ ದಪ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಘನವಾತವೂ ಒಂದು ಹರಿದಾರಿಯ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಆ ತನುವಾತವು ನಾಲ್ಕುನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಬಿಲ್ಲು ಕಡಮೆಯಾದ ಒಂದು ಹರಿದಾರಿ ದಪ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ || ೮೬ || ಆ ಮೂರು ಗಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾದ ಆ ತನುವಾತವಲಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಅಧಿಪತಿಗಳೂ ಆತ್ಮಂತಪವಿತ್ರರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮತ್ತಿದ್ದಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಅಸದೃಶರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ || ೮೭ || ಆ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು, ಶ್ರೇಯೋಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನಾಲಿಂಗಿಸಿ ಸುಖಾಧಿಕ್ಯವು ತಲೆಗೇರಿ ಪರಾರ್ಥಿನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ, ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಲ್ಕಂಕಾಯತಾಸನದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸದೆ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಾರೆ || ೮೮ || ಆ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಆಕೃತಿಯ ಉದ್ದಳತೆಯು ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಮೂರುಪರ ಮೊಳಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಐದುನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಬಿಲ್ಲುಗಳತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಅಳತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ || ೮೯ || ಉದ್ದಳತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದಾಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ-ಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ತಲೆಗಳು ಒಂದೇ ಸರಿತದಲ್ಲಿರು

ಕರು ಹೋರಿಯತ್ತುಗಳ್ಳು- ಲೊರೆಯಂ ಪಾಯ್ವಂದು ಮೇಲೆ ತಲೆ ಸರಿಸಂಗಳ್ ||
 ಕಿರುದು ಪಿರಿದುಂಟು ಕೆಳಗಾ | ತೆರನೆಂಬುದು ಶಿಷ್ಯಬೋಧನಾರ್ಥವಾಯಂ || ೯೦ ||
 ತಮ್ಮೊಳ್ಳಾಪೊಳಪೊಕ್ಕೊಡ- | ನಮ್ಮಮ್ಮ ಪಲಂಬರೆಂದುಗೂಡಿರ್ಪರಹೋ ||
 ಉಮ್ಮಳಮುಬ್ಬಸಮಿಲ್ಲಂ | ಬೊಮ್ಮನೆ ರೂಪನಿಸಿದವರ್ಗೆ ಸಿಡಿಮಿಡಿಯುಂಟೇ ? || ೯೧ ||
 ಮೆಯ್ಯುಳ್ಳವರಿಟ್ಟಣಿಸಿದೋ- | ಡಯ್ಯೋ ಮೆಯ್ಯೆಮರಿತುಷ್ಟೆಯಾಯ್ತನಲಕ್ಕುಂ ||
 ಮೆಯ್ಯಳಿದು ಪರಮಚಿತ್ಯಳಿ | ಮೆಯ್ಯಾದವರೊಂದುಗೂಡಿದೊಡೆ ನೋವುಂಟೇ ? || ೯೨ ||
 ಪಲವುಂ ದೀಪಂಗಳ್ಳಂ- | ಗಲಿಸಿ ಸಮಂತೊಂದು ಮನೆಯೊಳಿದೊಡೆ ಕಿರಣಂ ||
 ಕೈಲೆಬಲೆ ನೂಕುಂ ತಾಕುಂ | ನೆಲಸರ್ಕಮೆಯಂತೆ ಸಿದ್ಧಲೊಂದಾಗಿರ್ಪರ್ || ೯೩ ||

ತ್ತವೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಸುವಿಶಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲವೂ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ || ೯೦ || ಕರು, ಹೋರಿ, ಎತ್ತುಗಳೂ ಈಚಿಕೊಂಡು ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟುವಾಗ ಅವುಗಳ ತಲೆಗಳು ಮೇಲೆ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಳಗೆ ಅವುಗಳ ದೇಹಗಳು ಚಿಕ್ಕದು ದೊಡ್ಡದಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು ಮೇಲೆ-ತನುವಾತದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಳಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಾಯ-ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ || ೯೧ || ಆ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಲ್ಲೊಬ್ಬರು ತಾವು ಒಳಹೊಕ್ಕಿದರೂ ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಹಲವರು ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿರಬಲ್ಲರಂ. ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಅವರಲ್ಲಿ ಖೇದವೂ ಉಬ್ಬಸವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೇ ರೂಪವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಭಯವುಂಟೇ ? || ೯೨ || ಶರೀರವುಳ್ಳವರು ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರಿದರೆ "ಆಯ್ಯೋ ಮೆಯ್ಯೆಮರಿತಂ, ಸೆಕೆಯಾಯ್ತು" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹವು ನಾಶವಾಗಿ ಪರಮಚೈತನ್ಯವೇ ದೇಹವಾಗಿರುವವರು ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೋವಿದೆಯೇ ? || ೯೩ || ಅನೇಕ ದೀಪಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಕಿರಣಗಳಿಗೆ ಬಿಗಿತವಾಗಲಿ ನೂಕಾಟ ತಾಕಲಾಟವಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಹಾಗೆ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು ಒಂದಾಗಿ-

ಗಾಳಿಯೊಳರತಿಹರಿದುಂ | ಗಾಳಿಯುಮಂ ಸೋಂಕೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೆನಿಪ್ಪಾ ||
 ಗಾಳಿಯೆ ಸ್ಥೂಲಮುಮಾಯ್ತಾ | ಗಾಳಿಗಮತಿಸೂಕ್ಷ್ಮರಾದರಚ್ಚರಿಯುಲ್ತೆ ? || ೯೫ ||
 ತನುವವರ್ಗಿಲ್ಲ ಸುಖೋಧಮೆ | ತನುವಾಗಿಹುದಿಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಲ್ಲ ಸುಖಂ ತೆ- ||
 ಕೃನೆ ತುಂಬಿಹುದಿನ್ನೇನೆಂ- | ದೆನಬಹುದಾ ಸಿದ್ಧರಂದಮದು ಬಿಷವಂದಂ || ೯೬ ||
 ವರ್ಣಂಗಳೈದುಮಿಲ್ಲಂ | ಪೂರ್ಣಪ್ರಭೆ ಬೆಳಗುತಿಹುದು ಗಂಧರಸಂಗಳೆ ||
 ವರ್ಣಸಂಪೂಡಿಲ್ಲ ದಿವ್ಯಗು- | ಕಾರ್ಣವಮೆಸದಿಪುರ್ವದವರ ಮಹಿಮೆ ವಿಚಿತ್ರಂ || ೯೭ ||
 ಜ್ಞಾನಾಕ್ಷಿಗೆ ತೋರುವರ- | ಜ್ಞಾನದ ಚರ್ಮಾಕ್ಷಿಗಳ್ಳಿ ತೋರರ್ಪರಮಂ- ||
 ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ಕುವವರ- | ತ್ವೇನೆಂಬೆ ಮೆಯ್ಯೆ ಕೆಯ್ಯೆ ಸಿಲ್ಕುವೋಳಂ || ೯೮ ||

ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ || ೯೪ || ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳು ತನುವಾತವೆಂಬ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ
 ರುತ್ತಾರೆ. ಇದ್ದರೂ ಆ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮವೆನಿಸಿರುವ ಆ
 ಗಾಳಿಯೇ ಸ್ಥೂಲವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಗಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿ
 ಗಳು ಬಹುಸೂಕ್ಷ್ಮರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೇ ? || ೯೫ || ಆ ಸಿದ್ಧ
 ಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಶರೀರವಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮಜ್ಞಾನವೇ ಶರೀರವಾಗಿರುವುದು.
 ಅವರಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಲ್ಲ. ಸುಖವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಂಬಿರುವುದು. ಆ ಸಿದ್ಧರ
 ಅಂದವನ್ನು ಇನ್ನೇನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ? ಅದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು
 || ೯೬ || ಶ್ವೇತ ಪೀತ ಹರಿತಾರುಣ ಕೃಷ್ಣಗಳೆಂಬ ಐದು ವರ್ಣಗಳೂ ಅವ
 ರಿಗಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬೆಳಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ವರ್ಣಿಸುವುದಾದರೆ
 ಅವರಿಗೆ ಗಂಧಗಳೂ ರಸಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದಿವ್ಯಗುಣಗಳೆಂಬ ಸಮು
 ದ್ರವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅವರ ಮಹಿಮೆಯು ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು || ೯೭ ||
 ಆ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳು ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ನೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಣುವರು. ಜ್ಞಾನರಹಿತ
 ವಾದ ಚರ್ಮಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ
 ಅವರು ಸಿಕ್ಕುವರು. ಮತ್ತೇನು ಹೇಳಲಿ ? ಶರೀರಕ್ಕೂ ಕೈಗೂ ಅವರು
 ಸಿಕ್ಕಲಾರರು. ಅವರ ಸ್ವರೂಪವು ಸಾರ್ಥಕವಾದುದು || ೯೮ || ಸಿದ್ಧಪರ
 ಮೇಷ್ಟಿಗಳ ರೂಪವು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಗೋಚರವಾಗುವುದರಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಅದೂ

ಆಕಾರಮಯವಾದೊರ್ಮೆ ನಿ- | ರಾಕಾರಮುಮೆನಲೆ ಬಹುದು ಸಿದ್ಧರ ರೂಪಂ ||
 ಏಕೆಂದೊಡರಿಕೆಗದು ತಾಂ | ಸ್ವೀಕೃತಮಾ ಯಿಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕದ ದೆಸೆಯಿಂ || ೯೯ ||
 ತಿಳವ್ವೆಂಗಳ್ಳೊಟಕೆ | ಪೊಳೆವುತ್ತಿದ ಪಿಡಿದು ತೆಗೆಯಲರಿದಂತಾ ನಿ- ||
 ಮರ್ಗಳರುಂ ಸುಜ್ಞಾನಕೆ ತಾ- | ವಳವಡೆವರ್ಗಮ್ಯರಲ್ಲ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಕಂ || ೧೦೦ ||
 ತುಂಬಿದ ಚಿದ್ಗುಣಮಂಬರ- | ಮೆಂಬಂದದ ಬಯಲ ರೂಪು ಪುರುಷಾಕಾರಂ ||
 ಎಂಬಿವು ಮೂರುಂಟವರ್ಗೆ ಚಿ- | ದಂಬರಪುರುಷರ್ಗಳೆಂಬುದು ಸಾರ್ಥಕನಾಮಂ ||
 ಆಕಾಶದಂತೆ ಬಯಲಕು- | ದಾಕಾಶಂ ಜ್ಞಾನಿಯಲ್ಲ ಪುರುಷಾಕೃತಿಯಂ- ||
 ಣ್ಣಾಕಾಶಕೆ ಸಿದ್ಧರ್ಗಾ | ಲೋಕಸೆ ತಾನಿಷ್ಟ ಭೇದವಲ್ಲದೆ ಪರತೇಂ || ೧೦೧ ||
 ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ಮೊದಲಾದ ಸು- | ರಮ್ಯಗುಣಾಪ್ಪಕಮೆ ತಮಗೆ ಭೂಷಣಮೊಡನಾ ||
 ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ಮೊದಲಾ ಸು- | ರಮ್ಯಗುಣಾಪ್ಪಕಮೆ ದೇಹವದೆ ತಾವಾದರ್ || ೧೦೨ ||

ಸಾಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದೂ ಇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಗೋಚರವಾಗದಿರುವುದರಿಂದ
 ನಿರಾಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು || ೯೯ || ತಿಳಿಯಾಗಿರುವ ಬೆಳ
 ದಿಂಗಳು ನೋಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೆಗೆ
 ಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆ ನಿರ್ಮಲರಾದ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳೂ
 ಸುಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತಾವು ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಗೋಚರ
 ರಾಗುವುದಿಲ್ಲ || ೧೦೦ || ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಚಿದಾತ್ಮನ ಗುಣ, ಆಕಾಶ
 ದಂತಹ ಬಯಲಾದ ರೂಪ, ಪುರುಷಾಕಾರ ಎಂಬಿವು ಮೂರು ಆ ಸಿದ್ಧ
 ಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳಿಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಚಿದಂಬರಪುರುಷ
 ರೆಂಬುದು ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಹೆಸರು || ೧೦೧ || ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳ ಆಕಾ
 ರವು ಆಕಾಶದಂತೆ ಬಯಲಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಆಕಾಶವು ಜ್ಞಾನಿ
 ಯಲ್ಲ. ಪುರುಷಾಕೃತಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳಾದರೋ ಜ್ಞಾನಿ
 ಗಳೂ ಪುರುಷಾಕಾರರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಕಾಶಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿ
 ಗಳಿಗೂ ನೋಡಿದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಭೇದವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನು ಭೇದವಿದೆ ? || ೧೦೨ ||
 ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಎಂಟು ಬಹುರಮಣೀಯ

ತಲೆಯಿಂದಡಿಮಾಟ್ಟುಂ ಸು-| ತ್ತಲುಮರಿವೃತ ಕಾಣುತಿರ್ಪರದರಿಂ ಸಿದ್ಧರ್ ||
 ಸಲೆ ಸರ್ವತೋಮುಖಿರ್ಪಂ-| ಗಲಮೆನಿಸಿದ ಸರ್ವತೋವಿಲೋಚನರಾದರ್ ||೧೦೪||
 ಮೂಲೋಕದೊಳಗು ಹೊರಗುಮ-| ನಾಲೋಕಿಸುತರಿವೃತಿರ್ಪರಹುದಾದೊಡಮೇನ್ ||
 ಮೂಲೋಕದೊಳಗು ಹೊರಗವ-| ಗಾಳಲದ ಬಿತ್ತಿನ ಸಮಾನವಂಕಿ ವಿಶಾಲಂ ||೧೦೫||
 ತ್ರಿಜಗವನೆತ್ತುವ ವೀರ್ಯಂ | ನಿಜವಾಗಿಹುದರ್ವೆ ಚೇಷ್ಟಿಸದೆ ತೆಪ್ಪಗಿಹರ್ ||
 ತ್ರಿಜಗದ ಸುಖಕಥಿಸುಖಂ | ನಿಜವಾಗಿಹುದಿಂತುಟೆಂದು ನುಡಿಯಲಶಕ್ಯಂ || ೧೦೬ ||

ವಾದ ಗುಣಗಳೇ ಆಭರಣಗಳು. ಒಡನೆ ಆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಎಂಟು ಗುಣಗಳೇ ತಾವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ || ೧೦೩ || ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳು ನೆತ್ತಿಯಿಂದ ಅಂಗಾಲಿನವರೆಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತಲೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸರ್ವತೋಮುಖರಾಗಿಯೂ ಮಂಗಳಮೆನಿಸಿದ ಸರ್ವತೋದರ್ಶಿಗಳಾಗಿಯೂ ಆದರು || ೧೦೪ || ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳು ಮೂರು ಲೋಕದ ಒಳಗನ್ನೂ ಹೊರಗನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಲೂ ಇರುವುದಹುದು. ಆದರೇನು? ಆಲದ ಬೀಜವು ಬಲು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ವಿಶಾಲವಾದ ಮರವಾಗುವಂತೆ, ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳು ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಗೆ ನಿಯತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಗೂ ಹೊರಗೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ || ೧೦೫ || ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಲೋಕವನ್ನೆತ್ತುವ ಶಕ್ತಿಯು ನಿಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮೂರು ಲೋಕದ ಸುಖಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸುಖವಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಂದು ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಶಕ್ಯವಲ್ಲ || ೧೦೬ || ನಾಗದೇವತೆಗಳೂ ಜ್ಯೋತಿರ್ದೇವತೆಗಳೂ ವೃಂತದೇವತೆಗಳೂ ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಆರ್ಯರೂ ಖೇಚರರೂ ಸ್ವರ್ಗದ ದೇವಸಮೂಹವೂ ಅನೇಕಭವಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಭೋಗ-ಸುಖವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಅದು ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳ ಸುಖ

ನಾಗಜ್ಯೋತಿರ್ವೃಂತರ-| ಭೋಗಮಹೀಖಚರಸುರಗಣಂ ಬಹುಭವದೋಳ್ ||
 ಭೋಗಿಸಿದ ಭೋಗಮಂ ನೋ-| ಇ್ಯಾಗ್ನಿಗ್ನಿದ್ಧರ ಸುಖಾಬ್ಧಿಗದು ತುಂತುರ್ವೋರ್ ||

ಇತಿ ಸಿದ್ಧಲೋಕಸಿದ್ಧರಾಶಿವರ್ಣನಂ

ಪಂಚಾಣುತ್ತರೆಯಿಂದ ಭವ-| ನಾಂಚಿತಧರ ಮುಟ್ಟಿಲಿದ್ಧ ಸುರರುಂ ಮಡಿವರ್ ||
 ಕಿಂಚಿತ್ತುಖಿಮಿದು ಛೇ ಸುಡು | ಚಂಚನ್ನುಕ್ತಿಯೆ ಮಹಾಸುಖಂ ನಿತ್ಯಪದಂ || ೧೦೭ ||
 ನರಕನಿಗೋದಂಗಳ ಮಾ-| ತಿರಲತಿತರದುಃಖದಾಗರಂ ಸುಡು ಕಷ್ಟಂ ||
 ನರಖಚರಭೋಗಭೂಮಿಜ-| ರರರೆ ವಿದೇಹಜರುಮಲ್ಪಸುಖಿಗಳ್ಳಡಿವರ್ || ೧೦೮ ||
 ಕೇಡಿಲ್ಲದ ಸುಖವಾವುದು | ನೋಡಿದೊಡಾ ಮುಕ್ತಿಯೊಂದೆ ಮತ್ತಿನವಲ್ಲಂ ||
 ಕೇಡುಳ್ಳವದರಿನೆಲ್ಲರ್ | ಮಾಡುವುದಾ ಮುಕ್ತಪದಕೆ ತಕ್ಕುಜ್ಜುಗಮಂ || ೧೦೯ ||

ವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದ ಹನಿಯಂತಿರುತ್ತದೆ || ೧೦೭ ||

ಸಿದ್ಧಲೋಕದ ಸಿದ್ಧರಾಶಿಯ ವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಪಂಚಾಣುತ್ತರೆಯಿಂದ ಭವನಲೋಕದವರೆಗೂ ಇರುವ ದೇವರ್ಷಿಗಳೂ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಈ ಸುಖವು ಸ್ವಲ್ಪಸುಖ. ಛೇ ಅದನ್ನು ಸುಡು. ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಮುಕ್ತಿಯೇ ಅಧಿಕಸುಖವುಳ್ಳುದೂ ನಿತ್ಯಪದವೂ ಆಗಿದೆ || ೧೦೭ || ನರಕದ ಮತ್ತು ನಿಗೋದದ ಮಾತಿರಲಿ. ಆ ನರಕವೂ ನಿಗೋದವೂ ಅಧಿಕದುಃಖದ ಮನೆ. ಕಷ್ಟ-ಅದನ್ನು ಸುಡು. ಮನುಷ್ಯರೂ ಖೇಚರರೂ ಭೋಗಭೂಮಿಜರೂ ಅರರೆ ವಿದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುವವರೂ ಅಲ್ಪಸುಖಿಗಳೂ ಸಾಯುವವರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ || ೧೦೮ || ನಾಶರಹಿತವಾದ ಸುಖವಾವುದೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಮುಕ್ತಿ-ಸುಖವೊಂದೆ. ಬೇರೆಯೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವುಳ್ಳುದು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಮುಕ್ತಿಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು || ೧೦೯ || ಆ ಉದ್ಯಮವಾವುದೆಂದರೆ ಪವಿತ್ರರಾದ ಜಿನರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಿ. ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಭಕ್ತಿಯೇ ಭೇದಭಕ್ತಿಯೆಂದೂ ಅಭೇದಭಕ್ತಿಯೆಂದೂ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು

ಅವುಜ್ಜುಗಮೇನೆಂದೊಡೆ | ಪಾವನಜನಿಸಿದ್ಧ ಭಕ್ತಿಯಾ ಭಕ್ತಿಯ ತಾಂ ||
 ಭಾವಿಸೆ ಭೇದವುಭೇದಂ | ದ್ವೈವಿಧವಾಗಿಕುರ್ತುಮರಿದು ನೆಗಳೊಡೆ ಮೋಕ್ಷಂ || ೧೦೦ ||
 ಸಲೆ ಭೇದಭಕ್ತಿಯಂತುಟು | ಹೊಲಬರಿಯೆವು ಮತ್ತಭೇದಭಕ್ತಿಯದೆಂತಾ ||
 ಕಲೆಯಂ ಪೇಳನೆ ಪೇಳ್ವೆಂ | ಪಲವಂ ಹಂಬಲಿಸದೊಲ್ಲು ಅಲಿಪ್ಪದೊಲ್ಲೆ || ೧೦೧ ||
 ಶ್ರೀ ಸಮವಸರಣದೊಲ್ಲನ- | ರಾ ಸಿದ್ಧ ರುದ್ರಗ್ರಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಹರಂದ- ||
 ಭ್ಯಾಸಿಸಿ ಬೇರಿಟ್ಟಪರಂ | ಲೇಸಿಂ ಧ್ಯಾನಿಪ್ಪದೆ ಭೇದಭಕ್ತಿಯನಿಕ್ಕುಂ || ೧೦೨ ||
 ಮತ್ತಾ ಜನರಂ ಸಿದ್ಧರ- | ನಿತ್ತಲ್ತನ್ನೊಡಲೊಳಿದ್ಧ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನೊಳೇ ||
 ಪತ್ತಿಸಿ ತಾಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿದೊಡೆ | ಸುತ್ತೇನದು ತಾನಭೇದಭಕ್ತಿಯನಿಕ್ಕುಂ || ೧೦೩ ||
 ದೇವನ ಬೇರಿಟ್ಟಲವಿಂ | ಭಾವಿಸಲದು ಭೇದಭಕ್ತಿ ಬೇರಾಗದೆ ತಾಂ ||
 ಭಾವಿಸಲಭೇದಭಕ್ತಿ- | ಅವಿಧಮೆಂದರಿದು ನೆಗಳೆ ಮುಕ್ತಿಯದಕ್ಕುಂ || ೧೦೪ ||

ತಿಳಿದು ನಡೆಸಿದರೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದು || ೧೦೦ || “ಭೇದಭಕ್ತಿಯಂ ಹೇಗಿ
 ರುತ್ತದೆ? ಮತ್ತು ಅಭೇದಭಕ್ತಿಯು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ? ಎಂಬ ರೀತಿಯನ್ನು
 ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವು. ಆ ಕಲೆಯನ್ನು ಹೇಳು” ಎಂದರೆ ಹೇಳುವೆನು.
 ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಮನವಿಟ್ಟು
 ಕೇಳಬೇಕು || ೧೦೧ || ಶ್ರೀ ಸಮವಸರಣ-ವಿಹಾರಮಂಡಪದಲ್ಲಿ ಜನರಿರು
 ತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳು ಉನ್ನತವಾದ ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿರತ್ತಾರೆ—
 ಎಂದು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವು
 ದೇ ಭೇದಭಕ್ತಿಯನಿಸುವುದು || ೧೦೨ || ಮತ್ತು ಜನರನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪರಮೇ
 ಷ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಇತ್ತ ತನ್ನ ದೇಹದೊಳಗಿರುವ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಿ
 ತಾನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದರೆ, ಬಳಸೇನು? ಅದೇ ತಾನು ಅಭೇದಭಕ್ತಿಯನಿಸು
 ವುದು || ೧೦೩ || ದೇವನನ್ನು ತನ್ನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿರಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವ
 ನನ್ನ ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದು ಭೇದಭಕ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು. ದೇವನಿಂದ ತಾನು
 ಬೇರೆಯಾಗದೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ತಾನು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಭೇದಭಕ್ತಿ ಕಲೆಯ
 ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಮುಕ್ತಿಯಾಗುವುದು || ೧೦೪ ||

ಭೇದದ ಭಕ್ತಿಯ ಮೊದಲೊಳ- | ಗಾದರಿಪುದು ಮತ್ತ ಭೇದಭಕ್ತಿಯೋ ಜ್ಞಾ - ||
 ನೋದಯವಾಗಿರ್ಪುದಿದೇ | ಹಾದಿ ಸುಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಾನೆ ರತ್ನತ್ರಯಮುಂ || ೧೦೫ ||
 ಜನರಂತೆ ಸಿದ್ಧರಂತೇ | ತನುಮಿನೋರ್ಧಾತ್ಮನೆಂದು ತಾಂ ಧ್ಯಾನಿಪ್ಪದೇ ||
 ಜನಸಿದ್ಧ ಭಕ್ತಿಯದರಿಂ- | ದನುಭವಿಸುವನದರ ಪದಮುಮಂ ಮೋಕ್ಷ ಮುಮಂ || ೧೦೬ ||
 ಶಿಲಿಯಂ ಕಂಚುಂ ಲೆಪ್ಪವ- | ನಲಸದೆ ಜನಮುದ್ರೆ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸ ತೆರದಿಂ ||
 ಚಲಿಸದೆ ಜನನಂದಾತ್ಮನ- | ನೊಲೆದೀಕ್ಷಿಸೆ ಮೋಕ್ಷಮಪ್ಪದೊಂದಚ್ಚರಿಯೇ? || ೧೦೭ ||
 ಅಪವಿತ್ರದೊಡಲೊಳಿದರ್ಥಂ | ಸುಪವಿತ್ರನೆನಿಕ್ಕು ಮಾತ್ಮನೆಂತೆನೆ ಪೇಳ್ವೆಂ ||
 ಅಪವಿತ್ರದ ಕೆಚ್ಚಲೊಳಿ- | ದರ್ಪದಾಗಿಯುಮಮೃತಮೆನಿಸ ಪಾಲಂತೆವಲಂ || ೧೦೮ ||
 ಮರದೊಳಿಹುದುಗ್ಗಿ ಹೊಸೆದೊಡೆ | ಮರನಂ ತಾಂ ಸುಡುವುದಂತೆ ಕರ್ಮದೊಳಿಪಂ ||
 ಪರಮಾತ್ಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿದೊಡೆ | ದುರಿತಮನುರೆ ಸುಡುವನೊಡನೆ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಪೋಪಂ ||

ಮೊದಲು ಭೇದಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಅಭೇದಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ
 ತತ್ಪರನಾಗಬೇಕು. ಈ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿರುವುದೇ ಶೇಷವಾದ ಮು
 ಕ್ತಿಗೆ ದಾರಿಯೂ ರತ್ನತ್ರಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ || ೧೦೫ || ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ
 ಆತ್ಮನು ಜನರಂತೆಯೂ ಸಿದ್ಧರಂತೆಯೂ ಇರುತ್ತಾನೆಂದು ತಾನು ಧ್ಯಾನಿಸು
 ವುದೇ ಜನಸಿದ್ಧ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು. ಆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದರ ಸ್ಥಾನ
 ವನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುವನು || ೧೦೬ || ಕಲ್ಲನ್ನೂ ಕಂಚನ್ನೂ
 ಲೆಪ್ಪವನ್ನೂ, ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳದೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ,
 ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಆತ್ಮನನ್ನೂ ಜನನಂದಂ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಚಲಿಸದೆ ನೋಡಿದರೆ
 ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದೊಂದಾತ್ಮರ್ಪಣೆ? || ೧೦೭ || ಆತ್ಮನು ಅಪವಿತ್ರವಾದ
 ಶರೀರದಲ್ಲಿದ್ದೂ ಸುಪವಿತ್ರನೆನಿಸಿರುವನು. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—
 ಅಪವಿತ್ರವಾದ ಕೆಚ್ಚಲಿನಲ್ಲಿದ್ದೂ ಅಮೃತಮೆನಿಸಿರುವ ಹಾಲಿನಂತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ
 ಪವಿತ್ರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ || ೧೦೮ || ಬೆಂಕಿಯು ಮರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಮರವನ್ನು
 ಹೊಸೆದರೆ ಬೆಂಕಿಯು ಅದನ್ನು ಸುಡುವುದು. ಅದರಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನು
 ಕರ್ಮದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದರೆ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ

ಮುಂಪೇಳ್ ಸಿದ್ಧ ರೆಲ್ಲರು-|ಮಿಂಪಿನೋಳಿ ಧರೆಯೊಳಿದುರ್ವೊ ಪರಿಯೊಳಗಾ-||
 ತ್ಯಂ ಪಾವನನಂದೀಕ್ಷಿಸಿ | ಪೆಂಪೆನಿಸಿದ ಸಿದ್ಧ ರಾದರಿದು ಸಿದ್ಧಾಂತಂ || ೧೨೧ ||
 ಲೋಕತ್ರಯಮದನರಿಯ-| ಲೈಕಾದೊಡೆ ಲೋಕದಷ್ಟು ತೆರಪೆನ್ನಾತ್ಮಂ ||
 ಶ್ರೀಕರನಂದಾತ್ಮಧ್ಯಾ-| ನೈಕಾಗ್ರಾಣಿಯಾಗಬೇಕುಮಲ್ಲದೊಡಫಲಂ || ೧೨೨ ||

ಇತಿ ಶಾಸ್ತ್ರತಾತ್ಪರ್ಯವರ್ಣನಂ

ಕೆಲರೆಲ್ಲ ಸಲ್ಲದೆಂಬರ್ | ಕೆಲರಾತ್ಮಧ್ಯಾನಮಿಲ್ಲ ಪೊಲ್ಲದಿದೆಂಬ-||
 ಗೋಲಿಯದಿರಣ್ಣಾ ಮೋಕ್ಷದ | ಕಲೆಯದು ನಂಬಿದೊಡೆ ನೋಡಿರೈ ಪ್ರಾಭೃತಮಂ ||
 ಆಸನ್ನ ಭವ್ಯರಾತ್ರನ-| ನೋಸರಿಸದೆ ಕಾಣ್ಬರಯ್ಯ ಕಾಣದೊಡಂ ದೂ-||
 ರಾಸನ್ನ ಭವ್ಯರೊಪ್ಪವ-| ರೀ ಸಹಜಧ್ಯಾನಮೆಂದೊಡುರಿವರಭವ್ಯರ್ || ೧೨೪ ||

ಸುಡುತ್ತಾನೆ. ಒಡನೆಯೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ || ೧೨೦ || ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ಪೃಥಿವಿಯಲ್ಲಿ ಆನಂದದಲ್ಲಿರ್ದೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನು ಪವಿತ್ರನೆಂದು ನೋಡಿ-ಭಾವಿಸಿ ಅಧಿಕರಿಸಿದ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಾದರು. ಇದು ಸಿದ್ಧಾಂತ || ೧೨೧ || ಮೂರು ಲೋಕವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ "ನನ್ನ ಆತ್ಮನು ಲೋಕದಷ್ಟು ವಿಶಾಲನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಸಂಪತ್ತರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರತೆಯುಳ್ಳವನಾಗ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ || ೧೨೨ ||

ಶಾಸ್ತ್ರತಾತ್ಪರ್ಯವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಕೆಲವರೆಲ್ಲ ಸಲ್ಲದೆಂದು-ಆತ್ಮಧ್ಯಾನಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಣ್ಣಂದಿರಾ! ಇದು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಬೇಡಿ. ನಂಬಿದರೆ ಅದೇ ಮೋಕ್ಷದ ಕಲೆ-ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ಪರಮಾಗಮವನ್ನು ನೋಡಿರಿ || ೧೨೩ || ಅಯ್ಯಾ! ಸಮೀಪಭವ್ಯರು ಹಿಂಜರಿಯದೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಾಣುವರು. ಕಾಣದಿದ್ದರೂ ದೂರಭವ್ಯರೂ ಸಮೀಪಭವ್ಯರೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅಭವ್ಯರು ಇದು ಸಹಜವಾದ ಧ್ಯಾನವೆಂದು

ಧ್ಯಾನಿಗೆ ಮೂರೇ ಭವಮಾ | ಧ್ಯಾನಕೊಡಂಬಟ್ಟವಂಗೆ ಹತ್ತೆಂಟು ಭವಂ ||
 ತಾನೊಡನೆ ಮುಕ್ತಿಯುಹುದೀ | ಧ್ಯಾನಕೆ ಮುನಿವಂಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲಬಿಲಭವಂ || ೧೨೫ ||

ಇತಿ ಧೂರ್ತನಿವಾರಣವರ್ಣನಂ

ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪ ತೇ ನಮ | ರಣದೂರ ನಮೋ ನಮೋ ನಮೋಸ್ತು ಸ್ವಾಹಾ ||
 ಗುಣಗುಣಿಯೋಗಾಯ ನಮೋ | ಮಣಿತ್ರಯೈಕಾರ್ಥನೇ ಚಿದಂಬರಪುರುಷಾ || ೧೨೬ ||
 ಸಿದ್ಧಾಯ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ | ಸಿದ್ಧಾಂತಾಮೃತಸಮುದ್ರಸಾರಾಯ ನಮಃ ||
 ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ ನಮಃ | ಉದ್ಧೂತಮಲಾಯ ತೇ ನಿರಂಜನಸಿದ್ಧಾ || ೧೨೭ ||

ಇತಿ ಸಿದ್ಧನಮಸ್ಕಾರಃ

ಹೇಳಿದರೆ ಉರಿಯುತ್ತಾರೆ || ೧೨೪ || ಆತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರೇ ಭವಗಳು ಸಾಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಒಡಂಬಡುವವನಿಗೆ ಎಂಟು ಹತ್ತೂ ಭವಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಬಳಿಕ ಒಡನೆಯೇ ಮುಕ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಈ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಮುನಿಯುವವನಿಗೆ ಸಮಸ್ತಭವಗಳಲ್ಲಿ-ಯಾವುದೊಂದು ಭವದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ || ೧೨೫ ||

ಧೂರ್ತನಿವಾರಣವರ್ಣನವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರರೂಪವಾದ ರತ್ನತ್ರಯವೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅರ್ಥವಾಗಿರುವ ಚಿದಂಬರಪುರುಷನೆ! ಪ್ರಣವ - ಓಂಕಾರಸ್ವರೂಪನೆ! ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ರಣ ಕಲಹದಿಂದ ದೂರನಾಗಿರುವವನೆ! ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ. ಗುಣಗಳೆಂಬ ರತ್ನಗಳ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ. "ಸ್ವಾಹಾ ದೇವಹವಿದಾರ್ಥನೇ" || ೧೨೬ || ನಿರಂಜನ-ಕರ್ಮವೂಲರಹಿತನಾದ ಸಿದ್ಧನೆ! ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ. ಸ್ವಾಹಾ. ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂಬ ಅಮೃತದ ಸಮುದ್ರನಾಗಿರುವವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ ಕರ್ಮವೂಲವನ್ನು ಕೊಡಹಿ-ದೂರಮಾಡಿದ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗೆ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ || ೧೨೭ ||

ಸಿದ್ಧನಮಸ್ಕಾರವು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು

ಮಣಶೈಲಂ ಗತಿಯಂದು ಶಾಲಿಶಕಕಾಲಂ ಸಂದಿರಲ್ಪೋವಾಂ-
 ಗಣದೊಳ್ಳೋಣುಪುರಾಂಕದೊಳ್ ಸೃಜಿಸಿದಂ ರತ್ನಾಕರಾರ್ಯಂ ನಿಜೇ-
 ಕ್ಷಣತಾತ್ಪರ್ಯಮಿದೀ ತ್ರಿಲೋಕಶತಕಂ ತಾನೀ ಪಗಲೊಟ್ಟು ಮುಂ-
 ದಣ ವೀರಾಂಗದಯೋಗಿ ಮುಟ್ಟುತಿಳಿಯೋಳ್ ಸಲ್ಲಿಲೆಯಿಂದೊಪ್ಪುಗುಂ || ೧೨೮ ||

ಇತ್ಯಾಶೀರ್ವಾದಃ

ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿಯೋಗೀಶ್ವರಪಾದಾಂಭೋಜಭೃಂಗಾಯಮಾನ

ಶೃಂಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜವಿರಚಿತಮಪ್ಪ

ತ್ರಿಲೋಕಶತಕಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಆತ್ಮದರ್ಶನತಾತ್ಪರ್ಯವುಳ್ಳ ರತ್ನಾಕರಾರ್ಯನು ಮಣಿ-ರತ್ನ (೯)
 ಶೈಲ-ಪರ್ವತ (೭) ಗತಿ (೪) ಇಂದು-ಚಂದ್ರ (೧) "ಅಂಕನಾಂ ವಾಮ
 ತೋ ಗತಿಃ" ಎನ್ನುವಂತೆ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕಕಾಲವು ೧೪೭೯ ಎರ್ಷ ಸಂ
 ದಾಗ (ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೧೫೫೭ರಲ್ಲಿ) ತೌಳವದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇಣುಪುರ-ಮೂಡಬಿ
 ದಿರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತ್ರಿಲೋಕಶತಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದನು. ಇದೂ
 ಈ ದಿನ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಮುಂದಿನ-ಪಂಚಮಕಾಲದ ಕೊನೆಯ ವೀರಾಂ
 ಗದನೆಂಬ ಯೋಗಿಯ ತನಕ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಿನೋದದಿಂದ ಶೋಭಿ
 ಸಲಿ || ೧೨೮ ||

ಇತ್ಯಾಶೀರ್ವಾದಃ

ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿಯೋಗೀಶ್ವರರ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ

ಭ್ರಮರದಂತಿರವ ಶೃಂಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜನು

ವಿರಚಿಸಿದ ತ್ರಿಲೋಕಶತಕವು

ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು
26.	ಸಮ್ಯಕ್ತೃ ಕೌಮುದಿ (184)	1937, 1970
27	ಇಷ್ಟೋಪದೇಶ (52)	1938
28.	ಧರ್ಮಪರೀಕ್ಷಾ ಸುವಾದ (228)	1938
29.	ನಿತ್ಯಸುಖದ ಮತ್ತು ಉಪಸರ್ಗ ನಿವಾರಣದ ನೋಂಪಿಯ ಕಥೆ (32)	1938
30.	ನಿರ್ಮಲಸಪ್ತಮಿಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿ ವಿಧಾನದ ನೋಂಪಿಯ ಕಥೆ (30)	1938
31.	ಶ್ರೀ ಗೋನುಬೇಶ್ವರ ಚರಿತ (28)	1940, 1981
32.	ಸುಕುಮಾರ ಚರಿತ್ರಾದಿ ಸಂಗ್ರಹ (55)	1932, 1942
33.	ಸ್ವಪ್ನಾ ವಲಿ (ಭಾವಾರ್ಥ) (12)	1942
34.	ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಜೂಡಾನುಣ ಸ್ತೋತ್ರ (22)	1942
35.	ತತ್ಪಾರ್ಥ ಸೂತ್ರ (ಸಂಸ್ಕೃತ) (314)	1944
36.	ರತ್ನಕರಂಚಕ ಶ್ರಾವಣಾಚಾರ	—
37.	ನಾರೀ-ಕರ-ದರ್ಪಣ (32)	1943
38.	ಜೈನಧರ್ಮದ ಸನಾತನತ್ವ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ (22)	1948
39.	ಸಜ್ಜನಚಿತ್ತವಲ್ಲಭ (20)	1948
40.	ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಪಾಯಃ (ನ್ಯಾಯಾನ್ತರರು) (63)	1945, 1946, 1948
41.	ಸಪ್ತ ಪರಮಸ್ಥಾನಗಳು (34)	1949
42.	ದಶಲಕ್ಷಣ ಧರ್ಮಗಳು (44)	1949
43.	ಜೈನನೇದ ಮತ್ತು ಶ್ರುತಪಂಚಮಿ (36)	1950
44.	ಯೋಗಾಮೃತಶತಕಂ (48)	1950, 1951
45.	ತತ್ಪರತ್ವ ಪ್ರದೀಪಿಕೆ (ನುರಣೋತ್ತರ ಪ್ರಕಟಣೆ) (440)	1955
46.	ಪ್ರಮೇಯ ರತ್ನಾ ಲಂಕಾರ (ಸಂಸ್ಕೃತ) (240)	1948
47.	ಸ್ವರೂಪಸಂಭೋಧನ ಪಂಚವಿಂಶತಿ	1937
48.	ಶ್ರೀ ಬಾಹುಬಲಿಸ್ತಾಮಿ ಚರಿತೆ (22)	1951
49.	ಜೈನದರ್ಶನ	1926
50.	ಜೈನನಿತ್ಯವಿಧಿಮುಕ್ತಾವಲೀ (53)	1916